

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, ENAPLEVA ULICA ŠTEV. 5 TELEFON 55-22 DO 55-26

ROKOPISI SE NE VRAČAJO

IZHAJA V SAK DAN RAZEN PONEDELJKA

SLOVENSKI POROČEVALEC

INŠERATNI ODDIJELE LJUBLJANA

TELEFON 38-32, 35-33

POŠTNI CEKOVNI RACUN V LJUBLJANI ŠT. 60 3045 03

OGLASI PO CENIKU

MESEČNA NAROČNINA 45 DIN

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SLOVENIJE

ZASELANJE VSESLOVANSKEGA KOMITEJA V VARŠAVI

Slovansko prijateljstvo je jamstvo za neodvisnost slovanskih držav

Govor predsednika Vseslovanskega kongresa ob otvoritvi zasedanja plenuma Vseslovanskega komiteja v Varšavi

Varšava, 16. jun. (Tanjug.) Danes se je v Varšavi pričelo zasedanje plenuma Vseslovanskega komiteja. Ob otvoritvi se je predsednik komiteja general Maslarić potočil ob delu zahvalil poljski vladi in poljskemu ljudstvu za sprejem in pomoč pri delu.

Ko je bil sprejet predlagani dnevni red, je general Maslarić potočil ob delu Vseslovanskega komiteja. V začetku je govoril o pogojih, ob katerih je začel delati Vseslovanski komitej, izvoljen na prvem povojnem kongresu v Beogradu decembra 1946. Znanostni teh pogojev so:

1. Osvobojeni slovanski narodi so napeli svoje sile za obnovo svojih porušeni držav in izvedbo gospodarskih načrtov, za okrepitev svojih narodnih in demokratičnih interesov (volitve v Sejm na Poljskem volitve ljudskih odborov v Jugoslaviji, sprejetje zakonov in ustav v drugih slovanskih državah), za oživitve prijateljstva med slovanskimi državami (kulturalna pogodba med Jugoslavijo in Bolgarijo), da bi prišli do pravega in pravičnega miru.

2. Pariška konferenca je končala svoje delo za sklenitev miru s sateliti Nemčije; na njej so prišlo do izraza reakcionarne sile, ki so oprecale slovanskim državam njihove nacionalne pravice (Trst, Julijska Krajina, pravica do odškodnine, priznanje Bolgariji, da je sedela v vojni ob strani zaveznikov, nepriznanje Bolgariji njenih upravičenih nacionalnih zahtev kakor tudi nepravilna določitev bolgarskih reparacij).

3. Na moskovski konferenci štirih ministrov se kljub pozitivnim rezultatom niso sporazumeli o nekaterih načelnih vprašanjih, kajti reakcionarne sile so prišle do še večjega izraza kot na pariški konferenci. Zadnje leto, ki se je pričelo s Churchillovim govorom v Fultonu 5. marca 1946, in končalo s programom »pomoci Grčiji in Turčiji«, je pokazalo, da sile svetovne reakcije niso poražene, ampak v zadnjem času postale še mnogo bolj aktivne. Razen pozivanja na križarski pohod proti Sovjetski zvezi, katere odločni napori so prinesli zmago nad hitlerjevskim navalom, podpira reakcija fašistične elemente v Grčiji, obožuje ljudske vlade v Al-

baniji, Bolgariji in Jugoslaviji, obožuje poljsko vlado baje zaradi nekih nepravilnosti pri volitvah ter ustvarja in utrjuje svoje agente — Mikołajczyka na Poljskem in Petkova v Bolgariji. Svetovna reakcija se danes vedno bolj vmešava v notranje zadeve drugih držav, povzroča s svojim pritiskom krize v Italiji in Franciji. Vojni zločinci zaradi posredovanja angloameriške reakcije niso izročeni in omogočeno jim je neovirano gibanje. Te oboževane tolpe ne izvajajo samo nasilja nad svobodnim prebivalstvom v državah, kjer so, ampak so prišle tudi ubijati pomembne predstavnike slovanskih narodov. Ob koncu januarja je bil ubit pri Neaplju v Italiji jugoslovanski konzul Glunčić, nedavno so pa barbarski fašisti, ki so vsem dobro znani, ubili znanega in pomembnega poljskega generala Swierczewskega. (Navzoči so vstali in izkazali čast generalu Swierczewskemu). Fašistični elementi ubijajo delavce v Pulju, Trstu in drugih mestih. Svobodoljubni narodi, predvsem slovanski, gledajo zaradi tega z zaskrbljenostjo v bodočnost.

4. Slovanski narodi s Sovjetsko zvezo na čelu vztrajno branijo demokracijo in mir na svetu in razkrinkajo hujskače na novo vojno, ki stremi po svetovnem gospostvu. Slovanski narodi so zainteresirani na tem, da pride do trajnega miru in zmage demokracije zaradi obnove in graditve, zaradi neodvisnosti in svobode svojih držav.

Nato je general Maslarić poudaril, da v premaganih državah s podporo reakcionarnih elementov in zavezniki drugih držav oživljajo reakcije fašistični ostanki. Vse to je nova nevarnost ne samo za novo slovansko gibanje, ampak tudi za druge miroлюбne demokratične narode. Razen splošno znanih klevet, ki jih mednarodna reakcija raznaša proti slovanskemu gibanju, kot da baje slovanske države s Sovjetsko zvezo na čelu predstavljajo blok proti »zapadni demokraciji«, da so osvobodjene slovanske države sateliti Sovjetske zveze in da v teh državah vladajo totalitarni režimi, da je novo slovansko vezano samo na pravoslavje itd., skuša sedaj razbiti tudi prijateljstvo med slovan-

skimi narodi. Načrti nemških fašistov so doživeli poraz v drugi svetovni vojni. Pri današnjih pogojih vidijo imperialistične sile v drugih državah podobno politiko. Slovansko prijateljstvo je bilo ustvarjeno s krvjo slovanskih narodov v drugi svetovni vojni, ono je jamstvo za razvoj naše ljudske demokracije, ono je poročilo naše neodvisnosti in svobode v vojnih pogojih. Zato moramo to prijateljstvo braniti kot zenico svojega očesa.

Vendar, kaj se dogaja v samih naših vrstah. V organu češkoslovske narodne (katoliške) stranke, pa tudi v organu narodne socialistične stranke se pojavljajo članki proti Sovjetski zvezi. To vlogo je prevzel neki Jan Slavik. To ni edini Jan Slavik, ki razbija prijateljstvo med slovanskimi državami. Takih je več. Vladimir Sis je napisal članek proti Slovanskemu kongresu v Beogradu. Na ta članek ni dovolj reagiral niti češkoslovaški tisk niti Slovanski komitej na češkoslovaškem. Časopis »Budovalnik« je pisal, da nima češkoslovaška nikakršnih koristi od gospodarskih pogodb z Jugoslavijo, Poljsko in Bolgarijo. Profesor praške univerze Jozef Vašica, udeleženec beograjskega kongresa, je objavil dva članka, kjer brani zločinškega zagrebškega nadškofa Stepinca. Ne reagirajo na takšne članke, pomeni globoko žaliti ne samo narode Jugoslavije, ampak tudi druge slovanske narode, ki so dali tako mnogo v minulih vojnih tudi za svobodo drugih narodov.

Napadi na Sovjetsko zvezo, ki je največ prispevala k naši osvoboditvi in kateri dolgujemo naš obstanek, pomeni dejanje, naperjeno proti naši največji in najvažnejši zaslonbi v mednarodnih odnosih, zaslonbi za našo slovansko ljudsko demokracijo. Naša naloga mora biti neusmiljena borba proti lažnivcem, ki se izdajajo za ljudske demokrate in podpirajo reakcijo in fašiste. Neusmiljena in brezkompromisna borba proti reakciji v naših vrstah bo samo utrdila naše prijateljstvo, naše ljudske demokracije. Brez borbe proti fašističnim ostankom ni demokracije.

Po zmagi nad fašizmom so ustvarjeni pogoji za dejansko bratstvo med slovanskimi narodi. Prvi naš povojni

slovanski kongres je pokazal, da so dali slovanski narodi poleg prostovoljne vloge, ki so jo imeli pri razbijanju fašizma v preteklosti velikanski prispevek k zakladnici splošne kulture. Ustvarjalne sile naših slovanskih narodov so danes proste spon. Slovanski znanstveniki morajo še nadalje razvijati znanost, da bi jo dvignili na višjo stopnjo. Znanost slovanskih znanstvenikov mora služiti obnovi in razvoju slovanskih držav, da bi prišla kot delček Slovanov v splošno zakladnico kulture in narodka človeštva. Zato je treba dobro pripraviti kongres slovanskih znanstvenikov, ki bo l. 1947., da bo njegovo delo prineslo čim več plodov, s čimer bomo izpolnili največje nalogo našega prvega povojnega kongresa v Beogradu.

Ko je poudaril velškansko vlogo Slovanskega komiteja v Moskvi za ustanovitev novega slovanskega gibanja in mobilizacijo slovanskih narodov za razbijanje fašizma, kakor tudi za ureditev prijateljstva med slovanskimi narodi, je general Maslarić dejal, da morajo slovanski komiteji v vseh državah mobilizirati vse narode za obnovo in graditve slovanskih držav v povojnem času. S tem bodo prispevali k utrditvi ljudskih demokracij, neodvisnosti in svobode svojih držav, kar bo hkrati udarec po vojnih hujskačih in prispevek k okrepitvi trajnega miru ter zmage demokracije na svetu.

Slovanski narodi so izkoristili v narodno osvobodilnem boju velike pridobitve Oktobrske revolucije in ustvarili po stopnji politične zrelosti svojih narodov države ljudskih demokracij.

Slovansko gibanje je postalo široko narodno napredno gibanje, ki se iz dneva v dan širi. To je širok narodni hudournik, ki je po dolgem narodnem trpljenju in nesrečah našel svoj pravo pot, tako da ne more danes nihče več svobodoljubnim narodom preprečiti te davno zahtevane poti. Zato je pravica in sveta dolžnost vsakega slovanskega javnega delavca, da se aktivno udeležuje tega narodnega gibanja in da prispeva svoj delež plemenitemu in zvišenemu cilju našega novega slovanskega gibanja.

Pozdrav visokim gostom iz bratske Češkoslovaške

Ljubljana bo pozdravila visoke goste iz bratske Češkoslovaške, ki nas bodo obiskali, danes, v sredo, 18. junija.

Visoke goste bomo sprejeli ob pol 13. uri pred Domom armije in manifestirali prijateljstvo našega naroda do bratske Češkoslovaške.

Mestni odbor Osvobodilne fronte

Minister za narodno obrambo Češkoslovaške rep. blike armadni general Ludvík Svoboda

Minister za narodno obrambo armijski general Ludvík Svoboda je bil rojen 25. novembra 1895. leta v Hroz, natino pri Velikem Mezeriču. Studiral je višjo gospodarsko šolo, leta 1920. pa je napravil izpit na filozofski fakulteti v Bratislavi.

Od meseca marca do meseca avgusta 1915 je služil v avstro-ogrski vojski, odkoder je prešel v rusko vojsko. V češkoslovaško vojsko v Rusiji je stopil 7. septembra 1916. leta Udeležil se je bojev pri Zborovu, Domamoriču, Haja Velkih in Bahmaču. V Rusiji je pri L. češkoslovaški brigadi absolvirati oficirsko šolo. V češkoslovaški inozemski vojski v Rusiji je dosegel čin kapetana. V osvobodno domovino se je vrnil kot poveljnik bataljona in je bil na lastno prošnjo demobiliziran.

Leta 1921. je postal na zahtevo ministrstva za narodno obrambo aktivni oficir. V češkoslovaški vojski je absolvirati več strokovnih tečajev. Tri leta je bil profesor v vojni akademiji v Hranicah. V času mobilizacije leta 1938. je bil poveljnik bataljona 3. pehotnega polka »Jana Žižke iz Trocnova«. Po okupaciji Češkoslovaške se je takoj lotil ilegalnega dela proti nemškimi okupatorjem in je ilegalno organiziral odhod pripadnikov v češkoslovaško vojsko v inozemstvo. Dne 4. junija 1939 je skrivaj prešel na Poljsko, kjer je organiziral češkoslovaško vojaško skupino v Krakovu in postal njen poveljnik.

Po porazu Poljske je odšel s približno 850 češkoslovaškimi oficirji in vojniki v Sovjetsko zvezo. Po napadu Nemčije na Sovjetsko zvezo in po sklenitvi sporazuma med Češkoslovaško in ZSSR je organiziral češkoslovaško vojaško enoto v Spvjetski zvezi (1. češkoslovaški samostojni pehotni bataljon), s katerim je na svojo zahtevo odšel na fronto in sodeloval v bojih pri Sokolovu, južno od Harkova. Požneje je organiziral 1. češkoslovaško samostojno brigado, s katero se je boril za osvoboditev Kijeva in južno od Kijeva. Po osvoboditvi zapadne Ukrajine, kjer je živel okoli 50.000 volinjskih Čehov, je organiziral I. češkoslovaški armijski korpus.

Nato je bil poveljnik čete in bataljona. Bil je dvakrat ranjen. Leta 1920 se je vrnil kot major v domovino. V letih 1924 do 1926 je končal visoko vojni šolo v Pragi. Od leta 1920 do 1938 je bil poveljnik bataljona, kasneje je bil adjutant polkovnika brigade, nato pa poveljnik šole za rezervne oficirje, vodja skupine za pouk pri ministrstvu za narodno obrambo in končno poveljnik obmejnega bataljona in pehotnega polka.

Po okupaciji Češkoslovaške 1939 je delal ilegalno. Dne 22. februarja 1940 je moral pobežati preko Madžarske v Jugoslavijo, kjer se je pripravil v češkoslovaško vojsko. Najprej je bil v Franciji, nato pa v Londonu, kjer je bil načelnik I. sekcije ministrstva za narodno obrambo.

L. 1944 je odpoval iz Anglije v Sovjetsko zvezo, kjer je prevzel dolžnosti poveljnika samostojne brigade nato poveljnika korpusa in končno načelnika češkoslovaškega glavnega štaba. Kot tak se je vrnil 10. maja 1945 v domovino in opravila posle načelnika češkoslovaškega glavnega štaba še sedaj.

Pozdrav maršalu Titu iz Bolgarije

Beograd, 17. jun. Bolgarsko društvo v Sofiji je poslalo maršalu Titu tole brzojavko:

»Z letne skupštine bolgarsko-jugoslovanskega društva Vam pošiljamo najbolj goreče pozdrave in Vam zaželimo, da si bolgarski narod iskreno in vneto želi da bi se navezali najtesnejši bratski stiki med obema državama. Iz vsega srca Vam želimo zdravja in moči, da bi še nadalje vodili FLRJ k vsestranskemu napredku.«

Jugoslavija na mednarodnih velesojmih

Beograd, 17. jul. Naša država se bo letos udeležila mednarodnih velesojm v Pragi, Plovdivu in Smirni. Na velesojmu v Plovdivu od 31. avgusta do 15. septembra bo razstavila naše kmetijske pridelke in izdelke živilske industrije, industrijske in zdravilne rastline, farmacevtske, gozdne, rudarske in kemične proizvode ter več industrijskih produktov. Propagandno in turistično gradivo bo obsegalo slike, grafiko in risbe, ki bodo predvsem prikazovale razvoj našega turizma,

Odgovori Georgija Dimitrova na Pittmanova vprašanja

Sofija, 17. jun. (Tanjug.) Predsednik bolgarske vlade Georgij Dimitroff je sprejel ameriškega novinarja Johna Pittmana, predstavnika »Sunday Worker Magazine« in mu odgovoril na naslednja vprašanja:

»Ali je danes razlika med fašističnimi težnjami in težnjami, ki so se razvile med prvo in drugo svetovno vojno?«

»Če naj že govorimo o teh razlikah, tedaj so v glavnem v dejstvu, da so po prvi svetovni vojni Nemci izvajali podobne težnje, medtem ko jih izvajajo danes imperialisti drugih držav. Osnovne značilne črte fašizma v preteklosti so še danes istovetne. Rana teorija, osvajanje, »življenjskega prostora«, antisemitizem in »nevarnost pred boljševizmom« — vse to je v jedru fašistične ideologije, ne oziraje se na obliko.«

Pittman je nato strnil odgovor predsednika Dimitrova in ugotovil, da so po pojasnitvi G. Dimitrova, kakor je on razumel, težnje v ZDA ideološko zakrknane kot »amerikanizem«, »zaščita gospodarske iniciative«, »ohranitev demokracije«, »pomoc svobodnim narodom«, »zaščita svobodnih institucij« in »varnost pred totalitarizmom.«

»Na ta način so oblike fašistične ideologije drugačne, vsebina pa je ista« je nadaljeval Georgij Dimitroff. »Cilj je svetovno gospostvo. Vse jih je nemški imperializem v zvezi z italijanskim in japonskim imperializmom težil za tem, da uresniči ta cilj, toda ZDA, Velika Britanija in v prvi vrsti Sovjetska zveza so spregledali cilje in značaj zveze, ki jo je vodil nemški fašizem.«

Danes teži novi fašizem — Churchill in njegovi somišljeniki v Angliji in Ameriki k istemu cilju gospostva nad svetom. Od tega cilja izvira ideja o angloameriškem bloku.«

»Kakšne možnosti so, da se uničijo nove fašistične težnje, ki imajo za cilj vojno.«

»Najboljše sredstvo, ako se hočemo izogniti vojni, je razkrinkavanje sedanjih fašistov in njihovih ciljev ter borba proti njihovim poizkusom. Ljudje morajo biti budni, da se ne bi nikdo izmed teh fašistov dokopal do kakega položaja, ki bi mu omogočil, da bi lahko zapeljal svojo državo. Takšne fašiste je treba odstranjati iz javnih služb. Nujno je tudi, da se okrepi mednarodno sodelovanje demokratičnih narodov, predvsem pa velikih sil.«

Najboljše sredstvo za doseg pravega miru je podpiranje novih demokracij, ki se porajajo. Nujno je, da se borimo proti politiki in propagandi, ki se vodi proti novim demokracijam, ter proti pomoči, ki jo izkazujejo sedanjim fašističnim režimom. Vzdrževanje monarhifašističnega režima v Grčiji in Francove v Španiji pomeni vlivanje vode na mlin fašistično — imperialističnih teženj po gospostvu nad svetom.

To so tri sredstva, s katerimi bi lahko narodi sveta obzavestili težnje imperialistov po novi vojni, ki bi bila precej težja od strahot minule vojne.«

»Po odhodu iz Beograda uporabljam prvo priliko, da se Vam najtopleje zahvalim v imenu svoje soproge in v svojem imenu za ljubeznivi sprejem in za zanimanje, ki ste ga pokazali za razstavo britanske knjige.«

Ljubo mi je bilo tudi, ker sem se lahko sestel z jugoslovanskim zunanjim ministrom in prijateljsko razpravljal o stvareh, ki imajo skupen pomen za obe naši državi in o katerih pričakujem, da bodo privedle do praktičnih rezultatov. Prosim Vas sprejmite izraze mojih toplih pozdravov.«

Zunanji minister FLRJ Stanoje Simić je poslal britanskemu letalskemu ministru g. Philipu Noelu Bakerju tole brzojavko:

»Cast mi je sporočiti Vam izraze hvalečnosti maršala Tita za pozdrave, ki ste mu jih poslali ob odhodu iz naše države. Upam, da bo Vaš obisk in prijateljski razgovori, ki sva jih imela ob tej priliki, pripomogli, da bomo dosegli soglasje o konkretnih vprašanjih, ki zanimajo obe naši državi. Izvolite sprejeti izraze mojega spoštovanja.«

Spomenica koroških Slovencev komisiji za mirovno pogodbo na Dunaju

Predstavnikom Osvobodilne fronte za Slovensko Koroško naj se da možnost, da pred komisijo za mirovno pogodbo na Dunaju izrazijo željo in zahtevo koroških Slovencev

»Slovenski vestnik« z dne 10. jun. objavlja Spomenico koroških Slovencev komisiji za avstrijsko mirovno pogodbo na Dunaju, ki se glasi:

»Koroški Slovenci smo se skozi stoletja upirali zatiranju germanškega osvajačel in ohranili svojo narodnost kljub nasilnemu potujevanju. Nismo uživali narodnostnih pravic niti v dobi avstro-ogrske monarhije niti v dobi prve avstrijske republike in jih tudi v današnji Avstriji ne uživamo. Avstrija je izigrala celo mednarodne obveznosti za naš narodni obstoj in ni opustila nobene mere, da bi nas nasilno germanizirala. Slovenski jezik na Koroškem nikdar ni užival enakopravnosti in je še danes ne uživa. Avstrija je z lažnimi popisi prebivalstva skušala pred svetom zanikati obstoj koroških Slovencev.«

Tako je Avstrija pripravljala pogin koroških Slovencev, ki ga je skušal dovršiti nacistični režim z nasilnim preseljevanjem in fizičnim iztrebljenjem. Toda koroški Slovenci smo v tem usodnem času prišli za orožje in se ramo ob rami

stjo opozarjati, da je samo s priključitvijo Slovenske Koroške k Jugoslaviji mogoče zagotoviti koroškim Slovincem obstanek in svoboden razvoj. Nešteto dogodkov potrjuje, da je velenemški duh v današnji Avstriji, posebno pa na Koroškem, še izredno močan in globoka zakoninjen. Elementi, ki so odgovorni za najtežja nasilja nad koroškimi Slovenci, zavzemajo še vedno svoja mesta v javnem aparatu in javnem življenju. Ustanavljajo se nove organizacije s starimi velenemškimi težnjami. Borci proti fašizmu so izpostavljeni preganjanju, nacističnim elementom pa se daje stalna vzpodbuda za borbo proti koroškim Slovincem.«

Pripravljeni smo dati komisiji na razpolago material o našem položaju in predlagamo, naj se da predstavnikom Osvobodilne fronte za Slovensko Koroško možnost, da pred komisijo izrazijo željo in zahtevo koroških Slovencev.«

Prepričani smo, da bo komisija našla rešitev, ki bo za koroške Slovence pravična, in tako doprinesla k utrditvi miru med narodi.

»Koroški Slovenci smo se skozi stoletja upirali zatiranju germanškega osvajačel in ohranili svojo narodnost kljub nasilnemu potujevanju. Nismo uživali narodnostnih pravic niti v dobi avstro-ogrske monarhije niti v dobi prve avstrijske republike in jih tudi v današnji Avstriji ne uživamo. Avstrija je izigrala celo mednarodne obveznosti za naš narodni obstoj in ni opustila nobene mere, da bi nas nasilno germanizirala. Slovenski jezik na Koroškem nikdar ni užival enakopravnosti in je še danes ne uživa. Avstrija je z lažnimi popisi prebivalstva skušala pred svetom zanikati obstoj koroških Slovencev.«

Tako je Avstrija pripravljala pogin koroških Slovencev, ki ga je skušal dovršiti nacistični režim z nasilnim preseljevanjem in fizičnim iztrebljenjem. Toda koroški Slovenci smo v tem usodnem času prišli za orožje in se ramo ob rami

stjo opozarjati, da je samo s priključitvijo Slovenske Koroške k Jugoslaviji mogoče zagotoviti koroškim Slovincem obstanek in svoboden razvoj. Nešteto dogodkov potrjuje, da je velenemški duh v današnji Avstriji, posebno pa na Koroškem, še izredno močan in globoka zakoninjen. Elementi, ki so odgovorni za najtežja nasilja nad koroškimi Slovenci, zavzemajo še vedno svoja mesta v javnem aparatu in javnem življenju. Ustanavljajo se nove organizacije s starimi velenemškimi težnjami. Borci proti fašizmu so izpostavljeni preganjanju, nacističnim elementom pa se daje stalna vzpodbuda za borbo proti koroškim Slovincem.«

Pripravljeni smo dati komisiji na razpolago material o našem položaju in predlagamo, naj se da predstavnikom Osvobodilne fronte za Slovensko Koroško možnost, da pred komisijo izrazijo željo in zahtevo koroških Slovencev.«

Britanski letalski minister maršalu Titu

Beograd, 17. jun. Britanski letalski minister g. Philip Noel Baker je poslal iz Prage maršalu Titu tole brzojavko:

»Po odhodu iz Beograda uporabljam prvo priliko, da se Vam najtopleje zahvalim v imenu svoje soproge in v svojem imenu za ljubeznivi sprejem in za zanimanje, ki ste ga pokazali za razstavo britanske knjige.«

Ljubo mi je bilo tudi, ker sem se lahko sestel z jugoslovanskim zunanjim ministrom in prijateljsko razpravljal o stvareh, ki imajo skupen pomen za obe naši državi in o katerih pričakujem, da bodo privedle do praktičnih rezultatov. Prosim Vas sprejmite izraze mojih toplih pozdravov.«

Zunanji minister FLRJ Stanoje Simić je poslal britanskemu letalskemu ministru g. Philipu Noelu Bakerju tole brzojavko:

»Cast mi je sporočiti Vam izraze hvalečnosti maršala Tita za pozdrave, ki ste mu jih poslali ob odhodu iz naše države. Upam, da bo Vaš obisk in prijateljski razgovori, ki sva jih imela ob tej priliki, pripomogli, da bomo dosegli soglasje o konkretnih vprašanjih, ki zanimajo obe naši državi. Izvolite sprejeti izraze mojega spoštovanja.«

Množično pregledovanje krompirjevih nasadov

V smislu odredbe vlade LRS in navodil ministra za kmetijstvo je bilo to nedeljo po vsej Sloveniji obvezno množično pregledovanje krompirjevih nasadov. Ta mobilizacija vsega prebivalstva je imela namen, organizirati naše podeželje za množično borbo proti kolerodskemu hrošču ter pravčasno zavarovati vso Slovenijo pred razširjenjem tega nevarnega škodljivca.

Po dosedanjih poročilih iz posameznih okrajev je razvidno, da je mobilizacija skoraj po vseh okrajih dobro uspešna. Poudariti pa je treba, da je uspeha predvsem po zaslugi intenzivne organizacije in sodelovanja kmetijskega ministristva, ki je že pred nedeljo poslalo na teren svoj strokovni štab. Krajevni ljudski odbori so se v mnogih primerih pokazali precej pasivne, niso znali stvari pograbiti s prave plati ter razložiti prebivalstvu namena in važnosti množične akcije zatiranja in zavarovanja pred kolerodskim hroščem. Mnogo bolj aktivne so bile množične organizacije, zlasti OF in mladina.

Nedeljska pregledovanja krompirjevih nasadov se je po dosedanjih poročilih udeležilo nad 100.000 ljudi. V krškem okraju, kjer so že stara žarišča kolerodskega hrošča, so že dva tedna pred to nedeljo močno pozivili zatiranje škodljivca. Od 1. do 14. t. m. je bilo pregledanih 1451 njiv, na katerih so našli 3918 ličic z jajčeci, 49.029 ličink in 1239 hroščev. Pri tem delu je sodelovalo 7047 ljudi. To nedeljo pa je v 30 krajevnih ljudskih odborih pregledovalo 5368 ljudi, ki so našli 224 ličic z jajčeci, 5505 ličink in 92 hrošče. V okraju Novo mesto so bile priprave za nedeljsko mobilizacijo dobre, pri akciji so pomagali OF, sindikati, Narodna milica, vojska, AFZ in mladina. Kmetje so pokazali mnogo razumevanja ter so v nedeljo že navsezgodaj pregledovali nasade po vsem okraju. V Loki blizu Orehovice so našli nekaj hroščev, v Dobruski 15 hroščev. Okužbe so bile

pri nedeljskem pregledovanju ugotovljene tudi v okraju Trebnje, kjer so našli na nekaterih njivah več sto ličink, v Račji vasi pa tudi nekaj hroščev. V okraju akcija prej ni bila organizirana, ampak so pregledovali le posamezniki, v glavnem mladina. Kljub pasivnosti, ki so jo pokazali KLO, je med prebivalstvom znatno zanimanje za pregled. Vasčani, ki so sedaj poučeni o zatiranju, so pri nedeljski akciji povsod izjavljali, da bodo naslednje nedelje pregledovali svoje nasade.

V drugih okrajih Slovenije ni bila pri nedeljskem pregledovanju krompirjevih nasadov ugotovljena nikjer nobena okužba. V prekmurskih okrajih so kmetje ob sodelovanju mladine pregledali skupno 4160 ha nasadov. Pri tem delu je sodelovalo nad 17.000 ljudi. Slabše je bila izvedena akcija v okraju Gornja Radgona, kjer je bilo pregledanih komaj 60% nasadov. Tu so bili ljudje o stvari slabo poučeni, bodo pa v tem tednu pregledali vse nasade. Pri nedeljski mobilizaciji se je zelo izkazal ljubotomski okraj, kjer je 3674 ljudi pregledalo 1919 parcel. Kmetom so se pri pregledovanju pridružile tudi 4 vinogradniške zadruge. V ptujskem okraju je bila izvedena organizacija pregledovanja po vseh lokalnih okoljih. Ljudje so se priložili, da so bili prepoznani obveščeni, obljubili pa so, da bodo tekom tedna pregledali vse nasade. V mariborskem okraju je bila izvedena akcija 90%. Po poročilih 21 KLO je pregledovalo 89 ekip, t. j. 1857 ljudi. Prav malo zanimanja so pokazali kmetje v Selnici ob Muri in na Sladkem Vrhu. V okraju Slov. Bistrica je pri pregledovanju sodelovalo okoli 1500 ljudi. Po nekaterih vaseh so bili ljudje zelo nezaupljivi, češ da je pregled zaradi oddaje krompirja. Ko pa jim je bil namen pojasnjen, so šli na njive in pregledovali. V okraju Slov. Konjice je bil pregled nasadov izvršen 100%. Najbolj aktivna je bila mladina, ki je svoje delo opravila tako vestno, da ji je bila obljubljena nagrada. V Smar-

ju pri Jelšah so razdelili okraj na 7 sektorjev, ki jih je pregledalo 3700 ljudi. Akcija je bila organizirana prav dobro, pregledali so 1211 ha. Slabo se je odrezal edino Rogatec. V Prevaljah je okraj pokazal malo zanimanja, pač pa so kmetje toplo pozdravili akcijo in se je številno udeležili. Pomagali so jim tudi sindikati. Slabše je bila stvar izvedena na le v Meziški dolini. V jeseniškem okraju je bilo pregledanih 80% nasadov. Pri pregledu je sodelovalo okoli 1500 ljudi, ki so pregledali 520 hektarjev. Aktivni Jeseničani, Bled in Zirovnica so se slabo izkazali, ter jim je bil predlagan ukor. Vzorno pa so bili izvedeni pregledi v Boh. Bistrici in v Begunjah. Veliko zanimanja so pokazali kmetje v okraju Celje, razen v Vojniku, Dobrni in Marjini Reki, kjer so se upirali pregledom, češ da ni so potrebni. V Zalcu pa sta predsednik in tajnik pregledovala sama, ker nista pravilno razumela akcije. Sele na intervencijo je bila akcija izvedena množično. V kamniškem okraju je bilo pregledovanje prav dobro, zlasti v Vodich, Bukovcih in Komendi, slabo pa v Mengšu. Ihanu in Zalogu. V okraju Grosuplje so pokazali KLO manj zanimanja kakor kmetje sami. Pri pregledovanju je v nedeljo sodelovalo 6000 ljudi.

Po krajevnih odborih vseh okrajev se bo akcija množičnega pregledovanja krompirjevih nasadov nadaljevala vs teden. Nedeljski obvezni pregled je imel največji uspeh v tem, da je zares množično mobiliziral naše podeželje in se je med kmečkim ljudstvom dvignila zavest stalnega sodelovanja v boju proti kolerodskemu hrošču in rastlinskih škodljivcem sploh. Ta nedelja je pokazala, da je med kmečkim prebivalstvom veliko smisla za koristne stvari, same dvigniti ga je treba in potem izvesti pravilno organizacijo. To je naloga zlasti vseh funkcionarjev KLO, ki je pa to nedeljo še niso v celoti in pravilno izpolnili.

Na plenumu Zveze rudarskih delavcev Jugoslavije razpravljajo o nalogah premogovnikov za načrtni dvig proizvodnje

V Beogradu je v nedeljo prišel z delov tretji plenum centralne uprave Zveze rudarskih delavcev Jugoslavije, ki je izredno pomemben z ozirom na dejstvo, da se izkoriščanje našega rudnega bogastva, ki je tako važno za izvedbo petletnega plana, lahko znatno izboljša, če se bolje izvede organizacija dela in tekmovanja po naših rudnikih. Današnjemu plenumu se slanku so poleg delegatov, članov plenuma, prisostvovali tudi Tadija Popović, pomočnik narodnega ministra za rudarstvo, Milan Zuzeli, načelnik ministristva za delo zvezne vlade, Josip Čazi, sekretar centralnega odbora Enotnih sindikatov ter predstavniki posameznih centralnih uprav strokovnih zvez.

Referat o nalogah Zveze rudarjev pri izvedbi petletnega plana je imel predsednik centralne uprave zveze Vajo Nečak. Orisal je naloge, ki jih postavlja petletka pred naše rudarstvo in v okviru katere se mora proizvodnja premoga in železa potrojiti v primeri z letom 1939, proizvodnja manzave rude se mora gigniti na okrog enajstkратно predvno višino, proizvodnja svinca pa na šestkratno. Nato se je pa zadržal na vprašanju, kaj morajo storiti sindikalne organizacije, da bomo te naloge uresničili.

Pri izpolnjevanju proizvajalnih planov iz majskega tekmovanja je bilo razen nedvomnih uspehov, ki so jih dosegli številni rudarski kolektivi, opaziti tudi, razne pomanjklivosti in napake, ki so vplivale na to, da so nekateri rudniki zaostali za planom. V največjem premogovniku v Raši je v majskega tekmovanja proizvodnja nasproti planu zaostala za 7% zaradi pomanjkanja delovne sile. Čeprav bi se dal ta problem z večjo pobudo uprave podjetja, sindikalne organizacije in generalne direktije vsaj deloma rešiti. V Titovih rudnikih je plan proizvodnje zaostal za 13,6%, in sicer zaradi neurejenih bazejev, ki zaradi premahnega prizadevanja vodstva podjetja in sindikalne organizacije niso bili pravočasno usposobljeni. V rudniku Hrastnik v Sloveniji je plan proizvodnje zaostal za 10% zaradi slabe delovne discipline. Tudi v nekaterih drugih rudnikih je proizvodnja zaostala zaradi pomanjklivosti, ki bi se dale pri sedanjih tebičnih in organizacijskih možnostih rešiti.

Eden izmed razlogov za zaostanek proizvodnje v nekaterih rudnikih in za naporno izpolnitev ali minimalno prekoračenje plana je pomanjkanje reálnih delovnih norm. Po preizkušenih podatkih dela v rudarski industriji v vsej državi po normah povprečno 44,7% delavcev. V rudnikih Srbije dela po normah povprečno 59% delavcev, izmed katerih jih normo presega 68%, kar prav tako kaže na realnost norm, v rudnikih Boru, Kreki, Vrduku in Siveriču dela samo neznamenat odstotek zaposlenih delavcev po delovnih normah. Razen nerealnih delovnih norm vpliva negativno na delovni polet delavca tudi nepravilno nagrajevanje delavcev v posameznih rudnikih, n. pr. v Boru, kjer so imeli do nedavna jamski vozači in nakladalci na uro po 10 dinarjev, povprečni polstrokovni delavci na preko 10 dinarjev. Ena izmed pomanjkljivosti

sti v naših rudnikih je bila tudi slaba delovna disciplina, ki je prišla predvsem do izraza v neopravičenem izostajanju od dela. V rudniku Hrastnik neopravičeno izostaja okrog 30% rudarjev. V rudniku Podvis v timoškem bazenu vodstvo rudnika in podružnice mirno opazuje, kako delavci pred določenim časom zapuščajo delo, in to po dve do tri ure prej. Tovariš Nečak je navedel, da neredno preskrbovanje rudnikov s potrebnim materialom otežkoča in zavira proizvodnjo. Poudaril je težave, ki izhajajo iz nepravilne razvrstitve strokovnih kadrov. Medtem, ko ima rudnik Trbovlje 13 inženirjev in 105 tehnikov, ima rudnik Kakanj samo 3 inženirje in 5 tehnikov. Strokovnih tečajev ni v številnih rudnikih. Razen rudnika Treпча, kjer je bilo v januarju organiziranih 50 strokovnih tečajev, in še nekaterih rudnikov, kjer vsaj deloma skrbijo za usposobljenost kadrov, v pretežnem delu rudnikov ne podvzamejo nobenih ukrepov v tem smislu. Sindikalne organizacije so pokazale slabo aktivnost tudi glede pritecnitve ženske delovne sile in mladine v rudarsko industrijo.

Razen teh pomanjklivosti v organizaciji dela je bila dosega boljših rezultatov v dosedajšnji borbi za izvedbo letošnjega plana otežkočena tudi zaradi pomanjklivosti v sami organizaciji tekmovanja po rudnikih. Predsednik zvezne centralne uprave Nečak je v referatu zlasti poudaril več značilnih primerov iz rudnikov, ki govorijo o tem, da so številne sindikalne organizacije napočno razumele vsebino in cilj tekmovanja. Mnoge podružnice so čakale direktiv, da bi organizirale letošnje novembrsko tekmovanje. Podružnica rudnika Rešava-Bara je v začetku tega leta svojemu delovnemu kolektivu odredila, da naj preneha s tekmovanjem za en mesec z motivacijo, da se bodo delavci odpočili od tekmovanja. Taki primeri so značilni za pojmanje tekmovanja v smislu kampanje, kar je praktično škodljivo. Večje število podružnic je napovedalo 10dnevna in 15dnevna tekmovanja, ne da bi poskrbelo za to, da bi se vodila tudi evidenca tega tekmovanja, zaradi česar je bil končni rezultat ta, da so taka tekmovanja vedno bolj zamirala. Podružnice v Treпча, v Kostolačkem bazenu, Zletovu, Trbovljah in Zagorju so pravilno doumele cilj tekmovanja in ga izvajalo neprestano. Nezaostano sodelovanje uprav podjetij in sindikalnih organizacij v nekaterih rudnikih prav tako zavira pravilno delo in uspešno tekmovanje. Pomanjklivost predstavila tudi dejstvo, da strokovni in sindikalni voditelji delavcev ne seznanjajo s proizvodnimi plani podjetij, kakor tudi, da so tekmovalne in osebne obveznosti premalo obdelane.

Po referatu se je razvila diskusija, v kateri so govorniki poudarili, da se stara praksa slaberega sodelovanja uprav podjetij in sindikalnih podružnic še vedno izvaja na škodo proizvodnje. Poudarjena je bil moment, da se je samo majhno število sindikalnih podružnic odzvalo pozivu k tekmovanju, ki ga je napovedal vsem rudarskim kolektivom v državi delovni kolektiv rudnika Zagorje.

Delo plenuma se nadaljuje.

Ob novih legitimacijah Osobodilne fronte

Te dni razpošilja Izvršni odbor Osobodilne fronte Slovenije na vse okraje nove legitimacije OF. Zadržna volivna kampanja je namreč zajela več tisoč novih članov, volitve same pa so pokazale, da je ogromna večina slovenskega ljudstva v vrstah Osobodilne fronte. Ker so potekle stare legitimacije in zaradi vedno pogostejšega povpraševanja novih članov, kdaj bodo dobili legitimacije, je bilo treba pripraviti nove.

Kaj pomeni legitimacija Osobodilne fronte? Ne pomeni samo članstva OF, pripadnosti k tej ali drugi ni množični organizaciji. Legitimacija Osobodilne fronte pomeni več: pomeni živo zavest pripadnosti ciljem in nalogam Osobodilne fronte, pomeni zavestno disciplino in izpolnjevanje pravil Osobodilne fronte, pomeni živo aktivnost, ki se izraža v vsakdanjem delu in življenju, v vsakdanji borbi za izpolnjevanje naše sedanje temeljne naloge — plana; pomeni pa mora tudi prepričanje, iz katerega smo se odločili, da smo člani Osobodilne fronte in s tem člani velike, močne in enotne organizacije delovnega ljudstva Slovenije, organizacije, ki je del velike Ljudske fronte vseh narodov Jugoslavije in del nepremagljive sile in volje napredne fronte vsega sveta.

Zato je članstvo Osobodilne fronte častno, zato pa nalaga članstvo Osobodilne fronte tudi dolžnosti. Pristop v Osobodilno fronto pomeni niso aktivizacija, pomeni, da mora niso izkaznice Osobodilne fronte zavestno, dosledno in disciplinirano delati za Osobodilno fronto. Ta aktivizacija je potrebna, da se v Osobodilni fronti vrši politična aktivizacija delavcev po tovarnah, kmetov po vaseh, uradnikov po uradih, da v Osobodilni fronti delajo naše žene in naša mladina. Samo ob takim pojmovanju članstva je možna živa aktivizacija in ob njej taka Osobodilna fronta, ki je torišče in žarišče vsestranske dejavnosti naših ljudskih množic, torišče in žarišče politične vzgoje našega ljudstva, torišče in žarišče nove gospodarske vzgoje našega ljudstva. Samo ob takim pojmovanju članstva OF bo postala Osobodilna fronta utripajoč živce vsega našega javnega dela in življenja. Samo ob takim pojmovanju članstva se bo Osobodilna fronta krepila, bo rasla in pridobivala, hkrati pa nudila vsakemu njenemu članu vse, kar zahteva politično razgiban državljan.

Spričo tega mora pomeniti delitev legitimacij OF še večjo aktivizacijo ljudskih množic. Pomeniti mora daes se posebej večjo mobilizacijo našega delovnega ljudstva za izpolnitev naših političnih, kulturnih in predvsem gospodarskih nalog. Ta aktivizacija mora postati izhodišče velikega in pozitivnega dela naših ljudskih plasti.

Potrebno bi bilo, da pred delitvijo legitimacij ugotovijo posamezni krajevni odbori OF število pripadnikov OF v svojem kraju. Vprašanje pripadnosti OF, vprašanje upravičenega članstva in podobno, mora biti urejeno, da ne bi bilo nejasnosti o vpisu in načinu vpisa v OF. Legitimacije naj bi bile razdeljene na skupnih sestankih, kjer naj bi se hkrati tudi vsak posameznik obvezal, če in koliko višjo članarino je pripravljen plačevati. Delitev legitimacij mora imeti značaj slovesnosti, biti mora priložnost za manifestacijo pripadnosti OF, biti mora priložnost široke aktivizacije članov Osobodilne fronte na vasi, v mestu, v podjetju, ustanovi itd. Zamenjava, oziroma delitev novih legitimacij naj ne bo samo administrativno opravilo, temveč priložnost za večjo aktivizacijo v OF, za čim širše vključevanje v organizacijo OF, za pobudo dela v OF. Delitev legitimacij OF naj se izdaja pripadnikom Osobodilne fronte na področjih njihovnega dela, t. j. v tovarni, obratu, delavnici, uradu, ustanovi itd. Vsak okrajni odbor OF naj deli legitimacije predvsem po sindikatih, da je ne bodo nekateri dobili dvakrat — na terenu in v sindikatu. To velja tudi za tiste člane OF krajevnih, terenskih, rajonskih, okrajnih ali mestnih odborov OF, ki delajo v tovarni, obratu, delavnici, ustanovi itd.

Vsem drugim članom OF pa naj izdajo legitimacije okrajni (rajonski) odbori OF preko osnovnih množičnih organizacij. Nadalje je potrebno, da odbori OF pojasnijo članom potrebo plačevanja članarine in da hkrati ob delitvi legitimacij zberejo čim več prostovoljne članarine. Osobodilna fronta je samostojna politična organizacija, ki se mora vzdrževati iz lastnih sredstev. Ta sredstva pa se stekajo iz članarine. Zato je dolžnost vseh članov OF, da z rednim plačevanjem članarine utrjujejo gospodarski položaj naše vseljudske politične organizacije in da ji omogočijo, da bo v skladu z ljudskimi težnjami in potrebami, v skladu z velikimi nalogami našega petletnega plana, izpolnjevala svoje velike cilje, da bo opravila zaupanje ljudstva in da bo mogla uspešno izpolnjevati vse tiste naloge, ki jih je postavila v svojem programu, v svojih temeljnih točkah.

— Gradnja tovarne za predelovanje sadja v Užicki Požegi. Že v drugi polovici marca so pričeli nadaljevati dela za gradnjo tovarne za predelovanje sadja in zelenjave v Užicki Požegi. Do sredi maja je bilo končanih 50% vseh del in računajo, da bo tovarna zgrajena do konca leta. Z gradnjo se tovarna bo mogla bolj racionalno izkoriščati sadje in zelenjavo, zlasti tisto, ki hitro gnije in propada.

Pričetek žetve v Črni gori in v Kosmetu. Že dni se je pričela žetev pšenice v titogradskem in danilovgradskem okraju, kjer bo kmetijska strojna postaja v Titogradu požela 250 ha pšenice. Že prej so poželi 20 ha zgodnje italijanske pšenice, ki prej dozoreva. Tudi v Kosovsko-moheljski oblasti se je že dni pričela žetev pšenice.

Naloga pravnikov je, da v svojem področju prispevajo čim več za izvedbo petletnega plana

Ustanovni občni zbor Združenja pravnikov FLRJ

Beograd, 18. junija. V navzočnosti podpredsednikov Prezidija Ljudske skupščine FLRJ Miša Jijadeja, Jos. Rusa in Dimitra Vlahova, podpredsednika zvezne vlade Edv. Kardačija, ministra za pravosodje FLRJ Frana Froja, ministra za PTT Draga Marušiča in številnih delegatov iz vseh ljudskih republik se je večeraj sestala ustanovni občni zbor Združenja pravnikov FLRJ.

Občni zbor je otvoril Mihajlo Djordjevič, predsednik Vrhovnega sodišča LR Srbije. Po izvolitvi delovnega predsedstva je poslal občni zbor maršalu Titu naslednjo pozdravno brzojavko:

Pravniki — delegati pošiljamo z ustanovnega občnega zbora Združenja pravnikov FLRJ tople pozdrave vam, voditelju naše ljudske države, vodji in učitelju naših narodov.

Pravniki iz vseh naših ljudskih republik, ki delamo po pravnih fakultetah, v raznih panogah državne uprave in narodnega gospodarstva, v pravosodju, javnem toilstvu in odvetništvu, smo se sestali, da bi obravnali in sprejeli načrt za naše nadaljnje delo v zvezi z izvajanjem petletnega plana razvoja narodnega gospodarstva ter da ustanovimo Združenje pravnikov, ki bo v sodelovanju z ministristvi za pravosodje in Komitiji za višje šole in znanost dvigalo na višje stopnjo našo pravno znanost in pravno prakso.

Trdno obljubljamo, da bomo razvijali našo pravno znanost in da homo krepili ter nadalje razvijali našo novo demokratično zakonitost, zavedajoč se, kolikšnega pomena je točno izpolnjevanje zakonov prav v razdobju petletnega plana, ter na ta način prispevali svoj delež k izpolnitvi in prekoračenju nalog petletnega plana.

Govor Moše Pijada

Občni zbor je nato pozdravil v imenu Prezidija Ljudske skupščine FLRJ podpredsednik Moša Pijada, ki je v svojem govoru dejal:

»Od začetka narodno osvobodilne borbe leta 1941 sem spremljal in osebno sodeloval pri postavljanju prvih temeljev nove državne organizacije, naše nove pravne ureditve. Razvoj narodno osvobodilne borbe je zahteval postopno razvijanje organov nove ljudske oblasti in stalno razširjanje njihovih pristojnosti ter njihove delavnosti.

Nadaljnega razvoja osvobodilne borbe in okrepitev njenih uspehov si ne bi mogli zamisliti brez te nove osnove, ki je imela ob koncu osvobodilne vojne že popolnoma določeno fuzionično enotno zraženega sistema. Nacela nove državne in ekonomsko-družbene ureditve so bila takrat že zgrajena, preizkušena in dokončno utrjena, prav tako pa tudi organi in ustanove, ki so samo temeljili na teh načelih.

Na ta način so imeli narodi Jugoslavije veliko prednost ter so silno pridobili v svojem razvoju, kajti njihova osvobodilna borba je bila popolna in enotna, tako borbe za osvoboditev izpod jarma fašističnih osvajačev, kakor tudi borbe za korenite izpremembe vsega reda v državi, v narodnem gospodarstvu in v vsem našem družbenem življenju.

Dveletno razdobje, ki ga imamo za seboj po končni osvoboditvi in v katerem je bila splošna naloga obnova med vojno opustošene dežele ter okrepitev in nadaljnje razvijanje velikih pridobitev osvobodilne vojne, je bilo razdobje, v katerem se je na osnovi, ki je bila zgrajena že med vojno, dokončala postavitev veličastne zgradbe FLRJ kot najpopolnejšega in najdoslednejšega izraza demokracije novega tipa. Ista enotnost oblik organov in ustanov ljudske oblasti, ki je bila značilna za vojno razdobje, je prišla v polni meri do izraza tudi v tem povojnem razdobju. Sedaj se je morda očitneje kakor med vojno pokazala ljudska oblast kot ona krepka in široka osnova, na kateri si je edino mogoče lahko zamisliti velike uspehe in pomemben napredek v zadnjih letih.

Na poti zakonodaje in izgraditve nove pravne ureditve je bilo storjeno v teh dveh letih res ogromno delo. Vsekakor imamo razloge, da poudarimo ne samo velik obseg zakonodajnega dela, ampak tudi njegovo kvalitativno višino in tempo, ki je ustrezal onemu borbenemu omenjenemu in ustvarjalnemu tempu, ki nam je ostal kot dediščina iz dni osvobodilne borbe.

Široki ljudski značaj osvobodilne borbe je prenesel v vrste sodnikov, javnih tožilcev in na druga področja pravnega dela tudi številne nepravne, ljudi iz ljudstva, ki niso imeli strokovnega pravnega znanja. Vendar pa to ni zmanjšalo pomena one-

ga sodelovanja, ki so ga pokazali številni pravniki kot zvesti sinovi svojega ljudstva med vojno za ustvaritev temeljev našega novega reda. In čim dalje napredujemo v razvijanju naše države in naše družbe, tem potrebnejše in tem važnejše postaja živo, aktivno sodelovanje strokovnih pravnikov. Naše državno vodstvo je zaradi tega kazalo in kaže popolno razumevanje za pomen tega sodelovanja. Po drugi strani se pravniki vedno bolj in vedno krepkeje in globlje povezujejo z veliko ljudsko skupnostjo. Če upoštevamo vse globoke izpremembe pravnega reda kot posledice ljudske revolucije, ki nas je na specifičen način privedla na pot socialistične izgraditve, lahko ugotovimo, da se je znan del pravnikov znašel v novih pogojih, da je sprejel naloge, ki mu jih postavlja ljudska država in da s svoje strani prispeva vedno večji delež k uresničevanju teh nalog na podlagi velikih demokratičnih pridobitev narodnoosvobodilne borbe.

Dokaz takega aktivnega sodelovanja pravnikov z namenom, da služijo novi ljudski državi in novemu družbenemu redu, je tudi ta ustanovni občni zbor Združenja pravnikov FLRJ.

V imenu vlade FLRJ je občni zbor pozdravil minister za pravosodje Frane Froj.

Na današnjem sestanku ustanovne skupščine Društva pravnikov FLRJ je pomočnik ministra dr. Leo Gerškovič predaval o temeljih pravnega reda nove Jugoslavije.

Na popoldanskem zasedanju je beograjski odvjetnik Miloš Teržič predaval o državljanjskih pravicah v FLRJ.

Ocajujoče zasluge podpredsednika Prezidija Ljudske skupščine FLRJ Moše Pijada pri našem zakonodajnem delu, ga je skupščina soglasno izvolila za častnega člana Društva pravnikov FLRJ.

Na koncu je bilo izvoljeno predsedstvo društva. Za predsednika je bil izvoljen Vladimir Simić, predsednik Zveznega sveta Ljudske skupščine FLRJ.

Prvi skupini povratnikov je pred odhodom iz Kanade priredil Svet kanadskih Južnih Slovanov, na katerem so govorili Branko Vukelič, vršilec dolžnosti generalnega konzula FLRJ v Montrealu, Edo Jardaš, sekretar kanadskih Južnih Slovanov, in drugi predstavniki izseljenjskih in kanadskih organizacij.

»Kaj se tako močno sveti, da vas tja vleče?« je vprašal Vukelič. »Vsekakor ne ono staro, ki vas je poznalo od todo, ko kar vas tja privlači, ta magnet, je novi ljudski sistem vladavine. Zaman naštevajo razni sovražniki nove Jugoslavije vzroke vašega povratka. Njihova doba je poznala samo izseljevanja in ne lepji vrnitev. Predstavniki mornarske zveze »Sindikato« je zagotavljal povratnikom in predstavnikom FLRJ, naj ne mislijo, da sodi kanadski narod tako, kakor piše reakcionarni monopolistični tisk. »Delovno ljudstvo Kanade,« je rekel, »gleda s spoštovanjem na Jugoslavijo in želi samo prijateljstvo z jugoslovanskimi narodi, ki so toliko prispevali v vojni in se danes odlikujejo tudi pri obnovljanju svoje države. Neposredno pred odhodom parnika »Radnik« iz Montreala je govoril odpravnik poslov poslanstva FLRJ v Otlavi Pavle Lukin, ki je med drugim dejal: »Tam so naši tovariši, ki so v vojni in sedaj pri delu pokazali, kako je treba voditi svoj narod. Tam so naše ljudske republike, združene v bratstvu in enotnosti v močno FLRJ. Tam je Ljudska fronta, v kateri so nerazdružno združeni delavci, kmetje, delovna inteligenca in vsi pošteni rodoljubi. Tam so najzvestejši sinovi naroda, neumorni borci za svobodo in pravice ljudstva ter najboljši graditelji nove Jugoslavije. Tam je največji

Čestitka dr. Ribarja švedskemu kraju

Beograd, 17. jun. Predsednik Prezidija Ljudske skupščine FLRJ dr. Ivan Ribar je poslal švedskemu kralju Gustavu za njegov rojstni dan naslednjo brzojavko:

»V imenu Prezidija Ljudske skupščine FLRJ prosim Vaše Veličanstvo, naj sprejme moje iskrene čestitke za svoj rojstni dan.«

Seja vlade LR Srbije

Beograd, 17. jun. Vlada LR Srbije je imela večeraj sejo, na kateri je bil formuliran predlog zakona o petletnem planu razvoja narodnega gospodarstva LR Srbije v letih 1947—1951.

Vlada je na predlog predsednika vlade LR Srbije imenovala za predsednika komiteja za srednje in nižje strokovne šole in tečajev ministra brez listnice Milana Popoviča. Pregledala je tudi več prošelj in pritožb, ki so bile poslane vladi LR Srbiji in sprejela končne sklepe.

Svečanosti ob pričetku gradnje tovarne hidravličnih strojev in tovarne parnih kotlov v Zagrebu

V Titniku pri Zagrebu je bila v nedeljo svečanost v zvezi s pričetkom del za gradnjo tovarne hidravličnih strojev in tovarne parnih kotlov. Obe tovarni bo pomagala graditi ljudska mladina Hrvatske. Svečanosti so se udeležili predstavniki gradbenega ministristva in industrijskega LR Hrvatske, mestnega ljudskega odbora, Ljudske fronte. Navzočih je bilo tudi več tisoč zagrebških mladincev in mladink, ki bodo ob koncu junija odšli na progo Šamac—Sarajevo. Na gradilišču že dela 244 mladincev iz Dalmacije in Varaždina poleg mladincev iz zagrebškega okrožja, ki so delali že v prvi izmeni na mladinskih progih. Dne 5. julija bodo prišli mladinci druge izmene, 15. avgusta pa mladinci tretje izmene. V vsaki izmeni bo delalo po 400 mladincev.

Tisoči meščanov so spremljali naše izseljence v pristanišče v Montrealu. Prisrčni sprejemi so bili prirejani v Vancouveru, Velandu, Windsoru, Port Arthurju in drugih mestih, ko so povratniki krenili iz Montreala. Tisoči kanadskih prijateljev so prišli, da jim želijo srečno pot. V Velandu je rekel znani prijatelj naših narodov major Williams James: »Vi se ne vrnate v staro Jugoslavijo, kjer je vladala privilegirana avtokracija, ampak v novo prebudeno deželo, svetilnik svobode.«

Mnogi kanadski listi, med njimi tudi »Porente Daily«, največji kanadski dnevnik, ki niso sodelovali v klevetniški gonji, so pisali ob povratku naših izseljencev, da so »podplasnici« Kanade, ki bodo pripomogli, da bodo Jugoslovanci spoznali Kanado in pomagali k zbliznanju obeh držav.

Pričakujejo, da bo parnik »Radnik« prispel 18. t. m. na Reko. Tu se bodo izseljenci izkrcali in ostali nekaj časa v Opatiji, da se odpočijejo. Nato bodo dobili prevozna sredstva za vrnitev v svoje domove.

Vrnila se je prva skupina naših izseljencev iz Kanade

Kakor smo poročali, je odpotovala iz kanadske luke Montreal s parnikom »Radnik« skupina 500 naših izseljencev, ki se vračajo v domovino. Do konca leta se bo vrnilo z istim parnikom še 1000 izseljencev.

Kanadski izseljenci se vračajo v osvojenem in prejeno domovino po dolgoletnem bivanju v Kanadi, kamor so se izselili v času stare Jugoslavije, da bi mogli prehraniti sebe in svojo družino. V prvi skupini naših kanadskih izseljencev je 80 žen in 110 otrok. Vračajo se sedaj v novo Jugoslavijo, kjer je oblast v rokah ljudstva, kjer je dela in kruha dovolj za vsakogar, ki želi delati, in kjer je delovnemu človeku zagotovljena bodočnost. Naši kanadski izseljenci se vračajo v domovino z željo, da bi pripomogli k uresničevanju petletnega plana.

Kanadski izseljenci so po večini rudarji, gozdni in avtomobilski delavci ter zidarji. Svoje pribitke so vložili v skupni fond za nabavo strojev.

Na parniku »Radnik« vozijo s seboj stroje, vredne nad pol milijona dolarjev. Zbirka kanadskih izseljencev za stroje je dosegla že 1.200.000 dolarjev. Svet kanadskih Južnih Slovanov, ki vodi vračanje izseljencev v domovino, računa, da bo zbral 2 milijona dolarjev do odhoda tretje skupine. Denar so zbrali kot darilo, toda vlada FLRJ je sklenila, da ga bo vrnila.

Vračanje naših ljudi iz Kanade v Jugoslavijo je izzvalo pravo senzacijo v Kanadi, kjer so zadnje čase mnogo govorili o novih preseljenih iz Evrope. Vrnitev izseljencev morda ne bi bila tako senzacionalna, če ne bi šlo za Jugoslavijo, ki je sedaj izpostavljena brezuspešni kampanji reakcionarnega tiska. Pojavljale so se razne zavete, naj se povratnikom odvzamejo politni listi in zapleni imovina, odnosno stroji, ki jih vozijo s seboj. V prid temu so navajali kanadski reakcionarni krogi kot primer »velikega iznežnega sosedat«, ki ne dovoljuje svojim državljanom potovati v Jugoslavijo za-

Gradnja gozdnih žičnic in cest bo omogočila izkoriščanje naših gozdov

Za velike investicije, ki jih predvideva petletni plan, bomo rabili tudi velike količine lesa. Naši strokovnjaki so izračunali, koliko gozda smemo posekati letno in kje. Saj nam je bilo med okupacijo oropane ogromno lesa, posebno iz gozdnih predelov, kamor so speljane ceste in železnice. Zato pa bomo morali v petletki pridreti tudi tja, kjer gozdenega bogastva doslej ni bilo mogoče izkoriščati, in neizrabljene, težko dostopne gozdne predele. Ohranjene gozdove imamo pri nas ponekod na Kočevskem, na Solčavskem in delno na Pohorju ter na Gorenjskem.

Da dosežemo možnost izkoriščanja neizrabljenih gozdov, pa moramo zgraditi v težko dostopne predele gozdne ceste, kjer to ni mogoče, pa žične železnice. Nove gozdne ceste bodo važne ne le za gozdarstvo, temveč tudi za turizem, saj bodo lahko služile tudi osebnemu prometu, onim ljubiteljem planin in prirodnih lepot, ki niso prijatelji hoje.

Domači strokovnjaki so lani zgradili našo prvo žično železnico

Lani avgusta je bila pod Jelovico na Gorenjskem slovesno odprta naša prva gozdna žična železnica. Ta dan je bil za graditelje velik praznik. Inženir Boris Delak, ki je vodil gradnjo, se ga še vedno rad spominja. »Čudovito nam je bilo, ko je žičnica vendarle stekla, ko so prazni vozčki pravilno drseli po žici na vrh Jelovice in so se privrkat polni lesa vrnili nazaj. Bila je to naša prva žičnica, ki smo jo gradili, trda preizkušnja sposobnosti. Poslej bo gradnja žičnic lažja, ker smo si nabrali izkušenj.

Vesah je bil kolovoz pod Jelovico dober komaj za vozove. Zdjaj pa bo kmalu prevoz lesa omogočen tudi s tovornimi avtomobili. Voznja po sveže posuti novi cesti nas je spravila v prav dobro voljo. »Krasna cesta. Še povzljani ni, komaj so jo nasuli, pa je že za promet.« Nova cesta iz Lipnice do žičnice je kamenita, s trdnim podlagom in ima štiri do pet metrov širine. Gradijo jo strokovnjaki, rojeni kamenarji, doma iz otoka Jablanca v Hrvaškem Primorju. V Lipnico je prišel Franjo Mokrovič s svojimi desetletno delovno skupino pred

dobrim mesecem. Graditi so pričeli čisto l. maja. Brez valjanja so je dogradili doslej 400 metrov. Vsi delavci znatno presegaajo normo, s čimer kot akordanti dsegajo dober zaslužek in pospešujejo potek gradnje. Saj jih na vrhu Jelovice že čaka gradnja druge ceste in to po težjem, bolj kamenitem terenu.

Gramoz in kamen na cesto vozijo okoličani z vprežno živino. Med može in odrasle fante se je uvrstil tudi Vodanec Franci, ki mu je šele štirinajst let. Mlad je še, a fant od far. Dan za dnem vozil, skrbi za konje, nekateri njegovi vrstniki se še igrajo, on pa se drži službenih ur in je vesel svojega dela. Opazuje Jablančane, ki mu polnijo voz in se redno znova čudi, kako je mogoče po tri do štiri metre daleč in še dalje metati zemljo in gramoz z lopato, ne da bi se razstreslo in ne da bi katerikoli padlo z lopate mimo voza. Mirno mu odgovarjajo Jablančani: »Česar se človek pošteno nauči, to pa zna«. Ko bo nova cesta dograjena, bo tudi Franci vozil po njej les za svoj dom in za državo.

Na prvi pogled se zdí žičnica na Jelovico enostavnejša, kakor je. Na vzpetini nad skladi hlovdov, ki so jih navozili letos z žičnico in jih je toliko, da so za nekaj časa zavrli obratovanje, je lesena lopa, v kateri so montirane naprave in odkoder vodita po zraku dva žična tira čez opornike na Jelovico. Prvi iz debele jeklene žice je za polne vozčke in vožnje v dolino, drugi iz tanjše žice je za prazne ali manj obtežene vozčke za vožnje nazaj. Žična proga je dolga 1200 metrov s 500 metri višinske razlike. Če bi namesto žičnice na Jelovico gradili cesto, bi je morali zgraditi najmanj 7 kilometrov ter bi gradnja trajala več kot eno leto. Poleg tega pa je žičnica uporabna ob vsakem letnem času, dočim po cesti pozimi ne bi mogli voziti. Prevoz lesa po žičnici je tudi mnogo hitrejši, lažji in cenejši. Pred sunki ter slabimi posledicami teh zlasti žičniški okvarami, varuje žičnico že sama naprava s svojimi deset in štirinajst tonski obtežitvami.

Vendar pa so naši strokovnjaki mnenja, da bo to edina stalna po

osvoboditvi zgrajena gozdna žičnica. Vse one, ki jih bomo gradili v bodoče, bodo prenosljive. Ko ne bodo služile več na prvotnem prostoru, jih bodo prestavili drugam. Stalne žičnice se izplača graditi samo tam, kjer se lahko računa na stalni lesni prevoz. Na Jelovici in okoliških planinah, po katerih je sicer zelo skominalno okupatorja, so bili med vojno partizani in so nam očevali večletni gozdni prirastek, kar je zagotovilo, da bo žičnica lahko dolgo obratovala.

Letos nameravajo graditi gozdne uprave žičnice na Menini planini in Duplji, ki bodo prenosljive. Na Jelovici pa se bo nadaljevala gradnja delavske nasebine.

Okoliški kmetje, ki so ob pričetku gradnje gledali na bodočo žičnico z nejevoljo, ker so se bali, da jim bo vzela zaslužek, jo gledajo danes, ko obratuje, kakor ljudje, ki priznavajo vrednost dobrega napredka in ki se zavedajo, da bo tudi za njih v planinah še vedno več kakor dovolj dela in poštenega zaslužka. Ugajajo jim posebno naprave, ki bodo na preprost način omogočale spuščanje hlovdov z vzpetine ob žičnici naravnost na vozove in avtomobile. Zdjaj razumejo tudi štirihrova Janeza, ki je bil pri gradnji desna roka inženirja Delaka, in Janezovo naučenju za žičnico.

Pri gradnji cest bodo pomagali tudi mladinci

Ministrstvu za kmetijstvo in gozdarstvo ter gozdnim upravam bo pri gradnji cest pomagala tudi mladina. Dne 1. julija bo pričelo delati s strokovno usposobljenimi graditelji gozdnih cest v raznih doslej za avtomobilski promet nesposobnih gozdnih predelih 2000 mladincev, od tega okrog 1600 Slovencev. V lesenih barakah in pri tečni hrani, ki jim jo bodo pripravili, se bodo mladinci brez dvoma počutili prav dobro, okrepili si bodo zdravje in pri delu storili svojo dolžnost. Strokovnjaki za gradnjo cest, ki popravljajo zdaj gozdno cesto na Pekljuko, in drugi, ki delajo drugod, pa bodo po 1. juliju delali z brigadami in bodo mladino naučili marsičesa, kar ji bo koristilo pri bodočih poklicih.

namakanje obseznega področja Posavine. Vrhu tega bo v Zagrebu zgrajena velika rečna luka. Tako bo dobil Zagreb neposredno zvezo po vodni poti z jugovzhodnim delom naše države, kar bo znatno pospešilo gospodarski razvoj mesta.

Gradnja velike tovarne za celulozo v Prijedoru

Te dni so pričeli v Prijedoru ob Sani zapadno od Banjaluke graditi novo veliko tovarno celuloze, ki bo s svojimi 14 poslopij in 3 skladišči dograjena prihodnje leto. Za letošnja dela je določeno 9 milijonov dinarjev, tako da bo tovarna do konca leta zgrajena v surovem stanju. Postavili so že potrebne barake za delavce in material. Gramoz že dovajajo iz Sane, obenem pa postavljajo veliko apnenico. Tovarni bo priložen tudi obrat za izdelovanje lesnega spirita.

REZULTATI DOSLEJ SKLENJENIH POGODB ZA PROSTE PRESEŽKE ŽITA V 21. TORODNIH OKRAJH

Od predvidene količine so posamezni žitrodni okraji doslej sklenili pogodbe za proste presežke žita v naslednjih odstotkih (v oklepaju število sklenjenih pogodb):

1. Lendava 23% (1571)
2. Radgona 17% (2267)
3. Ljutomer 13% (2123)
4. Murska Sob. 7% (2763)
5. Ptuj 7% (3201)

Do postavljenega roka, dne 15. t. m. je v medokrajnem tekmovanju okraj Ljutomer 12. t. m. dosegel in za 12% prekoratil svoj plan; sledi je 13. t. m. okraj Radgona, ki je prekoratil svoj plan za 14%, nato pa okraj Lendava 14. t. m. z 20% nad svojim planom.

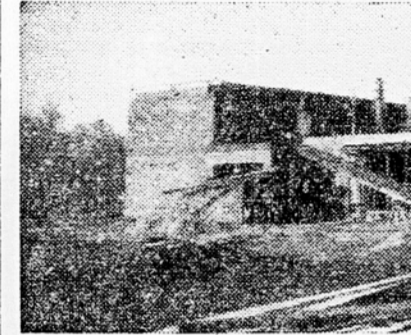
Okraja Murska Sobota in Ptuj sta se popravila. Kontrahiranje se nadaljuje. (Iz pisarne ministrstva za trgovino in preskrbo LRS.)

Novo šole — dokaz visoke zavesti našega ljudstva

Mnogi kraji in vasi v Sloveniji so že obnovili svoje šole, ki so bile med vojno požgane od okupatorja ali pa jih je uničila Narodno-osvobodilna vojska, ker so služile okupatorju za postojanke. Marsikje jih prebivalci obnavljajo, zbirajo se k prostovoljnemu delu, čistijo ruševine in jih odvažajo dovažajo pa z neplačanimi vozniki novo gradivo in les. Obnavljajo šole in postavljajo nove po lastni zamisli, ker so sami videli potrebo, da se njihovi otroci osnovno izobražijo, vedo, da nasa nova, mlada država potrebuje ljudi, ki bodo nekaj zvali, ki bodo več svojih poklicev.

V Zalogu pri Komendi

v kamniškem okraju so se vaščani odločili, da si postavijo novo šolo, ki bo

Gradnja ljudske šole v Zalogu pri Komendi

obenem služila tudi vsem kulturno-prosvetnim namenom njihove vasi. Obenem hočejo ojačati otrokom njihove in najbližjih sosednih vasi občise šole, da jim ne bo treba hoditi ure daleč kakor nekdo. S tem bodo zmanjšali izostanke in pripomogli k napredku otrok.

Pripravljeni odbor za postavitve šole je začel svoje delo že leta 1945, kmalu po osvoboditvi. Zbiral je med vaščani prostovoljne prispevke, mladiška organizacija in tamkajšnje antifasistične pa so s čistim dobičkom raznih skupnih prireditvev prispevale precejšen finančni delež.

Lani so pričeli graditi. Vsa osnovna dela so izvršili vaščani s prostovoljnimi delom. Izkopali so temelje, navozili gramoz, pesek, opeke in cement, tudi les so darovali sami. Nato so najeli zidarje in delavce. Zgradba je začela rasti. Vaščani so prihajali na gradilišče, pomagali, se veselili dela, ki je vidno napredovalo, povpraševali in se posvetovali med seboj. Kako tudi ne, saj bo ta šola plod njihovih prizadevanj in truda.

Obnovljena velika prekomorska ladja

V splitski ladjedelnici so te dni končali obnovitvena dela na prekomorski ladji »Sutjeska«. Ladja je dobila po izvršenem popravilu docela izpremenjeno zunanost. Za posadko so v zadnjem delu ladje uredili 18 udobnih kabin z jedilnico, poleg obnovljenih kabin na srednjem delu ladje za kapitana in oficirje. S popravili je ladja pridobila na nosilnosti 100 ton. Na ladji so uredili tudi bolnišnico. V soboto so ladjo spustili v morje in jo izročili prometu.

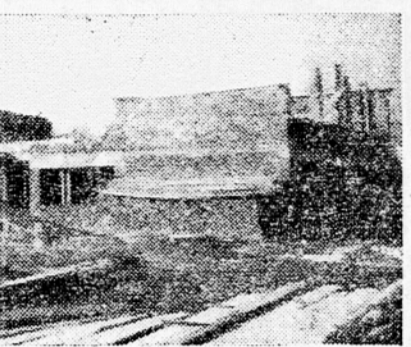
Velika investicijska dela v Vojvodini

Letos bodo v Vojvodini izvršili investicijska dela za 1 milijardo 250 milijonov din. Izmed velikih objektov grade v Bečeju tovarno, ki bo izdelovala lahke gradbene plošče. Grade tudi 8 žitnih skladišč z zmogljivostjo po 150 vagonov. Ta skladišča morajo biti zgrajena do 25. julija, da jih bodo lahko uporabljali še letos. Razen tega bodo v Vojvodini zgradili še 10 skladišč z isto zmogljivostjo, v Bečeju pa bodo postavili velik žitni silo. Investicijski plan določa gradnjo modernih strojno-tractorskih postaj. Letos grade velike lope za nameščenje kmetijskih strojev. V ta namen bodo potrošili 63 milijonov din. Na državnih kmetijskih posestvih grade velika gospodarska poslopja, pa tudi delavska stanovanja. V stanovanjska poslopja v Novem Sadu bodo investirali 12,5 milijona din, za poslopja v Somboru pa 3 milijone din. V Vojvodini gradijo sedaj devet novih stanovanjskih naselij za koloniste s 1420 hišami. V ta namen bodo investirali 300 milijonov din.

Tovariš, tovarišica ali si že redni podpornik Socialnega fonda OF?

Staro poslopje, ki jim služi za začasno šolo, je v resnici majhna, skromna hišica, zelo podobna kmetičkim domovom. V eni sobi je utesjen Krajevni ljudski odbor, v drugi polovici hiše pa se stiska 170 otrok. Vse se tako spominja na šolske razmere v stari Jugoslaviji.

Nova šola pa bo razsežna, lepa zgradba, najmodernejše urejena. V priložbo bo upravitelj pisarna, pionirska soba, dobro opremljena prostorna kopalnica; vaščani si hočejo priboriti tudi gospodinjstvo šole, zato so si tudi zanj že omislili prostore — razsežno kuhinjo, jedilnico in učilnico. V novi stavbi bo tudi soba za različne ožje sestanke, dočim bo na zadnji strani šole velika dvorana z odrom, ki bo služila vsemu kulturnemu življenju

Gradnja ljudske šole v Mostah pri Kamniku

Zaločanov, obenem pa bo kaj pripravna za množične sestanke in zborov živlice...

V prvem nadstropju bodo razredni, ne več mračne in zatohle, nezdružne učilnice kakor nekaj, temveč svetle, sončne sobe, s širokimi okni.

Gradnja ljudske šole v Mostah pri Kamniku

Zagorski in kočevski rudnik sta v maju dosegla najboljše rezultate

Pretekli četrtlet se je sestala na sedišču zveznega tajništva rudarske industrije v Trbovljah tekmovalna komisija, ki je pregledala rezultate tekmovanja v maju. Komisija je ugotovila, da je v prvi skupini zavzel prvo mesto rudnik Zagorje ob Savi, v drugi skupini pa ponovno rudnik Kočevje.

Delovni kolektiv zagorskega rudnika je v maju prekoratil proizvodni načrt za 13,9%, zvišal rudniško storitev za 8,4%, znižal proizvodne stroške za 8,7%, zboljšal kakovost premoga za 0,5%, zmanjšal porabo lesa za 16% in zmanjšal uporabo razstreliva za 18,2%. Po normalih dela 43,9% delavstva. Neupravičenih izostankov je bilo 1,6%, zaradi boleznih 8,2%, upravičenih izostankov pa 4%.

Drugi je bil rudnik Trbovlje, ki je presežek proizvodni plan za 17,5%, rudniški učinek za 7%, zmanjšal proizvodne stroške za 0,73%, kvaliteto premoga zboljšal za 2,69%, porabo lesa zmanjšal za 17,2%, uporabo razstreliva pa za 2,8%. Po normalih dela 48,5% delavstva, neupravičenih izostankov je bilo 0,5%, zaradi boleznih 5,4%, upravičenih izostankov pa 2%.

Tretji je bil rudnik Velenje, ki je prekoratil proizvodni plan za 6,76%, četrti rudnik Senovo, ki je presežek proizvodni plan za 1%, in peti rud-

nik Hrastnik, ki je dosegel le 90,7% proizvodnega plana.

V drugi skupini rudnikov je bil najboljši rudnik Kočevje, ki je prekoratil proizvodni plan za 36,5%, zvišal rudniški učinek za 25%, zmanjšal proizvodne stroške za 22,9% in zmanjšal uporabo razstreliva za 14%. V rudniku dela po normal 25,2% delavstva. Neupravičenih izostankov je imel rudnik za 1,7%, zaradi boleznih in imel 5,5% izostankov, upravičenih izostankov pa je bilo 2,1%. Rudnik Kočevje je bil še posebno pohvaljen, ker so kočevski rudarji vložili vse sile, da bi prekoratili proizvodni plan.

Polnoma enako šolo gradijo po istem načrtu

v Mostah pri Kamniku

Začeli so jo graditi ob istem času kakor v Zalogu. Je da je ta zgradba več pokrta, ker so bili z gradivem malo boljše preskrbljeni. Prebivalci Most so si pomagali preko prvih težav na isti način kakor Zaločani, s prostovoljnimi prispevki, ki so jih zbrali med posamezniki in množičnimi organizacijami ter s prostovoljnimi, neplačanimi delom. Naredili so 1925 prostovoljnih delovnih ur, navozili 23 kubičnih metrov peska, 113,5 kubičnih metrov gramoz, 26.000 kosov opeke, tako da se lahko pohvalijo s 176 prostovoljnimi vozniki. Na ta način so priborili 35.390 dinarjev stroškov pri gradnji.

Gradnja novih šol, ki rastejo iz zamisli in pobude vaščanov samih, je dokaz visoke zavesti našega ljudstva, ki hoče sebi in svojim otrokom dati vse pogoje za osnovno izobrazbo in obenem omogočiti, da se kulturno-prosvetno življenje tudi na vasi razvije do največje višine. V takih šolah bodo otroci v okviru svoje pionirske organizacije lahko častno izpolnjevali besede maršala Tita, ki je dejal: »Čiti, učiti in še enkrat učiti se, to je glavna naloga vas, pionirjev.«

Gradnja ljudske šole v Mostah pri Kamniku

Sprememba predpisov o obveznem odkupu volne v Sloveniji

Zvezna vlada je v začetku aprila t. l. izdala uredbu o striženju in odkupu ovčje volne, ki med drugim določa tudi količine za obvezno oddajo volne. Tako bi morala gospodarstva, ki imajo nad pet glav drobnice, oddati od vsake ovce po 600 oziroma 650 oziroma 700 gramov volne in od vsakega jagnjeta po 100, 150 oziroma 200 gramov. Ta naša obvezna oddaja pa ni bil primeren za ovčevjere v Sloveniji. Zato je zvezna vlada z dodatno uredbo pooblastila vlade ljudskih republik, da lahko izdajo predpise, s katerimi spremeni višino obvezne oddaje volne za posamezne kategorije gospodarstev glede na njihovo socialno in ekonomsko stanje in glede na posebne razmere v posameznih odkupnih okoliših.

Vlada LRS je po proučitvi posebnih razmer v Sloveniji in predlogov ovčevjerev sedaj izdala na podlagi gornje pooblastila uredbu o obveznem odkupu volne v LR Sloveniji v gospodarskem letu 1947-48, ki je objavljena v Uradnem listu 14. t. m.

Ta uredba je zelo širokogrudna in za naše ovčevjere ugodna. Po novi uredbi so vsa gospodarstva, ki gojijo ovce, ne glede na število ovac, oproščena oddaje volne od dveh ovac. Kdor ima torej 5, 10 ali 15 ovac, odda volno samo od 3, 8 oziroma 13 ovac. Količine obvezne oddaje držav pa so za gospodarstva, ki imajo več kakor dve ovci, naslednje:

Gospodarstva, ki imajo 3 do 6 ovac, oddajo od vsake glave po 300 gramov volne; gospodarstva, ki imajo 6 do 10 ovac, oddajo od vsake glave 400 gramov; gospodarstva, ki imajo 10 do 15 glav, oddajo od vsake glave 450 gramov; gospodarstva, ki imajo nad 15 do 20 glav, oddajo od vsake glave 500 gramov; gospodarstva, ki imajo 20 do 30 glav, oddajo od vsake glave 600 gramov; gospodarstva, ki imajo nad 30 glav drobnice, pa oddajo od vsake glave po 700 gramov volne. Od jagnjet se volna ne pobira.

Vzemimo za primer gospodarstvo, ki ima 12 odraslih ovac, starih nad 10 mesecev. Če odštelemo 2 ovci, jih osta-

ne 10. Po uredbi mora gospodarstvo oddati od vsake teh 10 ovac po 400 gramov volne, torej 4 kg, čeprav je od vseh 12 ovac dobilo okrog 18 kg volne, računajoč na ovco po 1,50 kg.

Uredba nadalje določa, da se mora volna izročiti v celih neraztrganih ruhih brez vsake primesi in v določeni količini ne glede na pasmo. Vsako gospodarstvo odda volno v navedenem razmerju kot celota, ne glede na to, ali se posamezne živali osebna lastnena ali drugega člana rodbine, tako da pride za oddajo v poštev celotno število drobnice na gospodarstvo. Ko je ovčevjere oddal volno po predpisih uredb, lahko z ostalo volno prosto razpolaga, lahko jo odda v predelavo v predilnico ali tkalnico ali pa jo prosto proda.

Ker je volna zelo važna surovina za našo tekstilno industrijo in za preskrbo prebivalstva, se mora vsak ovčevjere zavedati svoje dolžnosti nasprotni skupnosti. Neizpolnjevanje obvezne oddaje se bo kaznovalo po zakonu o zatiranju nedovoljene trgovine, nedovoljene spekulacije in gospodarske sabotaže.

Glede časa in načina oddaje se je ravnati po odredbi zveznega industrijskega ministra (zvezni Uradni list št. 32), glede cen pa po odredbi zvezne vlade (zvezni Uradni list št. 29).

Od Siska do Zagreba bodo zgradili plovni prekop

Sava, ki je poleg Donave najvažnejša reka v naši državi, je sedaj za plovo sposobna samo do Siska. Ker je struga Save od Siska do Zagreba zelo vijugasta in pogosto menja svoj tok, bo treba do Zagreba zgraditi plovni prekop. Te dni je predsednik planske komisije mest. ljud. odbora v Zagrebu ing. Mohorovičič v predavanju »Zagreb v petletnem planu« med drugim poudaril, da se bodo že v prvi petletki pričela obsežna regulacijska dela na Savi od Beograda do Siska, od Siska do Zagreba pa bo zgrajen plovni prekop, ki bo obenem služil za

ral obnoviti. Po treh dneh so prišli prvi delavci — pet ljudi. Pričeli smo razkopavati razvaline. Vsak dan smo našli v razvalinah 100 neeksploziranih granat ter po 5 do 10 min, ki smo jih kmalu uporabljali, kadar je bilo treba razvaline minirati. Končno smo prišli do prve stružnice, ki je bila vsa zveržena.

Na prave težkoče smo naleteli šele kasneje, ko smo v hudi zimi montirali nove stružnice. Ni bilo streh, vendar pa so stroji pričeli delati. Neprestano smo morali odstranjevati led, ki se je zbiral na njih.

Samo pri prvem večjem odstranjevanju razvalin tovarne traktorjev so odpeljali nad 5000 vagonov opeke, betona in ostankov železnih konstrukcij in naprav. Livarno in druge oddelke so obnavljali soproredno z graditvijo tovarniških zidov. Prve dele za traktorje so delavci vili pod odprtim nebom.

Nemci so osredotočili ogenj proti stalingrajskim tovarnam, ker so do bro razumeli njihov pomen. Stalingraščani so s svoje strani uporabili vse svoje sile, vso odločnost, voljo in samozatajevanje za obnovo tovarni. V času prve obnove, ko so se borili proti nepremostljivim težkočam, so prebivalci Stalingrada pre-

živeli izkušnje, ki niso bile manjše kakr o ne v času bojev.

Prebivalci Stalingrada so hrabro vzdržali vse preizkušnje. Velika mesta nastajajo v stletjih, toda Stalingrad sam je v štirih letih postal mesto s prebivalstvom 300.000 ljudi, mesto, ki že daje jeklo, stroje, traktorje, gradivo, obleko, obutev, naprave za industrijo nafte in vlačilne čolne za pomorski promet. Leta 1946. so dala glavna podjetja v mestu 41,7% več industrijskih proizvodov kakor leta 1945. Tovarna traktorjev je v tem času izdelala 1514 traktorjev več kakor prejšnje leto.

V tovarni jekla »Krasni oktobere« so obnovili trinajsto martinarno. V primeri z letom 1945. se je proizvodnja jekla v tovarni »Rdeči oktobere« povečala za 70%, proizvodnja valjanega železa pa za 32%. Leta 1950. bo tovarna proizvajala milijon ton jekla iz 650.000 ton valjanega železa.

V štirih letih je dal Stalingrad za približno 2 milijardi rubljev industrijskih proizvodov. Vsak traktor, vsaka tona jekla, ki ju proizvaža Stalingrad, pomaga h graditvi tovarni. šol, gledališč in stanovanjskih hiš. V kratkem bo Stalingrad ponovno poln življenja, popolnoma obnovljen. D. Juščenko

Pismo iz Stalingrada

Jeklo in stroji

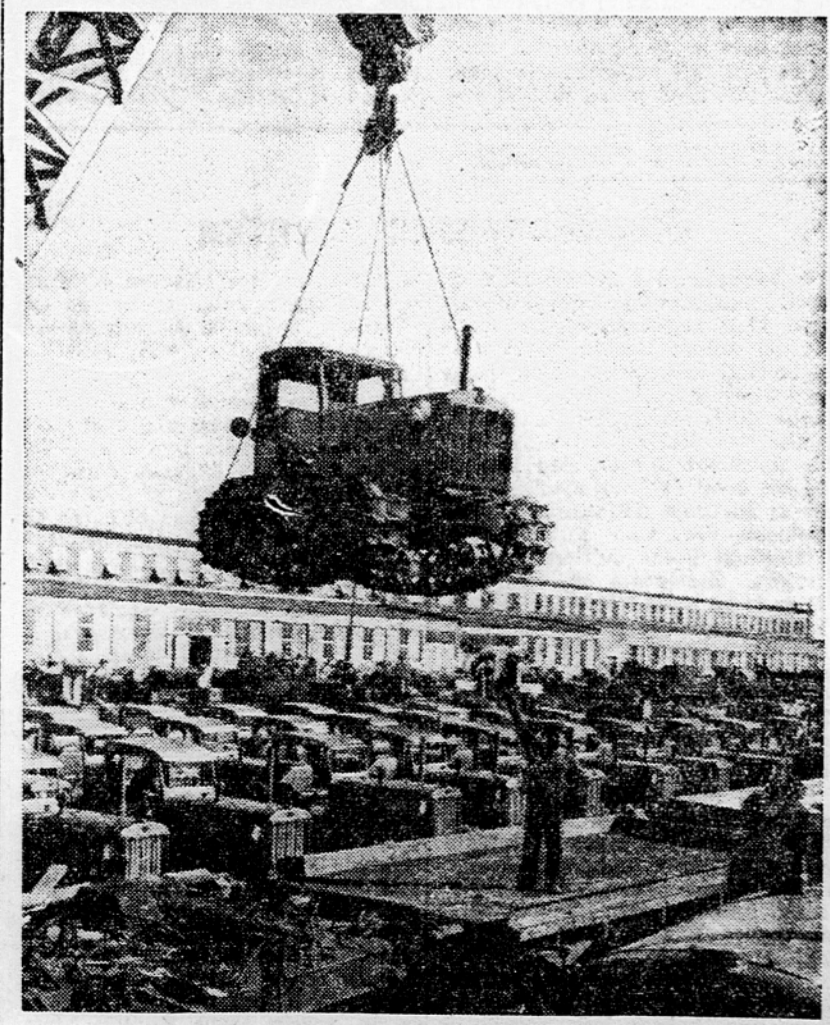
V osrednjih okrajih Stalingrada so sedaj skoro samo razvaline, čim dalje pa greste proti severu ob Volgi, je razvalin vedno manj.

V severnem delu mesta delajo tri glavne ogromne tovarne »Rdeči oktobere«, »Barikada« in znana stalingrajska tovarna traktorjev.

V zadnjih štirih letih so bile v Stalingradu obnovljene industrijske naprave, ki zavzemajo površino približno 900.000 kvadratnih metrov in približno prav tolikšno površino za stanovanjska poslopja. Sedaj šteje Stalingrad okoli 300.000 ljudi.

Lani so obnovili 110.000 kvadratnih metrov novih stanovanj, zgradili 10 šol, nekoliko tovarni prehrabene in lahke industrije. V središču mesta so odprli gledališče, fizično-terapevtski zavod, pedagoški zavod in druge kulturne ustanove. V mestu delajo žaga, kombinat za gradnjo tipiziranih hiš, tovarna konzerv. največja v ruski federaciji, tvornica čevljev, konfekcijska tovarnica in druge tovarne, ki oskrbujejo prebivalstvo s predmeti za široko poljšnjo.

Največji vtis napravlja okraj, kjer so tri ogromne tovarne, obda-

Proizvodi obnovljene stalingrajske tovarne traktorjev — Nakladanje traktorjev na železniške vagonne

IZ RAZPRAVE PRED VOJASKIM SODIŠČEM V MARIBORU PROTI GESTAPOVCEM, OBOŽENIM MNOŽIČNIM UMOROV V SLOVENIJI

Gestapovci so bili že pred nacističnim vpadom v Jugoslavijo določeni v Gradcu za iztrebljenje slovenskega ljudstva

Maribor, 17. junija. Včeraj popoldne se je pred vojaškim sodiščem nadaljevalo zasliševanje oboženege Stageja, ki je v času svojega službovanja dal obsejni okrog 500 talcev, za kar valj krivdo na Rosenbergerja, kotno pa je vendarle priznal: »Osebe sem moral izbrati sam in jaz sem predlagal, kdo bo ustreljen.«

Na tožilčno vprašanje, kakšne cilje je zasledoval s tem pobijanjem, pravi, da je samo izvrševal navodila. Nato je predsednik prešel na posamezne točke oboženege. Priče, med njimi sobožene Wiegela izpovedujejo, da se je Stage sam udeleževal eksekucij, mučil je in požgal, pretepal je tudi ženske pri zasliševanjih. Na Planici je ženo Franca Urankaja živo sezgal v hiši.

Stage priznava, da se čuti odgovornega za te akcije. V začetku 1945 je ustanovil v Mariboru svoj posebni Sondergericht, ki je izrekel kakih 30 smrtnih obsodb. To sodišče je bila nacistična komedija, saj je Stage sam njegove sodbe razveljavil.

Priče izpovedujejo, da je Stage neprestano igral svoje podrejene, da so premalo kruti, da nimajo sv-svojskega duha, pohvalil pa je one, ki so morili v ljutomerskem okraju. Spodbujal jih je k nadaljnjim zločinom in poslal k njim Wiegela z navodili za streljanje.

Ta je dal tam aprila 1945 ustreliti skupino zapornikov, med njimi štiri ženske, ameriškega vojnega ujetnika Morrisa Clifforda, čeprav je bil nemški ujetnik. Stage izpoveduje, da je Bundesführer Steingl določil zmago-slavnim četnikom za »delokroga« Sv. Peter in Sv. Lenart, da je četnike oboževati in da so imeli za cilj obnoviti kraljevino Jugoslavijo. Pravi, da ni bil odgovoren za to on, temveč Rössener. Ob 20. je bila razprava prekinjena in se je nadaljevala danes ob 8. uri.

Zasliševanje oboženege Zangla

Današnje zasliševanje oboženege je jasno razkrilo peklenske načrte, s katerimi so upali nacistični imperialisti do kraja iztrebiti slovenski narod in se polastiti njegove zemlje, poslušajot se pri tem svojih najzvestejših zmožk. avstrijskih nacistov. Iz izpovedi doslej zaslišanih oboženege je tudi razvidno, da so si nacisti s pomočjo protifašističnih režimov, Stojadinovičevega, Mačkovega in Cvjetkovičevega, že vnaprej pripravili tla, zamisljujot si okupacijo Jugoslavije kot zavezo, ki jim ne bo delala posebnih težav. Zato so v začetku pripravili samo načrte za odstranitev inteligence in zavednih naprednih ljudi. Bil so svoje stvari tako gotovi, da so prve dni brezskrbno veselili, ker se obemali s svojimi izdajalskimi pomočniki, ko pa se je pojavilo kmalu nato narodno osvobodilno gibanje pod vodstvom KP, so krenili na pot najbolj zverinskega nasilja v bližnji domišljiji, da bodo na ta način zatirali odpor slovenskega ljudstva. Pod krinko borbe proti komunistom so se zavezali z najpogostejšimi izdajalci slovenskega naroda ter poskušali z umori, ropi, požiganjem in množičnim iztrebljanjem vsega zavednega ljudstva do kraja uničiti slovenski rod in razširiti Hitlerjev življenjski prostor na vse slovensko ozemlje. Le brezmejno junaštvo in požrtvovalnost partizanskih odredov in Narodno osvobodilne vojske ter veličastna zmaga Rdeče armade so jim prekrizale račune.

Kakor včeraj zaslišani gestapovski komandir Stage, tako je tudi danes zaslišani drugi oboženege Jozef Zangl, gestapovski referent in SS-Ober-scharführer v Mariboru, skušal zastonj vsako krivdo in valiti odgovornost na svoje predstojnike. Komaj 30 let stari Zangl je prišel 15. aprila 1941 kot avstrijski nacist v Slovenijo in opravil službo referenta Gestapa v Celju, zasliševal v franciškanskem samostanu aretirane Slovence in določal vrstni red njihove izsilnitve ter postal nato 15. junija istega leta strokovni referent Gestapa v Mariboru, kjer je ostal do zlo-mine Nemčije. Brutalno kršec vse mednarodne predpise v zasedenem okupiranem ozemlju je izvršil nesteto aretacij, svoje žrtve v gestapovskih zaporništvih zverinsko pretepal in mučil, zagrešil je vrsto zločinov, umorov, poslal nad deset tisoč nedolžnih v nemška uničevalna taborišča in izbiral talce.

Čeprav so njegovi zločini splošno znani, je na vprašanje predsednika sodišča kapetana Rudija Baroviča, ali se čuti krivega, odgovoril: Ne, morda sem samo delno kriv. Na poziv predsednika je nato povedal, da je že leta 1939 stopil v službo Gestapa in se tako odločilo, da je bil izredno povisan za kriminalnega asistenta, čeprav ni bil takrat niti 25 let star. Najprej je delal pri evidenci, nato pa je bil dodeljen oddelku za pobijanje marksizma in komunizma. Kot eden izmed najbolj vne-

tih nacističnih priganjčev je bil skupaj z drugimi Avstrijci poslan v Jugoslavijo z nalogo, da ponaga pri iztrebljanju Slovencev in utrjevanju nemstva.

Ko ga je predsednik zaslišal o aretacijah Alojzija Zorka in Ivana Vernika iz Radvanja, ki ju je strahotno mučil in nato poslal v koncentracijsko taborišče, ga je vprašal, ali je vedel, kaj je OF in kakšen je njen cilj?

Obt.: Da, vedel sem, da se bori proti okupatorju in za osvoboditev jugoslovanskega ozemlja.

Oboženege je nato priznal, da je sam zasliševal Vernika in ga pretepal. Potrdil je, da je bil Vernik že vnaprej obsojen na smrt, ker so našli pri njem orožje.

Na vprašanje tožilca je Zangl izpovedal, da so bili že vnaprej določeni v Gradcu gestapovci, da bodo poslani v Jugoslavijo in da so bili med njimi po večini Avstrijci.

Dokaz za to, da je bil Zangl eden izmed najzvestejših izvrševalcev nacističnih načrtov, je tudi to, da mu je Reichskomisar poklonil v znak priznanja grad Viltus pri Mariboru. Lastnika tega veleposessva so z družino vred aretirali in poslali v taborišče Bori pri Ptuj. Zangl pa se je hotel na zlegalen način poistiniti tega premoženja in se je zato oženil z lastnikovo hčerko, čeprav je le siabno znala nemško in čeprav je nacistični rasno-politični oidek izjavil, da ti ljudje niso primerni za germanizacijo. Zangl je ustanovil v gradu Viltusu mučnico Gestapa.

Oboženege je nato izpovedal, kako so dobivali vedno ostrjeja povelja, da morajo brezobzirno zatreti narodno-osvobodilno gibanje slovenskega ljudstva. Ker je kljub vsemu nasilju odpor vedno narasal, je prvi šef Gestapa, Lurker, vpriporil strahovalno streljanje talcev po vsej Sloveiji. V svoji onemoglosti je kar besnel, ker je OF kljub vsemu vedno bolj najsčala. Gestapovcem je zabičeval: »Tepite, mučite in pobite jih.« Oboženege Zangl je temu pozivu zvesto sledil. Pretepal in mučil je svoje žrtve tako, da so priznavali stvari, ki jih niso nikoli zagrešili. Slovenci so bili postavljeni izven zakona, toda na Dunaju so hoteli ohraniti lažni videz »zakonitosti« ter so zato prirejali spreiskave. Te spreiskave so imele samo namen, da bi z nečloveškimi nasiljem, mukami in trpinčenjem izsilili priznanja, ki naj bi na zunaj opravila množično iztrebljanje slovenskega ljudstva.

Predsednik: Kako so se izvajale spreiskave in zasliševanja?

Obt.: Bila so navaona in poostrena zasliševanja. Če osumljenec ni hotel priznati, je bil podvržen poostrenemu zaslišanju. Po končanem zaslišanju in izsiljenem priznanju ali pa tudi brez priznanja so sestavili poročilo s predlogom, ali naj se osumljenec kaznuje s smrtjo ali pa pošlje v taborišče. Končna odločitev je bila v rokah šefa Gestapa v Mariboru. Pred-

sednik je nato soobil Stageja in Zaugla. Stage se je izgovarjal, da mu to mučenje in gestapovskih zapornih ni bilo znano.

Primer Alojzija Rižnerja

Predsednik: Ali se spominjate slučaja Alojzija Rižnerja iz Maribora? Obt.: To je bil starejši človek, rojen 1889 in nad njim ni bilo izvršeno nasilje.

Primer Alojzija Rižnerja

Predsednik: Ali se spominjate slučaja Alojzija Rižnerja iz Maribora? Obt.: To je bil starejši človek, rojen 1889 in nad njim ni bilo izvršeno nasilje.

Rižner je bil povezan z OF in je imel terenske tiskarno, bil pa je izdan in aretirán. Pretepli so ga skoraj do smrti. Poneti so ga vrli v neznan celico, nato pa ga je Zangl odpeljal v Viltus in ga zaprl naprej v ledeno celico na podstrešju, kjer so s posebnimi pripravami napravili neznozen prenih. Nato so ga posebej pretepal, da je bil napol mrtve in je celo gestapovski zdravnik izjavil, naj za puste, češ da bo vsak čas poginil. Nato so ga vrli na dvorišče, da bi poginil kakor pes. Tam se je toliko zavedel, da se je priplazil do ceste, kjer ga je nekdo rešil in skrli, nakar je pobegnil.

Mučenje Franca Hljupiča

Gestapovske metode potrjuje tudi primer Franca Hljupiča, terenca OF pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah. Ki so ga aretirali 18. avgusta 1944. Najprej so ga davili, da se je onesveselil. Ko se je zavedel, ga je Zangl obselil za roke, ki mu jih je oklenil na hrbtu in ga nato tepel s pestjo po obrazu, zločedu in trebuhu, tako da je ponovno omedlel. Ko se vedno ni nitesar priznal, mu je s posebno pripravo drobil prste, dokler se ni Hljupič ponovno onesveselil. Sidelilo je polivanje z vodo, da se je zavedel. Zatem so mu privezali roke tesno ob telesu, ga obselil z nego nad konoplo kadijo, tako da se je glava dotikala dna in spustil v kad vodo, da se je zašel počasi dušiti. Ko kljub temu ni nitesar priznal, so ga po nadaljnjem brezuspešnem pretepanju in mučenju poslali v koncentracijsko taborišče.

Mučenje Franca Hljupiča

Predsednik: Kaj pravite na to? Obt.: G. Hljupič je bil zaslišan po ostem načinu.

Oboženege je tudi priznal, da mu je dal 25 udarcev s palico.

Zangl pri čistki v okolici Ljubljane

Ob kapitulaciji Italije je bila poslana 162. SS divizija z vzhodne fronte v Italijo. Med potjo je imela nalogo očistiti ozemlje okrog Ljubljane ter poptentiti NOV proti Kočevju. Diviziji je bil dodeljen tudi Zangl. Na Dolenskem je ob tej priliki aretirál 360 ljudi, izmed katerih so 48 poslani na prisilno delo v rajh, 11 jih je izročil kriminalnemu sekretarju 303. pošpolka, 236 pa jih je Zangl izročil tako imenovani poljski zandarmeriji in je njihova usoda neznaná. 18 ljudi je bilo namo begu ustreljenih.

Oboženege je zatreljal, da so bili vsi izpuščeni, čim so bile operacije končane, toda predsednik je ugovoril: »Pred seboj imate ljudi, ki so bili takrat v vrstah partizanov in jim je usoda teh ljudi dobro znana. Nemška vojska takrat teh ljudi ni samo stre-

Zasliševanje oboženege Wiegela, gestapovskega poveljnika v Trbovljah in Celju

bratstvo, da smo si gestapovci natikali opalovno mitro in obesali njihove krizce, oni pa so si natikali gestapovske cepice. Opat je imel več navdušenih govorov, v katerih je izražal svoje veselje, ker so končno prišli Nemci, in napiljal nemške mu rajhi. Tako prijateljsko razmerje pa je vladalo samo v začetku, jeseni so bili tudi trapisti izseljeni.

V nadaljnjem zaslišanju je Wiegela izpovedal, da je zločinske metode Gestapa na Slovenskem uvedel najprej prvi poveljnik Gestapa v Mariboru, Lurker, toda Stage je te zločinske metode kljub temu, da je bila Nemčija že na tleh in je moral videti da vse skupaj nima več smisla, še stopnjeval in je neprestano pozival podrejene k še bolj odločnim in brezobzirnim nastopom proti pristašem OF. Tudi je priznal, da so vedno le referenti sami sestavljali predloge, koga naj ustrelje ali pošljejo v taborišče.

S tem je postavil na laž Stageja in Stangla, ki sta se izgovarjala na višje instance. Odločno je izjavil, da je o življenju in smrti dosledno odločal Stage sam in da je Rišenerju pošiljal samo sezname. Podrobno je opisal tudi načine mučenja v gestapovskih zapornih. Prvotno je bilo za to potrebno posebno dovoljenje, pozneje pa je mučil vsak na lastno pretepal, in mučili so brez izjeme vse ljudi. Ni mu znan niti en primer, da bi bila predlagana kazen omljena, pač pa je Stage dostikrat prvotni predlog poostrel.

Priznal je tudi, da je sam določil smrtno kazen v kakih 40 primerih. Za druge se ne spominja več.

Pri zasliševanju je zelo zgovoren in priznava svoje grehe, obenem pa razkriva zločine sobožene, izpovedal je, da oboženege Stage in sam vedel za vse početje svojih podrejenih, marveč jih je k temu še podžigal in jim grozil s kaznjajo, če ne bi bili dovolj vneti pri izvrševanju svojega rabeljskega posla.

Takoj v začetku svojega udejetvovanja v Sloveniji je bil poslan na »meje« v Brežice. Sodeloval je pri raznih akcijah. V zvezi s tem je izpovedal zanimive podrobnosti o zadržanju trapistov v Rajhenburgu v prvi dobi okupacije. Skupno z več gestapovci in v družbi nekih žensk je napravil izlet v Rajhenburg, kjer so jih povabili tudi v samostan. Tam je bil navozil trapistovski škof, odnosno opat, ter drugi visoki duhovniki. Povabili so jih v jedilnico, kjer je bilo že vse lepo pripravljeno in kjer so jih bogato pogostili. Postali so vedno bolj razpoloženi ob violini in kitari, na kateri so igrali patri, plesali so in pili bratovščino. Nato so jih peljali okrog po samostanu, jim razkazali sirarno, topovarno v Celju in druge svoje naprave ter jim poklonili razne vrste likerja. Med njimi se je razvil tako

glavnom posvečena stoletnici Njegoševoga »Gorskega venca«. — V majski številki »Letopisa Matice Srpske« je Mladen Leskovic natisnil razpravo o Petofiju v srbski književnosti. Zanimiv je tudi pogled na sodobno slovaško književnost izpod peresa dr. Andreja Mrza.

Državna založba tujih in domačih slovarjev v Moskvi pripravlja med drugimi tudi srbskohrvatsko-ruski slovar. Te dni je izšel prvi slovar te vrste, in sicer češko-ruski, ki ga je sestavljalo več strokovnjakov pod vodstvom prof. Bogatirjeva. Obsega 25.000 besedi. Kmalu izide tudi rusko-češki slovar, ki ga pripravlja skupina z Zdenkom Nejedljiem na čelu. V Moskvi pripravljajo tudi podobne slovarje poljskega in bolgarskega jezika.

Skupina književnikov, ki se je udeležila Njegoševih proslav na Cetinju in v kateri sta tudi Matej Bor in Bogomir Magajna, je priredila književna večera v Dubrovniku in Splitu, na katerih so posamezni književniki brali svoja dela. Med drugimi so se te turneje udeležili še Slavko Kolar, Vjekoslav Kaleb, makedonski prevajalec »Gorskega venca« Blaž Koneški, bolgarski pisatelj Mladen Isaev in še nekaj hrvatskih pisateljev.

Roman Ive Andrića »Na Drini ćurup« ki bo v enem letu doživel več prevodov, kakor jih je le nekaj najslavnejših del naših književnosti doživelo v sto letih, je te dni izšel v Sarajevu že v tretji izdaji.

Državna založba v Sofiji je izdala antologijo »Srbski pesništvi, ki nudi prerez srbskega pesništva v zadnjih

sto letih. Knjigo sta uredila dr. Emil Georgiev in Ivan Lekov.

»Kulturac« v Beogradu je izdala mapo lesorezov Djerđja Andrejevića-Kuna pod naslovom »Za svobodo«. Obdelana je borba španskega naroda za svobodo. Prvič je mapa izšla leta 1938, pa je bila zaplenjena. Drugič je izšla takoj po vojni, toda samo v 250 izvodih. Sedaj je natisnjena v ljudski izdaji v 4000 izvodih.

Roman »Bukve« Hasana Kikića je izšel v češkem prevodu pod naslovom »Vstaja Kokinac« v Pragi v založbi ELK. T. P.

Razstava Akademije za upodabljačo umetnost

Dne 16. t. m. je bila odprta v prostorih Akademije za upodabljačo umetnost v Strossmayerjevi ulici zanimiva razstava slušateljev te akademije, s katero zaključujejo šolsko leto. Razstava dokazuje resno umetniško stremljenje vseh razstavljalcev. Grafična dela (glave), ki jih razstavljajo slušatelji I. letnika, kažejo že nenavadno dobro obvladanje risarske tehnike. Dobre so zlasti risbe Koročca, Kovača in Stegovca. Med risarji II. letnika, ki razstavljajo veliko število grafičnih del, pa vzbujajo pozornost Komarova s svojimi izrazi-timi in lepimi risbami, De Reggi, Kunaver, Bizovičar in Žnidaršič. V oddelku, kjer so razstavljena manjša števila kiparska dela, se obiskovalce nehotu ustavi pred kipom Baltičeve »Starke«. To delo razdepa pravi kiparski talent. Dobre stvari imata Savinjšek in Keržič, za tudi nekateri drugi. Med risbami aktov vzbujajo

pozornost po svoji plastičnosti in življenjskosti zlasti moški in ženski akti Žnidaršiča in Bizovičarja.

Ker se uče slušatelji in slušateljice v prvih dveh letnikih predvsem risarske tehnike, je slikanih del na razstavi manj. Med slikami v temperi je treba omeniti »Počivajočega delavca« Iva Šubica in slike mladega Šibile. Slušatelji višjih letnikov so razstavili nekaj oljnatih slik.

Razstava je kot šolska razstava na nenavadni umetniški višini. Omogoča nam zanimiv pregled nad delom in uspehi naše Akademije za upodabljačo umetnost, na kateri si privzajajo slušatelji v prvih dveh letnikih solidno risarsko tehniko, preko te pa nato tudi tehniko slikanja v oljnatih barvah in temperi in druge tehnike upodabljačo umetnosti. Razstava za-službi obisk, zato bi jo bilo dobro po-daljšati. Tj.

Petretova študija o Cankarjevem rodu

Slovenski knjižni zavod v Ljubljani je pravkar izdal v svoji zbirki »Pogledi študija« dr. Fr. Petreta »Rod in mladost Ivana Cankarja«. Petre na podlagi doslej še neobdelanih arhivskih virov zasleduje Cankarjeve kmečke prednike tja do 17. stoletja. Posebno na drobno so prikazani pisateljovi najbližji predniki, zlasti še njegov oče. Mnogo zanimivega pripoveduje pisec tudi o miljeju, v katerem se je razvila Cankarjeva mladost na Vrhniki. Tu je obdelano socialno, ekonomsko in gospodarsko življenje na Vrhniki v 70 in 80 letih prejšnjega stoletja.

Na vprašanje, zakaj se je prav za prav boril v tej vojni, je izjavil, da je šlo za uresnitve Hitlerjevega programa. Avstrijci so se od tučev naučili metode nasilja. Šele po kapitulaciji Italije je spoznal, da je na napadni poti, toda nazaj ni več mogel. Stage je grozil, da bo vsakega gestapovca lastnorčno ubil, če bi izrekel le eno fediščno besedo.

Ko so ga zaslišali o njegovem delovanju v Celju, kjer je sodeloval pri mučenju in pretepanju 500 ljudi, je priznal, da je s svojim ravnanjem zakrivil smrt najmanj 100 ljudi, izpovedal pa je, da je šlo takrat za to, da se čim več ljudi postrelji in izvaja čim huji teror.

Ob 13. je bila razprava prekinjena in se je nadaljevala ob 15.

Po kongresu esperantistov

Od 7. do 9. junija je bil v Varaždinu kongres jugoslovanskih esperantistov, v okviru katerega je bila tudi druga konferenca esperantistov balkanskih in obdonavskih držav. Udeležilo se je delegacije jugoslovanske, bolgarske, romunske in madžarske esperantske zveze, inozemske delegacije so na svoji poti po Jugoslaviji prejšnjo sredo prispele v Ljubljano, kjer so bili gostje Mestnega ljudskega odbora. Ogledali so si znamenitosti v mestu in Ljubljanski grad ter obiskali glavni odbor Enotnih sindikatov in odbor študentske mladine, zvečer pa je bil družabni večer na čast gostom.

Kongres jugoslovanskih esperantistov je sprejel resolucijo, v kateri je poudarjeno, da je esperantska organizacija antifašistična in da mora tudi mednarodna zveza imeti isti značaj. Resolucija poudarja potrebo Sirjenia esperantista v Jugoslaviji, ki naj služi za bližanje med narodi Jugoslavije ter balkanskih in obdonavskih držav. Kongres jugoslovanskih esperantistov je izvolil nov odbor s predsednikom dr. Ivom Lapanom iz Zagreba, podpredsednikom Kozlevčarjem Jožetom iz Ljubljane, dr. Vukom Jovanovičem iz Zagreba in Mehmedom Jakupovičem iz Beograda ter glavnim sekretarjem Nado Gropuzovco iz Opatine.

Druga konferenca balkanskih esperantistov je rešila vsa organizacijska vprašanja, posebno pa izhajanje skupnega glasila »Internacia kulturo«. V Balkanski kontaktni komitet, ki je bil ustanovljen na prvi konferenci balkanskih esperantistov lani septembra, so bili izvoljeni po trije člani bolgarske, romunske in madžarske esperantske zveze, od jugoslovanske esperantske federacije pa dr. Ivo Lapan, dr. Vuko Jovanovič, Kozlevčar Jože in Vančik Božidar.

Vsi delegati so obudovali veliki delovni polet naših narodov, ki se kaže v izgradnji med vojno porušene dežele. Izjavili so, da odnabijo iz Ljubljane in vseh krajev, ki so jih obiskali, najboljšo vtise. V četrtek so se preko Zagreba vrnili domov.

Konjske dirke v St. Jerneju

Dirkalo društvo v St. Jerneju priredi v nedeljo 23. junija ob 14. konjske dirke z naslednjim sporedom: 1. dirka »V mali peljamo« je handicap vožnja na 2000 m za konje posestnikov Sentjerneške doline in Krškega polja. 2. dirka »Ljubljana« je enovprezna heat vožnja na 1600 m za 3- do 12letne konje vseh krajev. 3. dirka »Obnova« je enovprezna vožnja na 1600 m za dveletne konje, rojene v Jugoslaviji. 4. dirka »Petletka« je enovprezna vožnja na 2200 m za 3- do 4-letne konje, rojene v Jugoslaviji. 5. dirka »Zvinorejska zadruga St. Jerneje« je ravna galopna dirka na 1600 m za kmečke konje Sentjerneške doline in Krškega polja. 6. dirka je tolažinski handicap na 2000 metrov za 3- do 12letne konje vseh krajev, ki so ta dan dirkali in niso zmagali. 7. dirka »Vojska in ljudstvo« je ravna galopna dirka na 2200 m za vse konje brez znanostnega teže. 8. dirka je nazivom »Spominska dirka Javorovica« je drovprezna vožnja na 2800 m za 3letne in starejše konje vseh krajev. Za vsako dirko so razpisane denarne nagrade, ki se stonujejo od 200 do 400 din. Vredna ozirna prijavina za konje je 30 ozirna 100 din. Prijave sprejema Dirkalo društvo v St. Jerneju do vključno 22. t. m. do 10.

Novi knjige in revije

Peter Petrovič Njegoš: Gorski venec. Poslovenil Alojz Gradnik. Uvod in opombe napisal Mirko Rupel. Izdala Državna založba Slovenije. Strani 143. Ljubljana 1947.

Friedrich Engels: Izvor družine, privatne lastnine in države. Izdala Cankarjeva založba. Strani 140. Ljubljana 1947.

Priroda, človek in zdravje. Mesečnik za poljudno zdravstvo. Leto II., štev. 6-7. Ljubljana, april-maj 1947.

Ciciban. Ilustriran mesečnik za mladino. Izdaja »Mladinska knjiga«. Urednik Josip Ribičič. Leto II., štev. 9. Ljubljana, junij 1947.

Naša žena. Glasilo Antifašistične fronte žena Slovenije. Izhaja vsak mesec. Odgovorna urednica Zima Vrščak. Leto IV., štev. 6. Ljubljana, junij 1947.

Dr. Tavčar-Konvalinka Anša: Zdrav dojenček, srečna mati. Izdalo ministrtvo za ljudsko zdravstvo v Ljubljani. Strani 12. Ljubljana 1947.

Dr. Božena Grosman: O zdravstveni zaščiti matere in otroka. Izdalo ministrtvo za ljudsko zdravstvo v Ljubljani. Strani 24. Ljubljana 1947.

Dr. Pire Bojan: Davica. Izdalo ministrtvo za ljudsko zdravstvo v Ljubljani. Strani 19. Ljubljana 1947.

Naša književnost, mesečni časopis. Odgovorni urednik Čedomir Minderovič. Leto II., štev. 6. Beograd, junij 1947.

Pedagoški rad, mesečni časopis za pedagoška in kulturno-prosvetna pitanja. Urednik Ivo Tošič. Leto II., štev. 5. Zagreb, junij 1947.

KULTURNI PREGLED

Jugoslovanska kronika

V Beogradu so v nedeljo 15. t. m. odprli pomladansko umetniško razstavo, ki je najobsebnjša, kar jih je bilo po končani vojni. Priprave so trajale dalj časa, razstavljajni pa je blizu tri sto del. Zanimivo je, da razstavlja tudi več trideset umetnikov, ki niso člani Unusa (Udruženja likovnih umetnikov Srbije). Med temi je več kot deset še čisto mladih slikarjev, ki študirajo Akademijo likovnih umetnosti. Prav tako razstavljajo tudi umetniki Bosne in Hercegovine v Sarajevu. Zastopanih je enajst slikarjev in en kipar s šestdesetimi deli.

V zvezi s svečano proslavo Njegoševoga »Gorskega venca« so na Cetinju razstavili črnogorski umetniki okrog 50 del. Zastopanih je deset slikarjev in pet kiparjev. Zanimivo je, da je večji del razstavljenih del posvečen Njegošu.

Naša domača filmska produkcija je s prvimi umetniškimi filmom »Slavica« dosegla lep uspeh. Pripravlja se nova umetniški jugoslovanski film, ki ima naslov »Ta narod bo živel«. Izdelal ga bo »Jadrin film« v Zagrebu. Režira Nikola Popović. Scenarij zanj je napisal znani pisatelj in pesnik Branko Ćopić. Prav tako smenjajo te dni dokumentarni film »Makedonija«. Končan bo v treh mesecih. V njem bo orisana osvobodilna borba makedonskega naroda v zvezi s pomembnimi zgodov. dogodki zadnjih desetletij, v katerih se zrcalijo za-

četki osamostaljitve Makedoncev. Film režira Teodor Balk, snema ga pa »Avala« iz Beograda. Scenarij sta napisala Miodrag Djurdjevič in Nikola Časula.

Te dni so poročali o najstarejšem spomeniku staroslovanske pismenosti, o suprasalskem zborniku (Četminjeju). Državna knjižnica Saltikova Ščedrina v Leningradu je dobila del rokopisa. V poročilu se omenja, da sta druga dva dela tega znamenitega rokopisa iz 10. stoletja bila v Ljubljani in Varšavi, da sta pa oba med zadnje vojno propadla. Zanimivo bi bilo, ko bi merodajni spregovorili o tem, kajti do danes nistem nikjer bral, da je podoben rokopis bil v Ljubljani (in kje?) in da je za časa okupacije propadel.

Junjska številka »Naše književnosti« prinaša med drugim članek Mitre Mitrović-Dillas o otvoritvi beograjske Narodne biblioteke, pesmi Gvida Tatralje, Janka Djonovića in Milorada Panića-Surepa in noveli Čopića Branka in Fride Filipovič. Velibor Gligorić je napisal članek o francoskih gledališčih. — Junjska zagrebška »Republika« objavlja med drugim pesmi Marina Frančičevića, Vladimira Nazora in Mirka Banjevića in novelo Josipa Pavičiča. Joža Horvat je zastopan z drugim dejavnim šoljcem »Prst pred nosom«.

Dvoina številka črnogorske revije »Stvaranje« (za april in maj) je v

Dr. Petru Groza o odnosih med Romunijo in njenimi sosedi

Odgovori predsednika romunske vlade na vprašanja urednika »Grajul Nou«.

Bukaresta, 17. junija. (Tanjug.) Predsednik romunske vlade dr. Petru Groza je po svoji vrnitvi iz Beograda odgovoril uredništvu lista »Grajul Nou«, glasila Sovjetske armade za prebivalstvo Romunije, na naslednja vprašanja:

»Kaj mislite o rezultatih svojega obiska v Jugoslaviji?«

»Rezultati, ki smo jih dosegli v Beogradu, predstavljajo, kakor se vidi iz komunikacij, odločen korak k poglabljanju prijateljstva med našim narodom in jugoslovanskimi narodi, ki ima stare korenine in ki jih niso mogli omajati niti reakcionarni režimi v preteklosti. Sedanje demokratične ureditve zagotavljajo vse pogoje, da se to tradicionalno prijateljstvo vedno bolj razširja in da z njimi vse strani kulturnega, gospodarskega in političnega življenja Romunije in Jugoslavije.«

»Kakšne so po vašem mnenju neposredne in bodoče perspektive v odnosih med Romunijo in njenimi sosedi?«

»V zadnjem času smo okrepili stike z našimi sosedi na kulturnem polju, kar je zelo dobro sredstvo za medsebojno spoznavanje narodov. V

Beogradu smo v tem pogledu dosegli sijajen uspeh. Malo prej smo sklenili kulturni dogovor s prijateljsko Bolgarijo. Po obisku v Budimpešti je ojačano utrjevanje kulturnih odnosov tudi z Madžarsko. Velicaste manifestacije v Budimpešti so pokazale, da smo mi in naš sosed Madžarska na isti novi poti.

Zbližanje med sosednjimi narodi je rezultat uvedbe resnično demokratičnih ureditev. Ustvarjeno je novo ozračje, ki je v diametralnem nasprotju z ozračjem v preteklosti, ki je dajalo veliko možnosti za spore med temi narodi in ki jih je podpirala imperialističnim interesom. Se posebno pa moramo poudariti dejstvo, da imajo prijateljski odnosi vseh teh držav s Sovjetsko zvezo kot osnovo iskreno sodelovanje. Vsaka izmed teh držav dobiva podporo od Sovjetske zveze za konsolidacijo svoje gospodarske neodvisnosti in po vsem tudi za konsolidacijo politične neodvisnosti. To tesno sodelovanje je osnovano na spoštovanju neodvisnosti odnosov s Sovjetsko zvezo.«

»Kakšno je vaše mnenje o vlogi prijateljskih odnosov med Romunijo in njenimi sosedi v borbi za splošen mir?«

»Da bi bilo naše stališče v tem vprašanju vsakomur jasno, bom tu navedel, kako gledamo na to stvar. Če gledamo realno in objektivno, se lahko ustvari splošen mir samo z ožkim sodelovanjem med vsemi narodi. Menim pa, da morajo biti ti tesni in prijateljski stiki v prvi vrsti vzpostavljeni med sosedi. Glede zdajnjega vprašanja ugotavljam, da smo v dobrih odnosih z vsemi sosedi in da si zelo prizadavamo, da bi podobno odnose vzpostavili tudi z vsemi ostalimi narodi. Prepričan smo, da se splošen mir lahko ustvari samo v takšnem sistemu, v katerem bo imel vsak narod svojo neodvisnost in suverenost. Samo takšen sistem omogoča, da se na prijateljski način odpravijo vsa nesoglasja in da se doseže sporazum. Borec se za takšen sistem skupno z ostalimi miroljubnimi narodi, smo prepričani, da bomo pripevali straven in dragocen delež h konsolidaciji mira. Želimo sodelovati z vsemi, ki spoštujejo neodvisnost in suverenost narodov. Želimo mir med narodi. Nismo proti nikomur, temveč samo proti onim, ki bi hoteli z vsemi sredstvi ogroziti splošen mir. Vidite, to je naše geslo!«

Bevin je prispel v Pariz, da pridobi Francijo za Marshallov načrt o gospodarski obnovi Evrope

London, 17. jun. (Tanjug.) Britansko zunanje ministrstvo je uradno sporočilo, da je britanski zunanji minister Bevin odpotoval danes v Pariz, kjer se bo razgovarjal s predsednikom francoske vlade Ramadri-erom in zun. ministrom Bidaultom o načrtu ameriškega zunanjega ministra Marshalla za ameriško pomoč za gospodarsko obnovo Evrope. Bevin bo ostal v Parizu samo dva dni, ker bo v četrtek debata v Spodnjem domu o Marshallovem načrtu.

S tem v zvezi prinaša »Daily Worker« v današnji številki članek, ki kritizira Bevinovo stališče in njegovo pot v Pariz zaradi razpravljanja o

Marshallovem načrtu. Dvodnevni osebni Bevinov obisk v Parizu, piše »Daily Worker«, naj bi bil zadosten, da bi francosko vlado pridobili za Marshallov načrt o Evropi.

Časopis nato piše, da francoska vlada ni povabila Bevina v Pariz in da gre za Bevinovo lastno zamisel.

V zvezi z bližnjim razpravo v Spodnjem domu o Marshallovem načrtu, urednika »Daily Worker«, da so razpravo zahtevali konservativci in pravijo: »Bevin je to odobril. Ta razprava mora biti reklama v korist dolarske kampanje in polna grozljivih govorov proti vzhodnoevropskim demokratiz-
jam.«

Grčija pod ameriškim nadzorstvom

Atene, 17. jun. (Un. Pr.) Zunanji minister Konstantin Caidaris je predložil večerji vladi v odobritev načrt pogodbe med Ameriko in Grčijo o uporabi ameriškega posojila. Pogoj pogodbe niso znani, vendar izjavljajo tukajšnji ameriški krogi, da samo na videz spoštujejo grško suverenost. Iz vladnih krogov se je zvedelo, da bodo različnim ministrstvom dodeljeni ameriški strokovnjaki, ki bodo budno pazili na vsak dolar, ki bo šel skozi državni aparat.

Grški krogi izjavljajo, da bodo dobili ameriški strokovnjaki, ki jih bo določila ameriška gospodarska komisija, visoke uradniške položaje v gr-

ški upravi in da jih bo plačevala po položajih grška vlada.

Ni še znano, ali bodo imeli strokovnjaki pravico, da odobrijo ali odklonijo načrt vlade o uporabi posojila, vendar mislijo atenski opazovalci, da bo oblast grške vlade glade nadzorstva nad posojilom samo navidezna.

Nova smrtna obsodba

Atene, 17. jun. (Reuter) Preko sodišča v Solunu je obsodilo na smrt člana Eamovega komiteja za Makedonijo in Trakijo in enega izmed voditeljev KP Grčije Pandelisa Jusidisa, ker je podpiral grške partizane.

Kitajska ljudska armada pred Mukdenom

Nanking, 6. jun. (AFP.) Čete ljudske armade Mandžurije so večerj za-veze Pehns, Hu, vazno središče kitajske prometne industrije železa, ki leži 24 km jugovzhodno od Mukdena. Zavzet je tudi Changhsjen, ki leži 90 km južno od Tiencina na progi Tiencin—Nanking.

Prekinjene so vse zveze med Pekingom in Tiencinom ter med temi dvema mestni in Pao Tingom, glavnim mestom pokrajine Hopei. Na ta način so izolirane Kuomintangova oporišča Peking, Tiencin in Pao Ting. Vlada Kuomintanga je razglasila blokado kitajske obale med Tiencinom in Sanghajem. Razen pristanišča Cingtaua in malega predela pri izlivu Jangceja je ves ta del obale v rokah demokratične armade Kitajske.

Reuter prinaša poročilo kitajskega tiska o veliki ofenzivi demokratične armade Kitajske v Mandžuriji, ki na pado sedaj železniški vozec Sepping Kay, na polovici poti med Mukdenom in Cingtauom. Prav posebno hudi boji so v bližini letališča, ki je po večeršnjem poročilu agencije France Presse že zavzeto, in v predmestjih Sepping Kaya, ki je pod stalnim topniškim ognjem.

Cete narodne armade se bližajo Mukdenu z jugovzhodne strani, kjer

so zavzele važno rudarsko središče Penki.

Operacije so tudi v okolici Tiencina, kjer so sinoči uvedli policijsko uro, danes pa obsedno stanje.

Kuomintangova oblastva se morajo v svojem območju upniti boriti proti raznim diverzantskim akcijam. Tako je pri Tiencinu zašel s premogom naloženi vlak na mino in skočil s tira.

Izmišljene vesti o vdoru mongolskih vojaških enot na kitajsko ozemlje

Ulan Bator, 16. jun. (Tass.) Danes je bil objavljen v mongolskem časopisu »Unene« tale demanti zunanje ministristva Mongolske ljudske republike:

»Kitajska agencija »Centraj News« je objavila 9. junija poročilo, da je konjeniški bataljon Mongolske ljudske republike napadel 5. junija kitajsko vojaško enoto v območju gorskega venca Peitasan v vzhodnem delu pokrajine Sinkiang in da so sodelovali pri napadu štiri letala s sovjetskimi znaki, kakor so mongolski vojaški oddelki pridržali 200 milj na kitajsko ozemlje.

Zunanje ministristvo Mongolske ljudske republike je pooblašeno iz-

javiti, da sta poročila agencije Central News in izjava uradnega predstavnika kitajskega zunanjega ministristva o vdoru mongolskih vojaških enot na ozemlje Kitajske in o sodelovanju letal s sovjetskimi znaki izmišljena in da imata očitno namen izzvati.«

Food — šef tiskovnega urada Združenih narodov

New York, 16. jun. (Tass.) Generalni sekretar ZN Frygve Lee je sporočil na tiskovni konferenci imenovanje Wildgora Fooda, glavnega tiskovnega predstavnika v ameriški delegaciji, za šefa novega tiskovnega urada in publikacij Združenih narodov. Food bo vodil tiskovni urad ZN, ki skrbi za zvezo ZN z dopisniki; prav tako bo izvajal nadzorstvo nad ostalo informativno delavnostjo.

Postavitev tiskovnega predstavnika pri ameriški delegaciji za šefa tiskovnega urada in publikacij ZN je povzročila zaskrbljenost pri osebju, pa tudi med dopisniki pri DN, ki hočejo dobiti dobra in objektivna poročila. Osebnje tiskovnega urada ZN je predložilo v začetku tedna generalnemu sekretarju Lieu protest proti imenovanju Fooda.

Nekateri dopisniki izražajo misljenje, da je bil Food postavljen pod pritiskom ZDA.

Nenni za odločno borbo proti De Gasperijevi vladi

Rim, 17. jun. (AP.) Predsednik italijanske socialistične stranke Pietro Nenni je večerj v Firencah znova poudaril odločno stališče stranke, da bo glasovala proti zaupnici vladi. Njegovi pristaši se bodo z vsem razpoložljivimi sredstvi uprli De Gasperijevi vladi, ker je po izključitvi socialistov in komunistov v nasprotju z demokracijo, zakonitostjo in republiko. Če je bilo večerj nujno izkazati zaupanje črni De Gasperijevi vladi, bi pomenilo to danes, da žalimo voljo ljudstva.

Pri nadaljevanju govora je Nenni obsodil sklep skupščine, s katerim se njeno zasedanje podaljšuje do 31. junija, volitve poslancev, določene za letošnje jesen, pa odlagajo na spomlad.

Tassov demanti v zvezi z avstrijsko mirovno pogodbo

Dunaj, 17. jun. Oddelek Tassa na Dunaju je objavil tale demanti:

Glasilo ameriških okupacijskih čet v Avstriji »Wiener Kurier« in nekateri dunajski časopisi so prinesli v zadnjih dneh poročilo, da se komisija za pripravo mirovne pogodbe z Avstrijo ni mogla sporazumeti glede 35. člena in odgovarjajočih delov 42. člena. Po teh poročilih so nekatera delegacije predlagale, da bi pričeli razpravljati o drugih členih mirovne pogodbe, kar pa je sovjetska delegacija odklonila.

Oddelek Tassa v Avstriji je pooblaščen izjaviti, da omenjena poročila niso resnična in da ponarejajo stališče sovjetske delegacije v zvezi z avstrijsko mirovno pogodbo.

Borba proti nepismenosti v Albaniji

Albansko ljudstvo, ki si je s težko borbo priborilo svojo svobodo in neodvisnost, premaguje z isto borbeno upornostjo vse težave in ovire na poti v boljše bodočnost. Ena izmed teh ovir je nepismenost, žalostna dediščina preteklosti. Borba proti nepismenosti, ki jo je vodila ljudska oblast skupno z vsemi množičnimi organizacijami, je važen del skupnega napa albananskega ljudstva za zgraditev lepšega življenja.

Nepismenost je stara socialna in nacionalna rana albananskega naroda, ki jo je povzročilo stoletno suženjstvo pod Turki. V zadnjih desetletjih 19. stoletja je albansko ljudstvo po zaslugi prepodriteljev bratov Frasherijev, Jana Vretuna, Vaska Pasa in drugih dobilo svoje prve knjige in šole, toda turški gospodari so s krvjo zatrlje te prve poskuse pismenosti med albanskim ljudstvom. Šele 1908. leta so Albanci dobili pravico do šol in časopisov v materinskem jeziku, ki jim pa je bila že po dveh letih ponovno odvzeta. Turški oblastniki so nasilno zaprli vse albanske šole in požgali vse knjige in časopise v albanskem jeziku. V Albaniji je ob nastanku neodvisne države 1912. leta znalo pisati in brati v domačem jeziku komaj nekaj sto ljudi.

Prvi resnejši sistematski poskusi za odstranitev nepismenosti so bili v obdobju Fan Nolijevih prizadevanj za demokratizacijo države v letih 1920—1924. Takrat je prvi kongres albanskih prosvetnih delavcev v Tirani sprejel osnutek prosvetnih reform, toda začeto delo je presekal nastop samodržca Zogua. Interes Zogua in njegovih naslednjakega begovskega režima je bil, da ostanjejo ljudske množice v temi neznanja, da bi jih mogli laže izkoristiti.

Sliko prosvetnega dela v Albaniji pokaže nazorno primerjava leta 1938. (ki je bilo v prosvetnem oziru najplodnejše leto Zogove vladavine) s prvim letom po osvoboditvi 1945.

V letu 1938/39 je bilo v Albaniji vsega 665 osnovnih šol, 56.935 učencev in 1389 učiteljev; 18 srednjih šol, 5677 dijakov in 261 profesorjev.

V letu 1945/46 je bilo 1163 osnovnih šol, 89.174 učencev, 2151 učiteljev; 32 srednjih šol, 7627 dijakov in 268 profesorjev.

Statistika za leto 1946/47 kaže nadaljnjo rast števila šol in učencev. Danes ima Albanija 1601 osnovno šolo z 2612 učitelji in 133.821 učencem. Primerjava stanja letošnjega leta z letom 1939 pokaže naslednjo sliko:

	1939	1947	Porast	%
Število osnovnih šol	665	1.601	936	240,75
Število učiteljev	1.389	2.612	1.223	188,04
Število učencev	56.935	133.821	76.886	235,04

Leta 1938. je bilo v vsej Albaniji 92 tečajev za nepismene, ki jih je obiskovalo 2920 oseb in v katerih je poučevalo 128 učiteljev. Pri takem stanju prosvetnega dela bi bilo potrebno nekaj sto let, da bi se nepismenost v deželi popolnoma odpravila.

Nič boljše, prej slabše, je bilo stanje v dobi fašistične okupacije. Italijani so celo hoteli prenesti srednje šole v Italijo, v čemer pa niso uspeli zaradi odpora profesorjev in dijakov.

Narodno osvobodilna borba pod vodstvom Komunistične partije je prebudila ustvarjalne sile albananskega naroda. Čim bolj se je v ljudstvu budila zavest o potrebi borbe, tem bolj se je v njem dramila potreba po učenju. Med partizani in po vseh so začeli ustanavljati tečaje za nepismene, ki so imeli velike uspehe. Prvič v zgodovini Albanije se je vključila v borbo proti nepismenosti tudi albanska žena.

Po osvoboditvi problem nepismenosti ni ostal ob strani, čeprav so pred ljudsko oblastjo stala težka vprašanja obnove. Z prvo leto svoje bodoče dalgo bogate uspehe. 1945. leta je oblast organizirala 566 tečajev za nepismene, ki jih je posečalo 10.273 oseb, poleg številnih drugih tečajev, ki so jih priredile mladinske, ženske, sindikalne organizacije in vojska.

Da bi bila borba proti nepismenosti uspešnejša in bolj organizirana, je bila na pobudo oblasti osnovana pri prosvetnem ministristvu glavna komisija za borbo proti nepismenosti ob sodelovanju predstavnikov vseh množičnih organizacij. Hkrati so popisali prebivalstvo. Pokazalo se je, da ima Albanija 76,2% nepismenih.

Uspehi prizadevanja ljudske oblasti na prosvetnem polju so se kmalu pokazali. Število osnovnih šol se je dvignilo v enem letu za 470 in število učencev za 20.000, a število srednjih šol za 12 in število dijakov za 1200. Število tečajev se je dvignilo na 1488, v katerih se je naučilo brati in pisati 43.211 oseb. Razširilo se je v istem — 1946. — letu tudi ostalo prosvetno delo. Ustanovili so 20 kulturnih domov, 77 ljudskih čitalnic, 11 knjižnic z 526.170 knjigami.

Kljub dobrim uspehom, ki jih je pokazala borba proti nepismenosti, so se pokazale številne napake, ki

Bodoče naloge Svetovne sindikalne zveze

Boj proti vsem oblikam fašizma, zaščita pravic in svobodnih sindikatov, podpiranje delovnega ljudstva v borbi proti izkoriščanju

Praga, 17. jun. (Tass.) Generalni svet Svetovne sindikalne federacije je ob zaključitvi svojega zasedanja v Pragi sprejel v zvezi s poročilom generalnega sekretarja Louisa Saillanta o dejavnosti Svetovne sindikalne federacije naslednjo resolucijo o bodočih nalogah federacije:

Sile reakcije so prešle v vrsti držav v napad. Uničiti hočejo demokratično gibanje ljudstva in mu odvzeti plodove zmage nad nemškimi in japonskim fašizmom. Reakcija je predvsem prešla v napad na sindikate. V Grčiji, Kitajski in v Iranu so sindikati razpuščeni, njihovi voditelji pa podvrženi grobim preganjanjem. Pravice delovnega ljudstva v teh državah so omejene. V drugih državah kot n. pr. v Južni Afriki in ZDA skuša reakcija oslabiliti in uničiti sindikalno gibanje. Trudi se, da bi vsilila delovnim ljudem srove protidelavske zakone. Pod temi okoliščinami pada na Svetovno sindikalno federacijo velika odgovornost. Njena

delavnost mora biti bolj učinkovita. Federacija mora mobilizirati svoje organizacije in voditi njihovo borbo proti vsem oblikam fašizma in proti hujškemu na novo vojno. Podvzeti mora še močnejše in odločnejše ukrepe za zaščito pravic in svobodnih sindikatov povsod, kjer jih preganjajo. Federacije naj okrepijo borbo za izboljšanje življenjskih pogojev delovnih ljudi, za izboljšanje delovnih pogojev in socialnega zavarovanja.

Federacija mora posvetiti še več pozornosti problemom kolonialnih, polkolonialnih in odvisnih držav in mora podpirati delovno ljudstvo v njihovi borbi proti izkoriščanju.

Generalni svet ugotavlja, da se nekatero vlade še nadalje upirajo, da bi bila Svetovni sindikalni federaciji dana možnost aktivne udeležbe pri delu Organizacije združenih narodov. Generalni svet je izkoristil priliko, da zopet izrazi svoj protest proti stališču, ki so ga zavzele te vlade, in zahteva zmira. naj se da Svetovni

sindikalni federaciji mesto v Organizaciji ZN in v njenih organizacijah, da bi lahko v polni meri vzpostavila trajen mir.

Generalni svet je zaupal izvršnemu biroju federacije, naj predloži na prihodnjem zasedanju Generalne skupščine OZN načrt, o izpolnitvi uredbe o ekonomsko-socialnem svetu OZN, ki bi določila pravice Svetovni sindikalni federaciji, da sodeluje na sejah ekonomsko-socialnega sveta. Generalni svet pooblašča izvršni biro federacije, da naj predlaga ekonomsko-socialnemu svetu OZN za dnevni red tale vprašanja: enake plače za enako delo moških in žensk, zatiranje rasnega in nacionalnega razlikovanja; vprašanje o življenjskem standardu delovnega ljudstva, borba proti brezposelnosti; izenačenje delovnih ljudi iz vrst razseljenec z delavci države, v katero so prišli; izvedba učinkovitosti ukrepov za omejevanje in likvidacijo monoplov in trustov.«

Poljska nota britanski vladi

Varšava, 17. jun. (Tanjug.) Poljska vlada je poslala britanski vladi radi sodelovanja predstavnikov britanske vlade in Andersovih vojakov pri pogrebu predsednika tako imenovane poljske emigrantske vlade Rakiewiczza noto, kjer pravi med drugim:

»Sodelovanje britanskih predstavnikov in Andersovih vojakov pri pogrebu Rakiewiczza ter objava posebnega komunikacija ob njegovi smrti je v nasprotju s prepričanji britanske vlade o značaju azila, danega članom bivše emigrantske vlade, kakor tudi o značaju Andersovega korpusa za ponovno usposobljenje. Britanski veleposlanik je že lani prejel poljsko vlado, da poljski korpus nima vojaškega značaja in da bo razpuščen, vendar njegovo sodelovanje pri pogrebu pričja, da korpus še obstoji in da ni izgubil vojaškega značaja.

Poljska vlada je večkrat opozorila britansko vlado na škodljivost dela poljskih emigrantov, pri čemer so britanske oblasti zadrževale, da dajejo emigrantom samo pravico azila. So-

delovanje na pogrebu človeka, ki je vodil politiko sovrstva proti poljski demokratični vladi, škoduje prijateljskim odnosom med obema narodoma. Omenjena dejstva onemogočajo iztreenjenje emigrantov, da prispevajo k reakcionarnim stremenjem, da utrjujejo emigracijo politično v reakcionarnem duhu in da zavlačujejo proces vrnitve v državo.

Ogromne investicije na Poljskem

Varšava, 17. jun. Komisija poljskega Sejma za gospodarski načrt je proučila načrt investicij za področja prometa in kmetijstva za tekoče leto. Načrt določa za potrebe prometa nad 16 milijard zlotov. Letos bo na Poljskem zgrajenih 500 km železniške proge in 15 km mostov; razen tega bo povečan vozni park za 180 lokomotiv, 100 potniških in 1500 tovarnih vagonov.

Na področju kmetijstva določa investicijski načrt 2,7 milijard zlotov za zopet priključena zapadna ozemlja in 2,4 milijarde zlotov za osrednja področja Poljske.

Splošna stavka palestinskih Arabcev in bojkot anketne komisije ZN

Jeruzalem, 16. jun. (Ass. Pr.) Danes, ko je imela anketna komisija za Palestino svojo prvo sejo, je stopilo v splošno stavko milijon in pol palestinskih Arabcev. Zaradi stavke so zaprte vse arabske trgovine in šole, delno je ustavljen tudi promet.

Zastopnik izvršnega arabskega komiteja za Palestino Emil Guri je sporočil, da je bila iz solidarnosti s palestinskimi Arabci objavljena stavka tudi v Transjordaniji, Iraku, Libiji, Siriji in Kairu. Arabci zahtevajo, naj pride na dnevi red anketne komisije tudi neodvisnost Palestine in razveljavitev britanskega mandata.

Po poročilih United Press sta se pridružila splošni stavki palestinskih Arabcev, ki jo je organiziral izvršni arabski komite za Palestino, tudi arabska liga za nacionalno osvoboditev in kongres arabskih sindikatov.

Agencija France Presse poroča, da je zaradi splošne stavke prenehala

vsaka aktivnost po vseh arabskih delih Palestine.

Tudi arabski jetniki so začeli gladovno stavko. Stavki se je pridružil arabski tisk in ne bo jutri izšel v Palestini noben arabski časopis.

Iz solidarnosti s stavko je egiptska letalska družba »Misr« danes ustavila promet s Palestino. Jutri bo palestinski dan, ki so ga organizirali indijski muslimani. Na ta dan bodo indijski muslimani protestirali zoper prihode anketne komisije v Palestino.

Tudi arabske in muslimanske organizacije v Egiptu so sklenile podpreti sklep izvršnega arabskega komiteja za Palestino o bojkotu anketne komisije Združenih narodov za Palestino.

Poročajo tudi, da so se Sirija, Libanon in Irak pridružile pozivu izvršnega arabskega komiteja, da naj bi 16. junija uvedle splošno stavko palestinskih Arabcev in s tem bojkotirale anketno komisijo.

Madžarske koalicijske stranke za poddržvanje bank

Budimpešta, 17. jun. (Tanjug.) Predstavniki madžarskih koalicijskih strank so se na skupnem sestanku izrekli za poddržvanje bank. V smislu tega sklepa bodo poddrževane vse banke I. kategorije, najprej pa največji banki: Kreditna in Trgovska banka.

Prijateljstvo s Sovjetsko zvezo utrjuje neodvisnost Madžarske

Budimpešta, 17. junija. (Tanjug.) Predsednik stranke malih posestnikov in minister brez listine Istvan Doby je na zborovanju stranke malih posestnikov v Kyskinfeleghaziju med drugim dejal, da se madžarski

kmetje upirajo vsem težnjam, naperjenim proti demokraciji. Takšne težnje je treba najostreje pohajati. Hočemo živeti v dobrem prijateljstvu s svobodoljubnimi demokratičnimi narodi sveta, predvsem z našimi neposrednimi sosedi. Naše prijateljstvo s Sovjetsko zvezo ne slabi, ampak utrjuje madžarsko neodvisnost.

Odpor v Ameriki proti reakciji narašča

New York, 16. jun. (Tanjug.) Zaradi vztrajne borbe, ki jo vodi proti ameriški reakciji v korist delavskih pravic, dobiva Kongres industrijskih organizacij (CIO) vedno večje število pristašev med delovnimi množicami ZDA. V zadnjem letu je po poročilih »New York Timesa« samo na jugu ZDA stopilo v sindikate CIO 230.000 novih članov.

Pred splošno stavko bančnih uradnikov v Franciji

Pariz, 15. jun. (AFP) Francoska federacija nameštencev je sklenila, da bo proglasila 19. junija splošno stavko bančnih uradnikov.

Delavske stavke v Belgiji zavzemajo vedno večji obseg

Bruselj, 16. jun. (UP.) Delavske stavke v Belgiji zavzemajo vedno večji razmah. Bruseljski avtobusni delavci so pričeli danes stavkati in je avtobusni promet v belgijski prestolnici omejen. Stavka kovinarskih delavcev glavnih industrijskih podjetij, ki je izbruhnila v četrtek, še vedno traja.

Zaradi neupravičenega zavlačevanja vlade, da bi ugodila delavskim zahtevam za povišanje mezd, vsilga med bruseljskimi delavci veliko ne, zadovoljstvo. Visoki življenjski stroški onemogočajo delavcem nabavo osnovnih živil.

Težavne življenjske razmere v Italiji

Milan, 16. jun. Reuter prinaša poročilo svojega dopisnika iz Milana o težkih pogojih življenja italijanske prebivalstva, ki je prepuščeno neumni, ljenemu izkoriščanju črnoborzičancev.

Vsa Italija, pravi dopisnik, predstavlja danes dovršeno organizirano črno borzo, na kateri je mogoče vse kupiti po odgovarjajočih cenah. Na drugi strani so široki sloji prebivalstva neprekrbljeni in celo lačni. Povprečen dohodek delovnega človeka ni v nobenem sorazmerju s cenami, ki so 40 do 50, v nekaterih primerih tudi 100 in 150 krat večje kot l. 1939.

Zivilski obroki v Milanu komaj krijejo življenjski minimum. Izmed racionaliziranih živil dele redno samo kruh in sladkor. Makaronov, ki predstavljajo narodno hrano Italijanov, sploh ni mogoče nabaviti. Mleko je mogoče nabaviti samo na črni borzi.

Prav tako dopisnik pripominja, da so spomladanske poplave v Italiji uničile skoro polovico posevkov.

Saragat v New Yorku

New York, 6. jun. (AP.) Vodja italijanskih socialističnih disidentov Saragat je prispel v New York. Po prihodu je izjavil, da potrebuje Italija takoj pol milijarde dolarjev kredita in da bo v prihodnjih štirih letih potrebovala skupaj dve milijardi dolarjev.

Elektrifikacija Estonije

Estonški kmetje, ki so dobili od sovjetske oblasti zemljo, urejajo na njej svoje življenje. Letos bodo zgradili v vaseh Estonske SSR nad 13.000 stanovanjskih in drugih posolij. Graditelji so pod ugodnimi pogoji dobili od države veliko količino gradiva in denarno pomoč. Letos je dala vlada 8 milijonov rubljev za elektrifikacijo kmetijstva v Estoniji. Električno energijo bo dobilo 5500 kmečkih hiš. V vseh letih po osvoboditvi Estonske SSR izpod nemških okupatorjev je bilo v republiki dosejel elektrificiranih nad 12 tisoč kmečkih gospodarstev.

U Celju gradijo in obnavljajo

Skoraj gotovo se doslej v Celju še ni zgradilo, da bi pričeli graditi in obnavljati v enem letu toliko javnih poslopij in delavskih stanovanjskih hiš, kakor so jih letos. Ni skoraj ulice v Celju, kjer ne bi obnavljali ali gradili. Pričakovati je, da bodo v Celju že v prvi petletki zabrisani vidni sledovi vojne in da bo v tem času premagana tudi stanovanjska kriza, pritisnjena posebno na delavstvo, ki je povečalo število industrijskega kadra. Posebno pozornost pa se posveča v Celju tudi zdravstvenim ustanovam.

Dom ljudskega zdravja

V zdravstveni četrti, ki bo znatno povečana in modernizirana, bo »Dom ljudskega zdravja«, ki ga gradi Federalni zavod za socialno zavarovanje, največja in najlepša stavba. »Na Balkanu mu ne bo enakega«, pravijo delavci, ki si predstavljajo novo poslopje sredi vrtov in parka z umetnim jezerom. Dekaz, kako živo gledajo pred seboj že dograjeno in zdravstvenim namenom izročeno poslopje, je miniatūra, ki so jo izdelali in razstavili na

lim številom delavstva 1. marca. Do 15. marca, ko so poskrbeli za zadostno število delavstva in za njihova stanovanja, se je gradilišče razvilo. Zdaj zidajo prvo nadstropje in montirajo »ferjanove stropne nosilce«. Kmalu bo zazidanih vseh 3200 kvadratnih metrov za gradilišče odmerjene površine. Dobrih 110 metrov dolgo poslopje z dvema povprečnima traktoma bo do julija letos pod streho. Za uporabo bo delno usposobljeno prihodnje leto, delno leta 1949, kakor bo pač izvedena instalacija sanitarnih naprav.

Stavba je deloma v betonskem, večji del pa v opečnem skeletu. Na gradilišču ne sme zmanjkati materiala, za cement in opeko vedno poskrbijo v naprej. 97% na gradilišču zaposlenih delavcev dela po normah. Na grafikonu, ki ga imajo na gradilišču, je vsak večer označena dnevna storitev skupin, za kar je med zaposlenimi veliko zanimanja. Ko pridejo od večerje, se delavci postavijo pred grafikon, izpisujejo številke in računajo. »Danes pa smo vas dali. Prišli smo za 40% nad normo. Za ko-

Na gradilišču imajo dvigalo, ki so ga sestavili na poseben, nov način. To dvigalo je zelo praktično, med oporniki dvigajo na stavbo opeko in beton, ob strani pa plošče in stropne nosilce.

Delavci na gradilišču lahko poslušajo radio, ki jim poleg drugega pove tudi o uspehih drugih gradilišč. Zanimajo jih predvsem ona, ki so jim napovedala trimesečno tekmovanje, to so gradilišča Gradisa in celjskega podjetja Beton. Tekmujejo na gradilišču delovne skupine tudi med seboj. Vsak večer si za naslednji dan napovejo tekmovanje. Danes pozovejo na tekmovanje tesarji, naslednji dan zidarji ali železokrivci, — sleherni dan se pozivajo s tekmovanjem k hitrejšemu in boljšemu delu. Sami pravijo, da je tak način dela najboljši in da bi se brez njega ne mogli pohlvaliti z 18% prekoračenjem dosedanjega plana.

Ob pričetku gradnje nepriučeno delavstvo, ki so mu bili tuji posebno stroji in prav tako montažni način gradnje, danes lahko reče, da bo doseglo in tudi preseglo predvideni plan. Pred koncem prve petletke bodo sodobne ambulante, diagnostične postaje in druge zdravstvene naprave v Domu ljudskega zdravja že služile ljudstvu.

Tudi ostala gradilišča so pomembna

Nedačel od zdravstvene četrti so Gradisovi delavci že postavili prve zidove treh bodočih trinadstropnih stanovanjskih poslopij, ki jih gradijo za delavce Tovarne emaljirane posode. V novih stanovanjskih poslopjih, ki bodo do novembra že pod streho, bo 24 družinskih stanovanj in 48 sam. sob. Tudi na tem gradilišču delajo po normah, ki jih za povprečno 15% tudi presegajo.

V Starih pri Celju gradi Gradis stanovanjske hiše in vzpenjačo, v Gaberjih pa tovarno za sadni sok in tovarno oken in vrat. V zdravstveni četrti v Celju je v surovem stanju že dograjena centralna kuhinja zdravstvenih ustanov in prav tako so dograjena tudi k tem spadajoča gospodarska poslopja.

Celjsko okrajno gradbeno podjetje Beton-obnavlja in za eno nadstropje dviga pljučni oddelek celjske bolnišnice, obnavlja zdravstveni dom, gradi trinadstropni sindikalni dom in pri Tovarni hladilnice večjo stanovanjsko poslopje. Mestno gradbeno podjetje gradi eno stanovanjsko hišo pri cinkarni in nadaljuje z deli na enajst. stanovanjski zgradbi, ki jo je delno zgradil Gradis. Poleg omenjenih je v Celju v teku še več manjših gradbenih del za obnovo mesta in za povečanje števila stanovanjskih prostorov.

Nastop pred temi ženami, ta važni dogodek za mladi rod, se je sprostil v prisrčno predstavo, tembolj prisrčno za mehka srca mater in žena, čim bolj in čim večkrat se jim je izmaknil disciplini, priučnemu ritmičnemu gibu, čim bolj možato je povečevala miniaturna komandanta, čim bolj otroško modro je zvenela propaganda miniaturnih članic AFZ.

In mati, ki je komaj nedavno zapufla svojo malo oskrbi doma, je pomenljivo in odločno pripomnila: »Ko bi le vse matere vedele, kako dobro je tem otrokom v domu!«

V hrani, v negi, vzgoji, igri in še tedaj, ko se v zlasanju sprosti naravna, zdrava bojevitost bodočega zrelega človeka! Medtem ko je dete pod skrbnim varstvom v svoji tovarišnji, daje mati svoje proste sile delu za boljšo skupnost nas vseh.

Kasneje pri ponovitvi — ko so matere in žene padli partizanov že odhajale z zavestjo, da današnja skupnost misli nanje, da je mladi rod vzgajan v duhu, s kakršnim so preživeli kri njihovih najdražjih — so se mogli o vseh dobrih plateh varstva, oskrbe in vzgoje svojih otrok prepričati tudi starši, v kolikor tega še niso spoznali iz čebljanja svojih otrok, iz neposrednih stikov z osebnim doma, iz opazanj pri vsakdanjem oddajanju in prevzemanju otrok.

Zivljenje otroka je neprimerno bolj bogato v domu, kot v družini pretirano skrbne in v drobno vsakdanjost zagledane matere, rast njegove osebnosti je zato dosti hitrejša. In katera nesebična mati tega ne bi želela svojemu malčku? Nina

Osvobodilna fronta je zgradila nove ljudi in ti grade novo življenje

Razstveni prostor državne grafične šole

V soboto so odprli razstavo strokovnih šol v Ljubljani in industrijsko-kovinarske šole tovarne avtomobilov v Tezmem pri Mariboru. Doslej je razstavo obiskalo nad dva tisoč ljudi, ki jih je pri vstopu v Trgovo akademijo, kjer je razstava, sprejel napis: »V iste najdražje, kar ima naša domovina!« Te besede je povedal maršal Tito v enem izmed svojih velikih govorov, v katerem je izrazil svojo veliko ljubezen in zaupanje v mladino nove Jugoslavije.

Poleg tega napisa stoji drugi: »Smo in bomo pa odločno proti temu, da bi se vajencem dala pravica združevanja v društvih!« Te besede so napisali in tudi izvajali protiljudski režimi v bivši Jugoslaviji, ki jim je bila mladina deveta briga in so jo hote ovirati pri njenem strokovnem dvigu in razvoju.

Na razstavi, ki ji je namen, pokazati obiskovalcem lik novega mladega človeka z veliko nalogo, da v našem gospodarskem življenju pomaga v največji meri, sodelujejo: srednja tehnična šola, gluhonemnica, strokovno-nadaljevalna šola za lesne obrti — Grabce, strokovno-nadaljevalna šola za lesne obrti — St. Vid, strokovno-nadaljevalna šola za mehansko-tehnične obrti, v kateri je zastopanih štirideset različnih kovinarskih strok, industrijska kovinarska šola tovarne avtomobilov v Tezmem, strokovno-nadaljevalna šola za oblačilno obrt, državna grafična šola, šola za umetno obrt Slovenije in drugi.

Ze ob vstopu opazi obiskovalec resnost in veliko ljubezen, ki je bila vložena v razstavo. Na zidovih stoniščih vise diagrami, ki jasno in nad vse razumljivo govore, kaj vse so študentje tehnične srednje šole napravili v šolskem letu. Veselje je spremljati besede, ki rajejo dvig dobrih ocen in pa delo slabih, število dobrih študijskih krožkov, v katerih so študirali znanstveno in politično literaturo.

Srednja tehnična šola ima: gradbeni, električni in strojni oddelek, delovodski oddelek in žensko-obrtni oddelek, ki je tudi vključen v tehnično srednjo šolo. Vsak oddelek zase zbija obiskovalcu veliko vero v našo mladino, ki s toliko ljubeznijo in poštovanjem študira in se pripravlja, da bi pomagala domovini pri njeni gospodarski petletki. Posebne pohvale je vreden delovodski aktiv, ki je najboljši v strokovnem študiju. Šolsko leto je končal brez negativnih ocen; veliko važnost je posvečal tudi političnemu in kulturno-prosvetnemu delu ter vzgoji. Za Zren tekmuje na šoli 416 dijakov, ki jih je dobilo trinajst značke. Na šoli je 60 marksističnih krožkov, kolektivnega študija v krožkih je bilo 7485 ur delovnih akcij pa 31.294 ur, s katerimi so zaslužili v korist zemlje 312.440 dinarjev. Pri delu za razstavo so se najbolj odlikovali tovariši in tovaršice: Kraigher Ivan, Mira Tomšič, Vera Slapar, Helena Valant in Boris Vadal.

Teško bi bilo opisati posamezne razstavljene predmete. Človek mora iti sam tja, da vidi in spozna prizadevanje naših mladih ljudi, ki z vsakim svojim delom stremijo, da bi domovina čim prej zaživela na veliki tehnični in gospodarski višini. In razstava tehnične srednje šole je porok, da bomo kmalu imeli kader novih strokovnjakov!

Grosupeljska mladina se pripravlja za okrajni mladinski festival v Stični

Dne 22. junija bo prvi mladinski festival okraja Grosuplje v Stični, ki bo doslej največja manifestacija kulturno-prosvetnega dela v okraju. Velike in obsežne priprave kažejo, da se ljudstvo prav dobro zaveda važnosti in pomena tega festivala, posebnost zato, ker bo v Stični.

Program festivala je razdeljen na dva dela: Dopolnilno bo sproved sodelujočih iz Ivančine gorice v Stično. Po svečanem otvoritvi bodo kolesarske tekme, hitrostne in polževne, nagradno ostro streljanje, množični cross na 500 m. Posebno zanimanje pa bo zbudilo tekmovanje koscev. Potek dopoldanskega sporeda bo tudi filman.

Državna gospodinjstva šola na Vrhniki je končala šolsko leto

Dne 15. junija je Državna enoletna kmetijsko-gospodinjstva šola na Vrhniki končala šolsko leto. 18 učenek je dobilo v šoli primerno izobrazbo in se usposobil za dobre gospodarje. V kmetijsko-gospodinjstvi šoli se učenke niso naučile samo praktičnega dela, kuhanja, šivanja, pranja in likanja, marveč so si tudi poglabile znanje z računstvom, slovenščino, zemljepisom, zgodovino, pa tudi o zadržanju, mlekarstvu, poljedelstvu, vrtnarstvu, živinoreji, čebelarstvu, kokošjereji, vzgojstvu, zdravstvu, negi dojenčkov in podobnem. Tudi za politično izgradnjo je bilo poskrbljeno. V državnoznanstvu so se seznanile z usta-

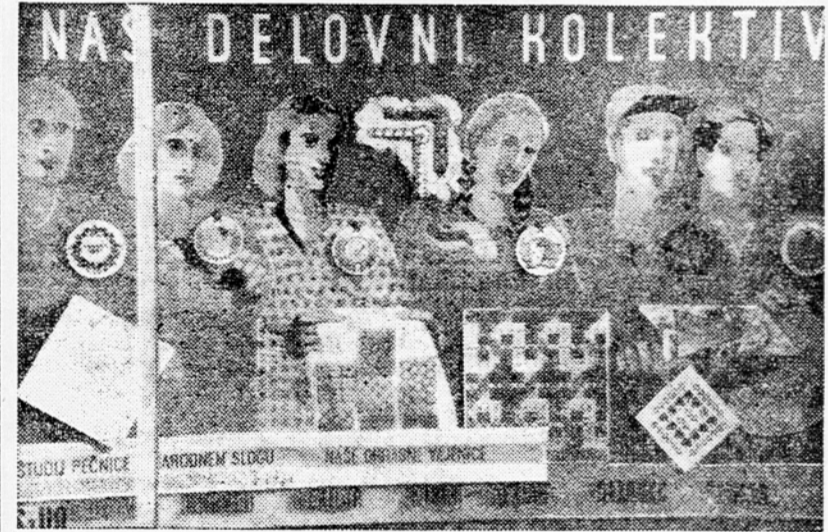
Posebno zanimiva je razstava strokovne kovinarske šole v Šiški. V tej šoli je 555 vajencev. Razstavili so izdelke, ki so jih izdelali sami bodisi v državnih delavnicah ali v delavnicah privatnih mojstrov. Obiskovalec bo videl razstavljene aparate, modele, dele aparatur in modelov itd., risbe, zvezke in različne skice. Naj obiskovalec ne pozabi pogledati v delovne dnevnike, ki so bili prvič vpeljani v kovinarski šoli v Šiški. Dnevnik so se pokazali kot izvrstna povezava med delavcem in šolo. V dnevniku vsakega posameznega vajenca je razvidna vsa vsebina vajencevega truda in prizadevanja v delovnem času enega dne. Vsak predmet, ki ga je vajenec delal, je v dnevniku narisan in opisan, zraven pa naveden tudi čas, kolikor ga je porabil za izdelavo. V dnevniku so nadalje tudi mojstrove ocene o vajencevi disciplini in pridnosti, o ličnosti izdelka.

Vsi vajenci so napravili svoje izdelke za razstavo vestno, s trudom in skrbjo. Takoj se vidi, da so pri svojem delu z velikim veseljem. Človeka najdaja uporna zavest, da bodo na takih vajenčkih stoneli in se zgradili vsi strokovni kadri. Ne pozabite si pogledati razstavljene izdelke tovaršice: Gvardjančica Aleksandra pri Radiu Ljubljana, Gričarja Janka, Feriča Ivana in Horvata Ivana pri PTT, Dremelj Vere, Martinčiča Franca, Kovačiča Adolfa in Matosa Franca.

Izmed 41 strok so glede na število vajencev najmočnejše zastopani avtomehaniki (128), strojni ključavničarji (85), elektroinstalaterji (64), spletni ključavničarji (50), elektromehaniki (2). Poleg teh so še kleparji, livarji, kovači, strugarji, stiskarji, urarji in drugi, celo zlatarji.

V skrbni za lično in točno izdelavo vajenčkih izdelkov so se potrudili vsi mojstri in vse delavnice. Prav posebnega priznanja so vredne delavnice PTT, ki so napravile za kovinarsko šolo v Šiški fizikalna učila, kar bodo nadaljevale še v bodoče do popolne fizikalne zbirke. Pridne so bile tudi delavnice DES-a Radio Ljubljana, delavnice inž. Milca Poldeita, Brilija Janeza in Breraja Franca.

Ko zapufla obiskovalec prostore, kjer so kovinarski vajenci razstavili,

V delovnem kolektivu se izpopolnjuje naša umetnostna obrt

zelo rade sodelovale pri vseh prireditvah in proslavah, pri vsakem delu so bile prve. Sešle so več četnih in brigadnih zastav za brigade na progi Samac—Sarajevo, nad sto pionirskih rut in veliko število pionirskih zastav. Prav tako so lepo očistile in okrasile del pokopališča, kjer so sami partizanski grobovi. Priznati je treba, da so bila dekleta vse leto pridne in delavne ne samo kot učence, ampak tudi kot članice mladinske organizacije.

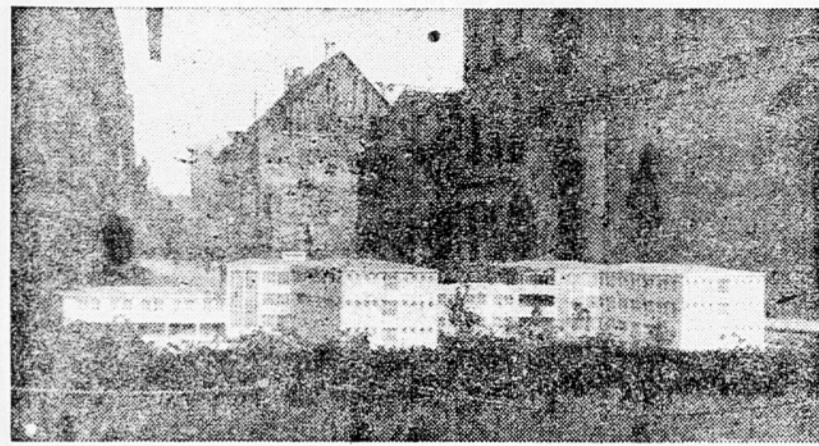
Dekleta so se teško poslovila od šole, ki jim je bila deset mesecev drug dom in kjer so živela v največjem tovarištvu. Postale bodo dobre, sposobne gospodinje in matere ter obenem aktivne državljanke naše mlade republike.

Upraviteljica šole, tov. Vida Fistrova, in z njo vse ostale učiteljice, za služijo vso pohvalo in priznanje za svoje delo in trud. Prav tako jim je treba čestitati k uspehu, ki so ga s svojim vzgojnim delom dosegle.

Peziv na tekmovanje

Okrajni aktiv OF Maribor — okolica je na okrajni konferenci 14. t. m. sklenil napovedati tekmovanje neiztorodnim krajem v naslednjih točkah:

1. o čim poslednejši izvedbi obveznega odkupa;
2. v zajehtju čim večje količine prostih presezkov žit s sklepanjem pogodb s kmetovalci;
3. v zvezi s postavitvijo najboljših organizacij odkupa prostih in obveznih presezkov.

Razstavljena miniatūra Zdravstvenega doma v Celju

prvomajski razstavi. Ves čas razstavo so pred dvajsetkrat pomanjšanim in vendarle pet metrov visokim »domom ljudskega zdravja« vrtli Celjanci, ki so ob modelu občudovali bodočo zgradbo in natančnost modela samega. Delavcem, ki so izdelali model največ na lastne stroške in s prostovoljnimi delom ter delovodji Franiču, ki ga je zamislil, je bilo to pač najlepše priznanje.

Dom ljudskega zdravja gradi Gradis. Delavci so, kakor pravijo sami, »od vseh vetrov«. Največ je Hrvatov in Prekmurcev, precej je okoličanov, posebno okolčanov, pa tudi bivša partizana Gino in Pasquali, ki sta doma iz južne Italije, sta se znašla med našimi ljudmi in na našem gradilišču.

Gradnjo so pričeli lani oktobra. Do zimskih mesecev, ki so za nekaj časa ustavili delo, so izkopali temelje in jih zabetonirali. Delno so lani zgradili tudi kleti. Letos so pričeli z ma-

liko pa ste jo presegli vic, sprašujejo Prekmurci Dalmatinec ali obratno. Posebno všeč so grafikonu delavcem tudi zato, ker lahko sproti izračunajo zaslužek, ki je večinoma lep, saj na splošno za 40% presegajo dnevni naer.

Najboljši delavci so delovne skupine pri betoniranju plošč in stropnih nosilcev. Pa tudi železokrivci, zidarji in vsi ostali ne zaostajajo. Saj velika nova stavba kar vidno raste proti drugemu nadstropju in strehi. Posebno je ponosen delovodja Ivo Franič, ki vodi delo na gradilišču, tudi na ženske, ki delajo pri mešalcu betona. Marija Gamber, Terezija Horvat, Marija Novak in Neža Burnec se pri delu merijo z najmočnejšimi moškimi, še več naredijo včasih, kar se pozna seveda tudi pri plači. V kratkem nameravajo dati na gradilišču priznanje najboljšim delavcem tudi s tem, da jih bodo proglasili za udarnike.

Partizanske matere in vdove med našimi najmlajšimi

V ljubljanskih »Domovih igre in dela« so bili zadnje čase zelo zaposleni naši najmlajši pionirski in pionirke, tisti, ki še niso začeli drsati sotskih klopi: od tistih, ki za »se« se izgovarjajo »se« in »le« za »re«, pa do tistih, ki bodo materam že vsak čas delali pregelavice s tintnimi packami. Doma so napovedovali, seveda s sveto resnostjo in važnostjo, kakršna pritiče vsem važnim nastopom človeka v življenju, da bo nek nastop — kakšen, kdaj, komu bo veljal in temu sicer z vedno novimi spremembami in razlikami, a »nastop« da bo vsakakor.

Zadnje dni pred četrtkom so v okraju Center v številne domove partizanskih vdov in mater padlih sinov in hčera prahajala nepričakovana povabila k predstavi in pogostitvi v »Dom igre in dela« za Center, ki so jih napisale mrlične roke AFZ-jev. Ta mrličja je bila krivica, če katera izmed njih vendarle ni prejela pismenega povabila. Tudi najbolj vestni skrbnostji se včasih izmakne kakšna izjema — pa naj bo zato tembolj upoštevana skrb in prizadevnost za celoto.

Tej celoti in vsaki posamezni je bil namenjen poudarski nastop. Najprej njim, ki so dale življenja za to, da bo lahko najmlajši rod brez zaprek in ovinkov, brez sence in v soncu raste v krepke, zavedne ljudi nove domovine in novega časa. Zato družbi klenih in srečnih ljudi! naj bi starši in prijatelji in znanci

prišli šele kasneje na vrsto, da bi se ta rod tesneje in prisrčneje povetil materam, ki so dale sinove in hčere, ženam, ki so dale moža za svobodo te nove rasti. In od srca rade so »navadne mamice« in »navadne žene«, kakor se je izrazila Skočica, odstopile svoje male za nekaj trenutkov prisrčne družine s tistimi, ki svoje potrešajo.

Kdo bi pričakoval, da ima ljubljanska mestna četrt Center toliko vdov in mater tistih, ki so dali svoj življenja za boljše dni?!

V mali vili na Bleiweisovi cesti, iz katere se oglašajo živ-zav otrok tistih, ki se danes že na drugem polju in z drugim orožjem borijo za obranitev in izvedbo pridobitev padlih, so se sredi popoldneva začele zbirati povabljenke.

Prijazno sprejeti od svojih gostiteljic, članic AFZ, so družno sedale druga k drugi priletne žene v črnih rutah — matere ne morda enega padlega sina, tudi treh padlih izmed štirih, ki so se borili; bivše partizanke, ki so otele poginu svoje nežne, v ognju in ob regljanju strojniki porojeno dete, ki sedaj vedro in zdravo kobaca tu pod nogami in si s peščico nasipa pesek v skušnaro glavo; pa mnoge, mnoge mlade žene, katerim se ob takem dnevu pri pogledu na tovarišice in dete, ki se molovili okrog krila, vsiljuje občalovanje, da njih življenjski tovariši ni učakal tega radostnega srečanja.

deželi in nadaljnja izobrazba ter vključitev v politično dogajanje onih, ki so absolvirali tečaj. Obe vprašanji sta za nadaljnji razvoj dežele v mnogem izredno važni, ker je od ureditve le-teh odvisna splošna izgradnja dežele.

Po statistiki iz leta 1945. je v Albaniji 713.281 nepismenih nad 7 let starosti (76,2%). Dosedanji tečajji so obsegli 8,7% nepismenih, ki pridejo v poštev za tečaje (moški pod 50, leti in ženske do 40, let). Če bo bodoča borba proti nepismenosti v dosedanjem tempu, bo potrebnih 11 let, da se nepismenost praktično likvidira.

Drugo vprašanje je, kaj storiti z onimi, ki so se naučili pisati. Če se ljudje nauče samo brati in pisati, nimajo pa možnosti svojega znanja vsak dan izkoriščati, da bi se politično in prosvetno izpopolnjevali, izgubijo tečajji svoj smoter. Le tedaj, če so možnosti, da se tečajnik preko rednega branja časopisov, brošur, knjig, s sodelovanjem v množičnih organizacijah in prosvetnih društvih politično zaktivizira in aktivno vključi v delo za izgradnjo dežele, so šele tečajji dosegli svoj namen. Doslej se je pokazalo, da za tako reševanje problema ni bilo niti dovolj jasnosti v pojmovanju, niti ni bilo materialnih pogojev (brošur, čitalnic, raznih društev

pr. samo v okraju Kukes dvignilo število tečajev za 26.

Poleg tečajev za nepismene so organizirali po mnogih krajih dežele tudi večerne šole z nalogo, da dajo pismenim osnovno izobrazbo. Teh večernih šol je bilo v začetku marca t. l. 968 z 23.521 obiskovalci. Delo je do maja pokazalo vidne uspehe. Iz podatkov, ki jih je prejela glavna komisija za borbo proti nepismenosti, je razvidno, da je bilo do maja v Albaniji vključeno v tečaje 77.305 oseb, med njimi 35.034 žen. Izmed teh se je naučilo čitati in pisati 40.900 oseb, med temi 16.503 žene. Tekmovanje, ki je bilo organizirano v februarju, je s svojim uspehi pokazalo, da je v delu za odpravljanje nepismenosti najboljše skadersko okrožje, ki je doseglo 75 izmed 100 dosegljivih točk. Glede Berat z 60 točkami, Korča 57. Gjirokastr 48 itd.

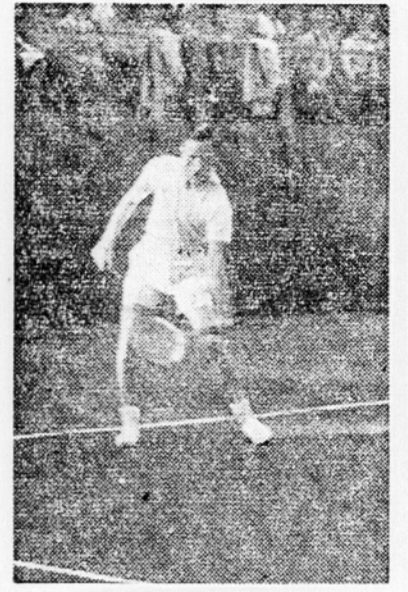
Glavni razlogi za občutno visoko število tečajnikov, ki se niso naučili brati in pisati, so: pomanjkanje strokovnih ljudi, pomanjkanje potrebnega materiala (knjig, zvezkov itd.) ter pomanjkljivo nadzorstvo nad tečajji.

Po presencenih uspehih se pred odgovorne voditelje borbe proti nepismenosti in prosvetnega dela sploh postavlja dvojno vprašanje: Popolna odprava nepismenosti v

Kako so igrali v Zagrebu za Davisov pokal

O polfinalnem srečanju evropske cone v letošnjem tekmovanju za Davisov pokal, v katerem je Jugoslavija premagala Južno Afriko z rezultatom 3:2 in se tako plasirala v finale proti Českoslovaški, naj podamo nekatere značilnosti igre naših in južnoafriških igralcev.

Igra južnoslovenskih igralcev v singlu
 Drago Mitič se v igri proti južnoafriškemu igralcu Sturgesu telesno ni počutil posebno dobro. V zadnjem, petem setu mu je bilo slabo, ker se mu je dvignila želodčna kislina. Dejalo je, da je bilo to zaradi tega, ker pred in med igro ni zaužil potrebne količine sladkorja, ki je nujno potreben za telesno kondicijo v tako naporni igri kakor je bila med Mitičem in Sturgesom.

Palada v igri s Fanninom

Poleg telesnega nerazpoloženja je bila glavna Mitičeva napaka v igri s Sturgesom ta, da se je v nepravih trenutkih poznal k mreži, kjer ga je južnoafričan, ki ima sicer mehke udarce, z močnimi pasing-zogami tako z backhandom kakor s forhandom v paralelah ali diagonalah pritisnil na kapitulacijo. Mitič je prinesla znebo velika borbenost, trdna volja in poštvalnost ter dolgoletna izkušnost, poleg tega pa tudi dejstvo, da je Sturgesa v zadnjem setu zgrebil krč in zato v zadnjih gemih sloh ni tekel. Mitič je bil sicer bolj ofenziven kakor njegov nasprotnik, toda netočen, in je Sturges njegove napake spretno izkoristil.

V igri s Fanninom tretji dan tekmovanja se mu ni več poznala utrujenost in slabo razpoloženje. Tako v prvem krogu v drugem setu je imel zmagov udarce, ki jih je izvajal brez napora in precizno. Poudariti moramo, da je Fannin igral veliko boljše kakor prvi dan proti Paladi. Za razliko od igre proti Sturgesu je Mitič vse poteze, za katere se je bilo treba naglo odločiti zaradi ostrega in hitrega tempa, reševal tako, da je nasprotnika večkrat presenetil s popolnoma nasprotnimi udarci kakor jih je pričakoval.

Obraoben z nepričakovano Mitičev zmagov nad Sturgesom je naš drugi igralec Josip Palada prvi dan v igri proti Fanninu zaigral z velikim poltom in sigurnostjo. Pri servisu ni grešil kakor v igri v dvoje, najboljša pa so mu bile forhand paralele in kratke rezane žoge tik za mrežo. Popolnoma nasprotno kakor v igri parov so bili smehi proti Fanninu sigurni in dobro plasirani.

Igra med Palado in Sturgesom je bila v zadnjih dveh setih neregularna. Navzlic temu pa je bila na momente zelo lepa in napeta. Lahko jo smatramo za najlepšo igro celega dvoboja, čeprav ni vzbujala toliko pozornosti kakor ostale igre, ker je bila zmaga Jugoslavije odločna že z Mitičevim zmagov nad Fanninom. Palada je bil v prvem in četrtem setu neprimerno boljše od svojega nasprotnika, dočim so mu v odločilnem petem setu odpovedali živci.

Igra Mitiča in Palade v dvoje
 Razen v prvem setu, v katerem je bil Palada boljše, je vsa teža v igri parov ležala na Mitiču. Glavna napaka naših igralcev je bila ta, da se nista ujemala. To se je posebno poznalo pri žogah, ki sta jima jih nasprotnika pošiljala v sredo. V igri na mreži, kjer sta naša igralca sicer boljše kakor južnoafričana, posebno v voleyjih, sta proti Sturgesu in Fanninu delala precej napak. Mitič je skoro vse otoge z netočinim rezanjem zabil v mrežo. Paladovi smehi pa so bili slabi in netočni ter jih je večino poslal v mrežo ali izven igrišča.

PRVENSTVO SLOVENIJE V ODBOJKI

V soboto in nedeljo je bilo v Novem mestu tekmovanje za prvenstvo Slovenije v odbojki, ki se ga je udeležilo 7 društev, in sicer Enotnost in Krim iz Ljubljane, Polet in Zeleznikar iz Maribora, Rudar iz Trbovelj, FD Št. Vid in FD Novo mesto. Šest vrst je tekmovalo za moško prvenstvo, štiri pa za žensko. Pred pričetkom tekmovanja je bila kratka slovesnost z dvigom državne zastave. Tekmovalce je pozdravil predsednik okrajnega fizikturnega odbora v Novem mestu dr. Hočevar, v imenu Fizikalne zveze Slovenije pa je spregovoril Kosec Miloš. Navzoče je pozdravil tudi zastopnik mestnega ljudskega odbora.

Rezultati tekmovanja so bili naslednji:
 Clani: Polet - Novo mesto 2:5 (15:3, 15:7); Krim - Rudar 2:1 (12:15, 15:14, 15:8); Enotnost - Novo mesto 2:0 (15:3, 15:5); Krim - Zeleznikar 2:0 (15:9, 15:8); Polet - Rudar 2:0 (15:4, 15:4); Enotnost - Rudar 2:0 (15:0, 15:5); Novo mesto - Rudar 2:1 (6:15, 15:7, 15:15); Polet - Zeleznikar 2:0 (15:3, 15:5); Enotnost - Zeleznikar 2:0 (15:1, 15:6); Zeleznikar - Novo mesto 2:1 (13:15, 15:13, 15:8); Polet - Krim 2:0 (15:5, 15:5); Enotnost - Krim 2:0 (15:1, 15:1); Krim - Novo mesto 2:0 (15:3, 15:5); Krim - Zeleznikar 2:0 (15:9, 15:8); Polet - Rudar 2:0 (15:4, 15:4); Enotnost - Rudar 2:0 (15:0, 15:5); Novo mesto - Rudar 2:1 (6:15, 15:7, 15:15); Polet - Zeleznikar 2:0 (15:3, 15:5); Enotnost - Zeleznikar 2:0 (15:1, 15:6); Zeleznikar - Novo mesto 2:1 (13:15, 15:13, 15:8); Polet - Krim 2:0 (15:5, 15:5); Enotnost - Krim 2:0 (15:1, 15:1); Krim - Novo mesto 2:0 (15:3, 15:5); Krim - Zeleznikar 2:0 (15:9, 15:8); Polet - Rudar 2:0 (15:4, 15:4); Enotnost - Rudar 2:0 (15:0, 15:5); Novo mesto - Rudar 2:1 (6:15, 15:7, 15:15); Polet - Zeleznikar 2:0 (15:3, 15:5); Enotnost - Zeleznikar 2:0 (15:1, 15:6); Zeleznikar - Novo mesto 2:1 (13:15, 15:13, 15:8); Polet - Krim 2:0 (15:5, 15:5); Enotnost - Krim 2:0 (15:1, 15:1); Krim - Novo mesto 2:0 (15:3, 15:5); Krim - Zeleznikar 2:0 (15:9, 15:8); Polet - Rudar 2:0 (15:4, 15:4); Enotnost - Rudar 2:0 (15:0, 15:5); Novo mesto - Rudar 2:1 (6:15, 15:7, 15:15); Polet - Zeleznikar 2:0 (15:3, 15:5); Enotnost - Zeleznikar 2:0 (15:1, 15:6); Zeleznikar - Novo mesto 2:1 (13:15, 15:13, 15:8); Polet - Krim 2:0 (15:5, 15:5); Enotnost - Krim 2:0 (15:1, 15:1); Krim - Novo mesto 2:0 (15:3, 15:5); Krim - Zeleznikar 2:0 (15:9, 15:8); Polet - Rudar 2:0 (15:4, 15:4); Enotnost - Rudar 2:0 (15:0, 15:5); Novo mesto - Rudar 2:1 (6:15, 15:7, 15:15); Polet - Zeleznikar 2:0 (15:3, 15:5); Enotnost - Zeleznikar 2:0 (15:1, 15:6); Zeleznikar - Novo mesto 2:1 (13:15, 15:13, 15:8); Polet - Krim 2:0 (15:5, 15:5); Enotnost - Krim 2:0 (15:1, 15:1); Krim - Novo mesto 2:0 (15:3, 15:5); Krim - Zeleznikar 2:0 (15:9, 15:8); Polet - Rudar 2:0 (15:4, 15:4); Enotnost - Rudar 2:0 (15:0, 15:5); Novo mesto - Rudar 2:1 (6:15, 15:7, 15:15); Polet - Zeleznikar 2:0 (15:3, 15:5); Enotnost - Zeleznikar 2:0 (15:1, 15:6); Zeleznikar - Novo mesto 2:1 (13:15, 15:13, 15:8); Polet - Krim 2:0 (15:5, 15:5); Enotnost - Krim 2:0 (15:1, 15:1); Krim - Novo mesto 2:0 (15:3, 15:5); Krim - Zeleznikar 2:0 (15:9, 15:8); Polet - Rudar 2:0 (15:4, 15:4); Enotnost - Rudar 2:0 (15:0, 15:5); Novo mesto - Rudar 2:1 (6:15, 15:7, 15:15); Polet - Zeleznikar 2:0 (15:3, 15:5); Enotnost - Zeleznikar 2:0 (15:1, 15:6); Zeleznikar - Novo mesto 2:1 (13:15, 15:13, 15:8); Polet - Krim 2:0 (15:5, 15:5); Enotnost - Krim 2:0 (15:1, 15:1); Krim - Novo mesto 2:0 (15:3, 15:5); Krim - Zeleznikar 2:0 (15:9, 15:8); Polet - Rudar 2:0 (15:4, 15:4); Enotnost - Rudar 2:0 (15:0, 15:5); Novo mesto - Rudar 2:1 (6:15, 15:7, 15:15); Polet - Zeleznikar 2:0 (15:3, 15:5); Enotnost - Zeleznikar 2:0 (15:1, 15:6); Zeleznikar - Novo mesto 2:1 (13:15, 15:13, 15:8); Polet - Krim 2:0 (15:5, 15:5); Enotnost - Krim 2:0 (15:1, 15:1); Krim - Novo mesto 2:0 (15:3, 15:5); Krim - Zeleznikar 2:0 (15:9, 15:8); Polet - Rudar 2:0 (15:4, 15:4); Enotnost - Rudar 2:0 (15:0, 15:5); Novo mesto - Rudar 2:1 (6:15, 15:7, 15:15); Polet - Zeleznikar 2:0 (15:3, 15:5); Enotnost - Zeleznikar 2:0 (15:1, 15:6); Zeleznikar - Novo mesto 2:1 (13:15, 15:13, 15:8); Polet - Krim 2:0 (15:5, 15:5); Enotnost - Krim 2:0 (15:1, 15:1); Krim - Novo mesto 2:0 (15:3, 15:5); Krim - Zeleznikar 2:0 (15:9, 15:8); Polet - Rudar 2:0 (15:4, 15:4); Enotnost - Rudar 2:0 (15:0, 15:5); Novo mesto - Rudar 2:1 (6:15, 15:7, 15:15); Polet - Zeleznikar 2:0 (15:3, 15:5); Enotnost - Zeleznikar 2:0 (15:1, 15:6); Zeleznikar - Novo mesto 2:1 (13:15, 15:13, 15:8); Polet - Krim 2:0 (15:5, 15:5); Enotnost - Krim 2:0 (15:1, 15:1); Krim - Novo mesto 2:0 (15:3, 15:5); Krim - Zeleznikar 2:0 (15:9, 15:8); Polet - Rudar 2:0 (15:4, 15:4); Enotnost - Rudar 2:0 (15:0, 15:5); Novo mesto - Rudar 2:1 (6:15, 15:7, 15:15); Polet - Zeleznikar 2:0 (15:3, 15:5); Enotnost - Zeleznikar 2:0 (15:1, 15:6); Zeleznikar - Novo mesto 2:1 (13:15, 15:13, 15:8); Polet - Krim 2:0 (15:5, 15:5); Enotnost - Krim 2:0 (15:1, 15:1); Krim - Novo mesto 2:0 (15:3, 15:5); Krim - Zeleznikar 2:0 (15:9, 15:8); Polet - Rudar 2:0 (15:4, 15:4); Enotnost - Rudar 2:0 (15:0, 15:5); Novo mesto - Rudar 2:1 (6:15, 15:7, 15:15); Polet - Zeleznikar 2:0 (15:3, 15:5); Enotnost - Zeleznikar 2:0 (15:1, 15:6); Zeleznikar - Novo mesto 2:1 (13:15, 15:13, 15:8); Polet - Krim 2:0 (15:5, 15:5); Enotnost - Krim 2:0 (15:1, 15:1); Krim - Novo mesto 2:0 (15:3, 15:5); Krim - Zeleznikar 2:0 (15:9, 15:8); Polet - Rudar 2:0 (15:4, 15:4); Enotnost - Rudar 2:0 (15:0, 15:5); Novo mesto - Rudar 2:1 (6:15, 15:7, 15:15); Polet - Zeleznikar 2:0 (15:3, 15:5); Enotnost - Zeleznikar 2:0 (15:1, 15:6); Zeleznikar - Novo mesto 2:1 (13:15, 15:13, 15:8); Polet - Krim 2:0 (15:5, 15:5); Enotnost - Krim 2:0 (15:1, 15:1); Krim - Novo mesto 2:0 (15:3, 15:5); Krim - Zeleznikar 2:0 (15:9, 15:8); Polet - Rudar 2:0 (15:4, 15:4); Enotnost - Rudar 2:0 (15:0, 15:5); Novo mesto - Rudar 2:1 (6:15, 15:7, 15:15); Polet - Zeleznikar 2:0 (15:3, 15:5); Enotnost - Zeleznikar 2:0 (15:1, 15:6); Zeleznikar - Novo mesto 2:1 (13:15, 15:13, 15:8); Polet - Krim 2:0 (15:5, 15:5); Enotnost - Krim 2:0 (15:1, 15:1); Krim - Novo mesto 2:0 (15:3, 15:5); Krim - Zeleznikar 2:0 (15:9, 15:8); Polet - Rudar 2:0 (15:4, 15:4); Enotnost - Rudar 2:0 (15:0, 15:5); Novo mesto - Rudar 2:1 (6:15, 15:7, 15:15); Polet - Zeleznikar 2:0 (15:3, 15:5); Enotnost - Zeleznikar 2:0 (15:1, 15:6); Zeleznikar - Novo mesto 2:1 (13:15, 15:13, 15:8); Polet - Krim 2:0 (15:5, 15:5); Enotnost - Krim 2:0 (15:1, 15:1); Krim - Novo mesto 2:0 (15:3, 15:5); Krim - Zeleznikar 2:0 (15:9, 15:8); Polet - Rudar 2:0 (15:4, 15:4); Enotnost - Rudar 2:0 (15:0, 15:5); Novo mesto - Rudar 2:1 (6:15, 15:7, 15:15); Polet - Zeleznikar 2:0 (15:3, 15:5); Enotnost - Zeleznikar 2:0 (15:1, 15:6); Zeleznikar - Novo mesto 2:1 (13:15, 15:13, 15:8); Polet - Krim 2:0 (15:5, 15:5); Enotnost - Krim 2:0 (15:1, 15:1); Krim - Novo mesto 2:0 (15:3, 15:5); Krim - Zeleznikar 2:0 (15:9, 15:8); Polet - Rudar 2:0 (15:4, 15:4); Enotnost - Rudar 2:0 (15:0, 15:5); Novo mesto - Rudar 2:1 (6:15, 15:7, 15:15); Polet - Zeleznikar 2:0 (15:3, 15:5); Enotnost - Zeleznikar 2:0 (15:1, 15:6); Zeleznikar - Novo mesto 2:1 (13:15, 15:13, 15:8); Polet - Krim 2:0 (15:5, 15:5); Enotnost - Krim 2:0 (15:1, 15:1); Krim - Novo mesto 2:0 (15:3, 15:5); Krim - Zeleznikar 2:0 (15:9, 15:8); Polet - Rudar 2:0 (15:4, 15:4); Enotnost - Rudar 2:0 (15:0, 15:5); Novo mesto - Rudar 2:1 (6:15, 15:7, 15:15); Polet - Zeleznikar 2:0 (15:3, 15:5); Enotnost - Zeleznikar 2:0 (15:1, 15:6); Zeleznikar - Novo mesto 2:1 (13:15, 15:13, 15:8); Polet - Krim 2:0 (15:5, 15:5); Enotnost - Krim 2:0 (15:1, 15:1); Krim - Novo mesto 2:0 (15:3, 15:5); Krim - Zeleznikar 2:0 (15:9, 15:8); Polet - Rudar 2:0 (15:4, 15:4); Enotnost - Rudar 2:0 (15:0, 15:5); Novo mesto - Rudar 2:1 (6:15, 15:7, 15:15); Polet - Zeleznikar 2:0 (15:3, 15:5); Enotnost - Zeleznikar 2:0 (15:1, 15:6); Zeleznikar - Novo mesto 2:1 (13:15, 15:13, 15:8); Polet - Krim 2:0 (15:5, 15:5); Enotnost - Krim 2:0 (15:1, 15:1); Krim - Novo mesto 2:0 (15:3, 15:5); Krim - Zeleznikar 2:0 (15:9, 15:8); Polet - Rudar 2:0 (15:4, 15:4); Enotnost - Rudar 2:0 (15:0, 15:5); Novo mesto - Rudar 2:1 (6:15, 15:7, 15:15); Polet - Zeleznikar 2:0 (15:3, 15:5); Enotnost - Zeleznikar 2:0 (15:1, 15:6); Zeleznikar - Novo mesto 2:1 (13:15, 15:13, 15:8); Polet - Krim 2:0 (15:5, 15:5); Enotnost - Krim 2:0 (15:1, 15:1); Krim - Novo mesto 2:0 (15:3, 15:5); Krim - Zeleznikar 2:0 (15:9, 15:8); Polet - Rudar 2:0 (15:4, 15:4); Enotnost - Rudar 2:0 (15:0, 15:5); Novo mesto - Rudar 2:1 (6:15, 15:7, 15:15); Polet - Zeleznikar 2:0 (15:3, 15:5); Enotnost - Zeleznikar 2:0 (15:1, 15:6); Zeleznikar - Novo mesto 2:1 (13:15, 15:13, 15:8); Polet - Krim 2:0 (15:5, 15:5); Enotnost - Krim 2:0 (15:1, 15:1); Krim - Novo mesto 2:0 (15:3, 15:5); Krim - Zeleznikar 2:0 (15:9, 15:8); Polet - Rudar 2:0 (15:4, 15:4); Enotnost - Rudar 2:0 (15:0, 15:5); Novo mesto - Rudar 2:1 (6:15, 15:7, 15:15); Polet - Zeleznikar 2:0 (15:3, 15:5); Enotnost - Zeleznikar 2:0 (15:1, 15:6); Zeleznikar - Novo mesto 2:1 (13:15, 15:13, 15:8); Polet - Krim 2:0 (15:5, 15:5); Enotnost - Krim 2:0 (15:1, 15:1); Krim - Novo mesto 2:0 (15:3, 15:5); Krim - Zeleznikar 2:0 (15:9, 15:8); Polet - Rudar 2:0 (15:4, 15:4); Enotnost - Rudar 2:0 (15:0, 15:5); Novo mesto - Rudar 2:1 (6:15, 15:7, 15:15); Polet - Zeleznikar 2:0 (15:3, 15:5); Enotnost - Zeleznikar 2:0 (15:1, 15:6); Zeleznikar - Novo mesto 2:1 (13:15, 15:13, 15:8); Polet - Krim 2:0 (15:5, 15:5); Enotnost - Krim 2:0 (15:1, 15:1); Krim - Novo mesto 2:0 (15:3, 15:5); Krim - Zeleznikar 2:0 (15:9, 15:8); Polet - Rudar 2:0 (15:4, 15:4); Enotnost - Rudar 2:0 (15:0, 15:5); Novo mesto - Rudar 2:1 (6:15, 15:7, 15:15); Polet - Zeleznikar 2:0 (15:3, 15:5); Enotnost - Zeleznikar 2:0 (15:1, 15:6); Zeleznikar - Novo mesto 2:1 (13:15, 15:13, 15:8); Polet - Krim 2:0 (15:5, 15:5); Enotnost - Krim 2:0 (15:1, 15:1); Krim - Novo mesto 2:0 (15:3, 15:5); Krim - Zeleznikar 2:0 (15:9, 15:8); Polet - Rudar 2:0 (15:4, 15:4); Enotnost - Rudar 2:0 (15:0, 15:5); Novo mesto - Rudar 2:1 (6:15, 15:7, 15:15); Polet - Zeleznikar 2:0 (15:3, 15:5); Enotnost - Zeleznikar 2:0 (15:1, 15:6); Zeleznikar - Novo mesto 2:1 (13:15, 15:13, 15:8); Polet - Krim 2:0 (15:5, 15:5); Enotnost - Krim 2:0 (15:1, 15:1); Krim - Novo mesto 2:0 (15:3, 15:5); Krim - Zeleznikar 2:0 (15:9, 15:8); Polet - Rudar 2:0 (15:4, 15:4); Enotnost - Rudar 2:0 (15:0, 15:5); Novo mesto - Rudar 2:1 (6:15, 15:7, 15:15); Polet - Zeleznikar 2:0 (15:3, 15:5); Enotnost - Zeleznikar 2:0 (15:1, 15:6); Zeleznikar - Novo mesto 2:1 (13:15, 15:13, 15:8); Polet - Krim 2:0 (15:5, 15:5); Enotnost - Krim 2:0 (15:1, 15:1); Krim - Novo mesto 2:0 (15:3, 15:5); Krim - Zeleznikar 2:0 (15:9, 15:8); Polet - Rudar 2:0 (15:4, 15:4); Enotnost - Rudar 2:0 (15:0, 15:5); Novo mesto - Rudar 2:1 (6:15, 15:7, 15:15); Polet - Zeleznikar 2:0 (15:3, 15:5); Enotnost - Zeleznikar 2:0 (15:1, 15:6); Zeleznikar - Novo mesto 2:1 (13:15, 15:13, 15:8); Polet - Krim 2:0 (15:5, 15:5); Enotnost - Krim 2:0 (15:1, 15:1); Krim - Novo mesto 2:0 (15:3, 15:5); Krim - Zeleznikar 2:0 (15:9, 15:8); Polet - Rudar 2:0 (15:4, 15:4); Enotnost - Rudar 2:0 (15:0, 15:5); Novo mesto - Rudar 2:1 (6:15, 15:7, 15:15); Polet - Zeleznikar 2:0 (15:3, 15:5); Enotnost - Zeleznikar 2:0 (15:1, 15:6); Zeleznikar - Novo mesto 2:1 (13:15, 15:13, 15:8); Polet - Krim 2:0 (15:5, 15:5); Enotnost - Krim 2:0 (15:1, 15:1); Krim - Novo mesto 2:0 (15:3, 15:5); Krim - Zeleznikar 2:0 (15:9, 15:8); Polet - Rudar 2:0 (15:4, 15:4); Enotnost - Rudar 2:0 (15:0, 15:5); Novo mesto - Rudar 2:1 (6:15, 15:7, 15:15); Polet - Zeleznikar 2:0 (15:3, 15:5); Enotnost - Zeleznikar 2:0 (15:1, 15:6); Zeleznikar - Novo mesto 2:1 (13:15, 15:13, 15:8); Polet - Krim 2:0 (15:5, 15:5); Enotnost - Krim 2:0 (15:1, 15:1); Krim - Novo mesto 2:0 (15:3, 15:5); Krim - Zeleznikar 2:0 (15:9, 15:8); Polet - Rudar 2:0 (15:4, 15:4); Enotnost - Rudar 2:0 (15:0, 15:5); Novo mesto - Rudar 2:1 (6:15, 15:7, 15:15); Polet - Zeleznikar 2:0 (15:3, 15:5); Enotnost - Zeleznikar 2:0 (15:1, 15:6); Zeleznikar - Novo mesto 2:1 (13:15, 15:13, 15:8); Polet - Krim 2:0 (15:5, 15:5); Enotnost - Krim 2:0 (15:1, 15:1); Krim - Novo mesto 2:0 (15:3, 15:5); Krim - Zeleznikar 2:0 (15:9, 15:8); Polet - Rudar 2:0 (15:4, 15:4); Enotnost - Rudar 2:0 (15:0, 15:5); Novo mesto - Rudar 2:1 (6:15, 15:7, 15:15); Polet - Zeleznikar 2:0 (15:3, 15:5); Enotnost - Zeleznikar 2:0 (15:1, 15:6); Zeleznikar - Novo mesto 2:1 (13:15, 15:13, 15:8); Polet - Krim 2:0 (15:5, 15:5); Enotnost - Krim 2:0 (15:1, 15:1); Krim - Novo mesto 2:0 (15:3, 15:5); Krim - Zeleznikar 2:0 (15:9, 15:8); Polet - Rudar 2:0 (15:4, 15:4); Enotnost - Rudar 2:0 (15:0, 15:5); Novo mesto - Rudar 2:1 (6:15, 15:7, 15:15); Polet - Zeleznikar 2:0 (15:3, 15:5); Enotnost - Zeleznikar 2:0 (15:1, 15:6); Zeleznikar - Novo mesto 2:1 (13:15, 15:13, 15:8); Polet - Krim 2:0 (15:5, 15:5); Enotnost - Krim 2:0 (15:1, 15:1); Krim - Novo mesto 2:0 (15:3, 15:5); Krim - Zeleznikar 2:0 (15:9, 15:8); Polet - Rudar 2:0 (15:4, 15:4); Enotnost - Rudar 2:0 (15:0, 15:5); Novo mesto - Rudar 2:1 (6:15, 15:7, 15:15); Polet - Zeleznikar 2:0 (15:3, 15:5); Enotnost - Zeleznikar 2:0 (15:1, 15:6); Zeleznikar - Novo mesto 2:1 (13:15, 15:13, 15:8); Polet - Krim 2:0 (15:5, 15:5); Enotnost - Krim 2:0 (15:1, 15:1); Krim - Novo mesto 2:0 (15:3, 15:5); Krim - Zeleznikar 2:0 (15:9, 15:8); Polet - Rudar 2:0 (15:4, 15:4); Enotnost - Rudar 2:0 (15:0, 15:5); Novo mesto - Rudar 2:1 (6:15, 15:7, 15:15); Polet - Zeleznikar 2:0 (15:3, 15:5); Enotnost - Zeleznikar 2:0 (15:1, 15:6); Zeleznikar - Novo mesto 2:1 (13:15, 15:13, 15:8); Polet - Krim 2:0 (15:5, 15:5); Enotnost - Krim 2:0 (15:1, 15:1); Krim - Novo mesto 2:0 (15:3, 15:5); Krim - Zeleznikar 2:0 (15:9, 15:8); Polet - Rudar 2:0 (15:4, 15:4); Enotnost - Rudar 2:0 (15:0, 15:5); Novo mesto - Rudar 2:1 (6:15, 15:7, 15:15); Polet - Zeleznikar 2:0 (15:3, 15:5); Enotnost - Zeleznikar 2:0 (15:1, 15:6); Zeleznikar - Novo mesto 2:1 (13:15, 15:13, 15:8); Polet - Krim 2:0 (15:5, 15:5); Enotnost - Krim 2:0 (15:1, 15:1); Krim - Novo mesto 2:0 (15:3, 15:5); Krim - Zeleznikar 2:0 (15:9, 15:8); Polet - Rudar 2:0 (15:4, 15:4); Enotnost - Rudar 2:0 (15:0, 15:5); Novo mesto - Rudar 2:1 (6:15, 15:7, 15:15); Polet - Zeleznikar 2:0 (15:3, 15:5); Enotnost - Zeleznikar 2:0 (15:1, 15:6); Zeleznikar - Novo mesto 2:1 (13:15, 15:13, 15:8); Polet - Krim 2:0 (15:5, 15:5); Enotnost - Krim 2:0 (15:1, 15:1); Krim - Novo mesto 2:0 (15:3, 15:5); Krim - Zeleznikar 2:0 (15:9, 15:8); Polet - Rudar 2:0 (15:4, 15:4); Enotnost - Rudar 2:0 (15:0, 15:5); Novo mesto - Rudar 2:1 (6:15, 15:7, 15:15); Polet - Zeleznikar 2:0 (15:3, 15:5); Enotnost - Zeleznikar 2:0 (15:1, 15:6); Zeleznikar - Novo mesto 2:1 (13:15, 15:13, 15:8); Polet - Krim 2:0 (15:5, 15:5); Enotnost - Krim 2:0 (15:1, 15:1); Krim - Novo mesto 2:0 (15:3, 15:5); Krim - Zeleznikar 2:0 (15:9, 15:8); Polet - Rudar 2:0 (15:4, 15:4); Enotnost - Rudar 2:0 (15:0, 15:5); Novo mesto - Rudar 2:1 (6:15, 15:7, 15:15); Polet - Zeleznikar 2:0 (15:3, 15:5); Enotnost - Zeleznikar 2:0 (15:1, 15:6); Zeleznikar - Novo mesto 2:1 (13:15, 15:13, 15:8); Polet - Krim 2:0 (15:5, 15:5); Enotnost - Krim 2:0 (15:1, 15:1); Krim - Novo mesto 2:0 (15:3, 15:5); Krim - Zeleznikar 2:0 (15:9, 15:8); Polet - Rudar 2:0 (15:4, 15:4); Enotnost - Rudar 2:0 (15:0, 15:5); Novo mesto - Rudar 2:1 (6:15, 15:7, 15:15); Polet - Zeleznikar 2:0 (15:3, 15:5); Enotnost - Zeleznikar 2:0 (15:1, 15:6); Zeleznikar - Novo mesto 2:1 (13:15, 15:13, 15:8); Polet - Krim 2:0 (15:5, 15:5); Enotnost - Krim 2:0 (15:1, 15:1); Krim - Novo mesto 2:0 (15:3, 15:5); Krim - Zeleznikar 2:0 (15:9, 15:8); Polet - Rudar 2:0 (15:4, 15:4); Enotnost - Rudar 2:0 (15:0, 15:5); Novo mesto - Rudar 2:1 (6:15, 15:7, 15:15); Polet - Zeleznikar 2:0 (15:3, 15:5); Enotnost - Zeleznikar 2:0 (15:1, 15:6); Zeleznikar - Novo mesto 2:1 (13:15, 15:13, 15:8); Polet - Krim 2:0 (15:5, 15:5); Enotnost - Krim 2:0 (15:1, 15:1); Krim - Novo mesto 2:0 (15:3, 15:5); Krim - Zeleznikar 2:0 (15:9, 15:8); Polet - Rudar 2:0 (15:4, 15:4); Enotnost - Rudar 2:0 (15:0, 15:5); Novo mesto - Rudar 2:1 (6:15, 15:7, 15:15); Polet - Zeleznikar 2:0 (15:3, 15:5); Enotnost - Zeleznikar 2:0 (15:1, 15:6); Zeleznikar - Novo mesto 2:1 (13:15, 15:13, 15:8); Polet - Krim 2:0 (15:5, 15:5); Enotnost - Krim 2:0 (15:1, 15:1); Krim - Novo mesto 2:0 (15:3, 15:5); Krim - Zeleznikar 2:0 (15:9, 15:8); Polet - Rudar 2:0 (15:4, 15:4); Enotnost - Rudar 2:0 (15:0, 15:5); Novo mesto - Rudar 2:1 (6:15, 15:7, 15:15); Polet - Zeleznikar 2:0 (15:3, 15:5); Enotnost - Zeleznikar 2:0 (15:1, 15:6); Zeleznikar - Novo mesto 2:1 (13:15, 15:13, 15:8); Polet - Krim 2:0 (15:5, 15:5); Enotnost - Krim 2:0 (15:1, 15:1); Krim - Novo mesto 2:0 (15:3, 15:5); Krim - Zeleznikar 2:0 (15:9, 15:8); Polet - Rudar 2:0 (15:4, 15:4); Enotnost - Rudar 2:0 (15:0, 15:5); Novo mesto - Rudar 2:1 (6:15, 15:7, 15:15); Polet - Zeleznikar 2:0 (15:3, 15:5); Enotnost - Zeleznikar 2:0 (15:1, 15:6); Zeleznikar - Novo mesto 2:1 (13:15, 15:13, 15:8); Polet - Krim 2:0 (15:5, 15:5); Enotnost - Krim 2:0 (15:1, 15:1); Krim - Novo mesto 2:0 (15:3, 15:5); Krim - Zeleznikar 2:0 (15:9, 15:8); Polet - Rudar 2:0 (15:4, 15:4); Enotnost - Rudar 2:0 (15:0, 15:5); Novo mesto - Rudar 2:1

MALIS
za stanovanja v Domu ljudske študentske mladine v Zagrebu za šolsko leto 1947/48.
1. Urad za socialno in zdravstveno zaščito študentov v Zagrebu razpisuje na tečaj, ki bo trajal od 1. VII. do 10. VIII. t. l. za stanovanja v Domu ljudske študentske mladine za šolsko leto 1947/48.

Mali oglasi
SLUŽBO ISEJO
RAČUNSKI ADMINISTRATIVNI URAD
NIK s specializacijo statistike — isče primerno zaposlitev: Gajšek Maks, Čele, Tomšičev trg 14H, b. 14492

SLUŽBO DOBE
ZA TAKOJŠNEN NASTOP isče tovarna na skladu vrhu: 1 strojnega tehnika (absolvent srednje tehnične šole), 1 vodjo ekonomata, 1 mehanika (za obratovanje naprav); — za našo pisarno v Mariboru: 1 kalkulator, 1 blazinik. Ponudbe na Srednjoškovo tovarno lepence in papirja, Maribor, poštni pred. št. 47. 14215-2

STAJERSKE GOSI za plemo, dobiti v Š. št. 1, perutina, Aleševčeva ulica št. 7, tel. 47-99. 14467-5
SPORNI CEVLJI št. 37 in št. 38, obleka za majhno, vitko postavo, nova, napredaj. Rimska cesta 13, prtiljice — desno. 14463-8

KUPIM
STERKLENE 14 dl, uter in pol litra, stalno kupuje zaloga mineralne vode v Ljubljani, Vošnjakova ul. 7. 14128-6
ZENSKO KOLO, dobro ohranjeno, kupim takoj. Poje-Sitar, Stojice 63. 14396-6

STAREŠI DRŽAVNI URADNIK rabi za sebe in sina študenta opremljeno sobo z 2 posteljami pri mirni okolici, najraje v bližini St. Petra. Ponudbe pod. Ob Sori. 14492-10

SLUŽBE OBJAVE
URAD ZA CENE PRI PREDSESTVU VLADE LRS SPOKOJA:
Pri pregledu in potrjevanju računov, ki jih izstavlja podjetja za prodajno blago, posebno upoštevamo ceno v računu, v kolikor gre torej za ceno, ki so bile odobrene z različnimi odločbami, je treba navesti vse odločbe tako, da je točno razvidno, na katero odločbo se posamezna cena nanaša.

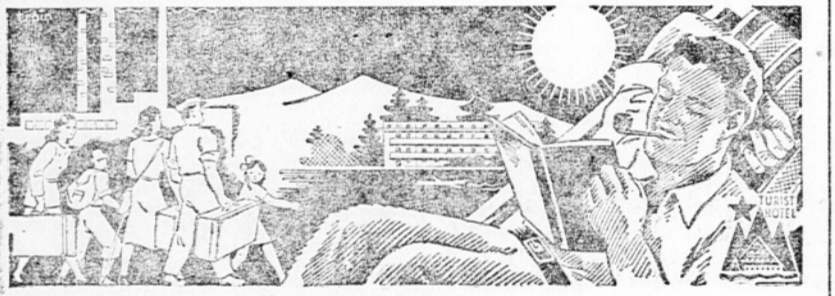
VAJENCI
SEDMENAJSTVENO DEKLE se želi izučiti za šiviljo ali krojačico. Najraje v Ljubljani ali Celju. — Marica Vovk, Brezovo 40 p. Sevnica ob Savi. 14475-3

STROJEPISKO,
PERFEKTNO, ki dobro obvlada slovenski jezik in po možnosti stenografijo — ISCE
Slovenski knjižni zavod v Ljubljani
Kandidatke naj se osebno predstavijo v tajništvo SKZ, Pred škofiji 5.I, od 8. do 12. ure.

KUPIMO 3-5 tonski TOVORNI AVTO
v dobrem stanju
Naproza — Krško
Pozivamo vse upnike in dolžnike, da v enem mesecu od dneva objave prijavijo svoje terjatve, izvirajoče iz pred nacionalizacije z dne 5. decembra 1946 in poravnajo svoje obveznosti.

ZARVALA
vsem, ki ste ob izgubi draga, ga moža in očeta
dr. Jožeta Bevka
profesorja
z namj sočustvovalj in ga v tako velikem številu spremlja na poslednji poti. Posebno za hvalno izrekamo tov. ravnatelju Leonu Deteli za iskrene poslovilne besede, č. duhovščini, darovalcem vencev in cvetja, vsem prijateljem in znancem za vse ustne in pisne izjave sožalja.

ZARVALA
Vsem, ki so spremilj na zadnji poti našega dragega soproga, očeta, starega očeta i. t. d.
Karla Rudella
in vsem, ki so nam z izrazi sožalja lajšali gorje, izrekamo najtoplejšo zahvalo. Posebno se zahvaljujemo vsem članom družine Pucelj, ki so nam v najtežjih trenutkih prijateljsko in poživljajoče stali ob strani, duhovniku g. Zalarju, zdravniku tov. Dr. Borovcu ter pevskemu zboru Kulturno-prosvetnega društva »France Rozman«, ki se je od draga pokojnika poslovil z ganjivimi žalostinkami ter mu tako izpolnil davno željo.

Izvajamo petletni načrt!
Zdravje in oddih delovnemu ljudstvu!
BLEED: svetovno znano letovišče ob idiličnem alpskem jezeru.
ROGASKA SLATINA: mednarodno sloveče zdravilišče. Indikacije: boleznj želodca, črev, zapelke, zlate žile, jeter, žolčnika, ledvic, sladkorna bolezen in slinčno. Izvor zdravilnih slatin: Tempel, Styria Donat.
RADENSKA SLATINA: zdravilišče naravnih ogjikovih kopeh. — Indikacije: boleznj srca in ožilja, ledvic, želodca, žlez z notranjo sekrecijo, rekonvalescenca in podobno.
DOBRNSKE TOPLICE: (radioaktivna akrototerma 36.5°C). Termalno zdravilišče za ženske bolezni, revmatizem, protin, živčna vnetja, boleznj krvotoka, mehurja ledvic in podobno.
CATESKE TOPLICE: (radioaktivna akrototerma 37-34°C). Zdravilne kopeh za sklepnj in mišičnj revmatizem, omejeno gibljivost sklepov po nezgodah, protin, nevralgije, ishias, kronične ekzodate, ženske bolezni in podobno.
SMARJESKE TOPLICE: (akrototerma 32-34°C). Indikacije: ženske bolezni, popačenje žil, zvišan krvnj pritisk, nevraste nija, revmatizem in podobno.
PLANICA: Krasno planinsko letovišče, ob stiku Julijskih Alp in Karavank — »Dom v Planici«.
JEZERSKO: (906), v krasni visokopaljski kotlini, najvišje slovensko letovišče. — »Dom na Jezerskem«.
BOHINJSKO JEZERO: romantično alpsko jezero sredi gorskih grebenov Julijskih Alp. — Hotel »Zlatorog«.

STROJEPISKO,
PERFEKTNO, ki dobro obvlada slovenski jezik in po možnosti stenografijo — ISCE
Slovenski knjižni zavod v Ljubljani
Kandidatke naj se osebno predstavijo v tajništvo SKZ, Pred škofiji 5.I, od 8. do 12. ure.
Nastop službe takoj ali po dogovoru.
OLO — Postojna
ISCE
UPRAVNIKA
za avtomobilsko podjetje z mehanično delavnico,
KNJIGOVODJO
z znanjem enotnega knjigovodstva in gradbenega TEHNIKA
Ponudbe:
OLO — POSTOJNA
Nastop takoj. — Plača po uredbi.

Jakša & Co.
Ravnatelj: GRČAR IVAN
Poziv
UPNIKOM IN DOLŽNIKOM
nacionaliziranega podjetja
Knez & Pachiaffo,
Celje, Tovarniška ulica 5
Pozivamo vse upnike in dolžnike, da v enem mesecu od objave prijavijo svoje terjatve in poravnajo svoje obveznosti iz medsebojnih odnosov izpred nacionalizacije našega podjetja z dne 5. decembra 1946.

ZARVALA
Vsem, ki so spremilj na zadnji poti našega draga soproga, očeta, starega očeta i. t. d.
Karla Rudella
in vsem, ki so nam z izrazi sožalja lajšali gorje, izrekamo najtoplejšo zahvalo. Posebno se zahvaljujemo vsem članom družine Pucelj, ki so nam v najtežjih trenutkih prijateljsko in poživljajoče stali ob strani, duhovniku g. Zalarju, zdravniku tov. Dr. Borovcu ter pevskemu zboru Kulturno-prosvetnega društva »France Rozman«, ki se je od draga pokojnika poslovil z ganjivimi žalostinkami ter mu tako izpolnil davno željo.

ZARVALA
Vsem, ki so spremilj na zadnji poti našega draga soproga, očeta, starega očeta i. t. d.
Karla Rudella
in vsem, ki so nam z izrazi sožalja lajšali gorje, izrekamo najtoplejšo zahvalo. Posebno se zahvaljujemo vsem članom družine Pucelj, ki so nam v najtežjih trenutkih prijateljsko in poživljajoče stali ob strani, duhovniku g. Zalarju, zdravniku tov. Dr. Borovcu ter pevskemu zboru Kulturno-prosvetnega društva »France Rozman«, ki se je od draga pokojnika poslovil z ganjivimi žalostinkami ter mu tako izpolnil davno željo.

Martin Andersen Nexø:
U božji deželi
Roman
Peto poglavje
Učitelj Niels Fisker je šel v snežnem meteu na sprehod. Ljubil je to vreme, s katerim se je moral boriti, ki mu je bičalo obraz in ga hotelo prisiliti, da bi zbežal pred njim.
»To je njegov ljubovalni uporniški nagon!« so dejali ljudje, ko so ga videli, kako se gredeč mimo njihovih oken bori s snežnim meteuem. »Nekaj mora imeti, čemur se lahko upira, drugače ne more živeti!«
Njegova majhna žena pa je v tem, da mora mož v vsakem vremenu brezpogojno iz hiše, videla znamenje njegove nofranje moči. »Človek bi mislil, da ti bo zadostoval odpor, ki ti ga nudijo ljudje,« je dejala napol očitajoče. Toda ne, Niels Fisker nima nikoli zadosti prilike za borbo! In zato je bila ponosna nanj!
Zdaj se je vrhu tega boril še z nekim romanom. Vsak dan je bil že zgodaj pokonci: na dolgih jutranjih sprehodih se je spoprijemal s snovjo in se vračal domov navadno vse obupan. Nameraval je napisati knjigo o mučenstvu novih misli, knjigo, ki naj bi imela njegovo lastno življenje za izhodišče, knjigo o križanju in zmagi, pozni zmagi, zmagi, ko bo že prepozno in bo razvoj trkal že z novimi idejami, novimi križanji. Roman o vneto delavni, a miselno leni živali: človeku!

»Kaj, ali si tudi pisatelj?« je začudeno in radostno vprašala mala Petra.
»Ne vem, — to se bo šele pokazalo. Šele ko bo roman napisan, bo mogoče reči, ali sem pisatelj ali ne. V ostalem me pa ta naslov v današnjem pomenu besede ne mika; prav nič si ne želim v to bratovščino. Pisatelji so dandanes ljudje, ki sede v krematoriju in rišejo ornamente na žare, v katerih je pepel mrtvega človeka. In prav nič mi ni do tega, da bi pripadal poslednji straži. Rajši bi bil podoben starim bardom, ki so korakali pred bojnimi vrstami in s svojo pesmijo podžigali k boju. Nisem ustvarjen za to, da bi bil unikum,« je nadaljeval in ji smehljaje položil roko okoli pasu. »Padel sem na vsrano stran, kakor pravijo danski kmetje; preveč proletarja je v meni — bogve od kod se je vzel —, da bi mogel postati fin slaščičar. In priznati moram, da sem nekoliko ponosen na to svojo sramoto. Vsakdanji duševni kruh se mi zdi važnejši kakor najbolj rafinirani slaščičarski duhovni kolačji.«
»Kaj je to: unikum?« je vprašala Petra; razumela je samo polovico tega, kar ji je bil povedal.
»Telček z dvema glavama in mož, ki ima na vsaki roki en prst preveč — saj si že oboje videla na sejmih,« je s smehom odgovoril Niels in se grel pri lončeni peči.
»Toda to je vendar gnusno,« je dejala Petra, prestrašena, da bi bilo sploh le z besedico potrebno zanikavati morebitno zvezo s to družino.
»Da, gotovo je gnusno — kakor vse, kar je nenaravno. Tudi

človek, ki se zna po kačje upogniti nazaj in pogledati izmed svojih nog, je gnusen — in prav tako plesalka, ki je v stanu metati svoje noge do glave. To so artisti — tudi tele z dvema glavama —; a na navadne, naravne ljudi vpliva artist zmerom odbijajoče, se mi zdi. Vsaj name učinkuje tako in Bog me obvaruj, da bi bil kdaj pisatelj v tem običajnem pomenu besede. Ko bo človeška družba tako daleč, da bodo vsi ljudje res ljudje, se bo, mislim, pokazalo, da je biti pisatelj ravno toliko kakor biti poln in cel človek, človek v najboljšem pomenu besede. In takrat bi se rad imenoval pisatelj.«
Danes je prišel popolnoma zasnežen in z rdečimi lici domov. »To je bil dolg sprehod v tem božjem vremenu,« je dejala Petra in vzela njegovo suknjo, da bi jo obesila na peč sušiti.
»Da, vidiš — in donosen, sprehod!« je rekel Niels Fisker in sedel k zajtrku: toplo mleko in kruh z maslom.
»Danes sem videl dansko kmečko zemljo vso tako, kakršna se razprostira pred obličjem Gospodovim: prosvitljeno, pobožno, sposobno — najnaprednejšo na svetu. In zdaj vem, da spino tu doma spanje pravničnega in da nas zaenkrat ne more nič prebuditi. Ali si moreš misliti, kakšne občutke vzbujajo govorice o vojni? Veselje, razumeš! Ljudje se veselo, da bodo poskočile cene proizvodov, da bodo prišli dobri časi za kmeta. In to delajo popolnoma javno; odkrito govore o tem pred Bogom in človekom; niti tega ne vidijo, da bi smeli komaj razmišljati, nikar pa govoriti o tem. Temu smrt, onemu kruh. Res, dobri časi bodo prišli — za krokarje in kmete.«

človek, ki se zna po kačje upogniti nazaj in pogledati izmed svojih nog, je gnusen — in prav tako plesalka, ki je v stanu metati svoje noge do glave. To so artisti — tudi tele z dvema glavama —; a na navadne, naravne ljudi vpliva artist zmerom odbijajoče, se mi zdi. Vsaj name učinkuje tako in Bog me obvaruj, da bi bil kdaj pisatelj v tem običajnem pomenu besede. Ko bo človeška družba tako daleč, da bodo vsi ljudje res ljudje, se bo, mislim, pokazalo, da je biti pisatelj ravno toliko kakor biti poln in cel človek, človek v najboljšem pomenu besede. In takrat bi se rad imenoval pisatelj.«
Danes je prišel popolnoma zasnežen in z rdečimi lici domov. »To je bil dolg sprehod v tem božjem vremenu,« je dejala Petra in vzela njegovo suknjo, da bi jo obesila na peč sušiti.
»Da, vidiš — in donosen, sprehod!« je rekel Niels Fisker in sedel k zajtrku: toplo mleko in kruh z maslom.
»Danes sem videl dansko kmečko zemljo vso tako, kakršna se razprostira pred obličjem Gospodovim: prosvitljeno, pobožno, sposobno — najnaprednejšo na svetu. In zdaj vem, da spino tu doma spanje pravničnega in da nas zaenkrat ne more nič prebuditi. Ali si moreš misliti, kakšne občutke vzbujajo govorice o vojni? Veselje, razumeš! Ljudje se veselo, da bodo poskočile cene proizvodov, da bodo prišli dobri časi za kmeta. In to delajo popolnoma javno; odkrito govore o tem pred Bogom in človekom; niti tega ne vidijo, da bi smeli komaj razmišljati, nikar pa govoriti o tem. Temu smrt, onemu kruh. Res, dobri časi bodo prišli — za krokarje in kmete.«

človek, ki se zna po kačje upogniti nazaj in pogledati izmed svojih nog, je gnusen — in prav tako plesalka, ki je v stanu metati svoje noge do glave. To so artisti — tudi tele z dvema glavama —; a na navadne, naravne ljudi vpliva artist zmerom odbijajoče, se mi zdi. Vsaj name učinkuje tako in Bog me obvaruj, da bi bil kdaj pisatelj v tem običajnem pomenu besede. Ko bo človeška družba tako daleč, da bodo vsi ljudje res ljudje, se bo, mislim, pokazalo, da je biti pisatelj ravno toliko kakor biti poln in cel človek, človek v najboljšem pomenu besede. In takrat bi se rad imenoval pisatelj.«
Danes je prišel popolnoma zasnežen in z rdečimi lici domov. »To je bil dolg sprehod v tem božjem vremenu,« je dejala Petra in vzela njegovo suknjo, da bi jo obesila na peč sušiti.
»Da, vidiš — in donosen, sprehod!« je rekel Niels Fisker in sedel k zajtrku: toplo mleko in kruh z maslom.
»Danes sem videl dansko kmečko zemljo vso tako, kakršna se razprostira pred obličjem Gospodovim: prosvitljeno, pobožno, sposobno — najnaprednejšo na svetu. In zdaj vem, da spino tu doma spanje pravničnega in da nas zaenkrat ne more nič prebuditi. Ali si moreš misliti, kakšne občutke vzbujajo govorice o vojni? Veselje, razumeš! Ljudje se veselo, da bodo poskočile cene proizvodov, da bodo prišli dobri časi za kmeta. In to delajo popolnoma javno; odkrito govore o tem pred Bogom in človekom; niti tega ne vidijo, da bi smeli komaj razmišljati, nikar pa govoriti o tem. Temu smrt, onemu kruh. Res, dobri časi bodo prišli — za krokarje in kmete.«